69 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 23. decembra 2016

Leto LXIX, št. 102, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Dan, ko želimo biti boljši

Božič izžareva posebno energijo, sicer bi ga ljudje že zdavnaj pozabili. V ponedeljek bomo praznovali državni praznik samostojnosti in enotnosti.

Jože Košnjek

Božič je res nekaj posebnega. Vsaj zame in verjamem, da tudi za mnoge druge, je praznik z neverjetno energijo, z univerzalno sporočilnostjo in tudi preprostostjo, da ga lahko razume in za svoj praznik vzame vsak človek. Med številnimi mislimi o božiču, ki sem jih prebral te dni, mi je legla na srce ta, da je božič lep in vznemirljiv čas, v katerem se človek počuti boljšega in je bolj odprt za lepo in dobro. Če je temu tako, in v to ne dvomim, potem je božič priložnost, da postanemo tudi boljši ljudje, za kar pa niso potrebna velika dejanja, ampak drobne, navidezno nepomembne reči, ki bodo osrečevale nas same in ljudi okrog nas. Ali ne bo naše življenje lepše in bogatejše, če smo spoštljivi in obzirni do sosedov, če človeku, čeprav ga ne poznamo, namenimo prijazen pozdrav, če vsaj s tolažbo pomagamo ljudem, ki so v stiski, če ne netimo sovraštva in ne privoščimo posamezniku slabo, če mu že dobrega ne zmoremo. Čim več bo takih, drobnih dejanj, boljši bomo in prijetnejše bo naše življenje.

Ker bomo dan po božiču, v ponedeljek, praznovali državni praznik samostojnosti in enotnosti, si dovolim zapisati še eno misel. Naša država Slovenija, rojena v božičnih dneh leta 1990 in z orožjem obvarovana leto kasneje, si zasluži od nas, državljank in državljanov, več spoštovanja. Ne glede, kaj kdo o njej misli in od nje pričakuje. Naša je in edina domovina!

Gorenjski glas želi naročnicam in naročnikom, bralkam in bralcem, Gorenjkam in Gorenjcem ter vsem ljudem dobre volje vesele božične praznike, Sloveniji pa kliče Srečno!

Božične praznike zaznamujejo jaslice, polnočnica, Božički, božično-novoletna drevesca, praznične jedi ... / Foto: Primož Pičulin

Začeli graditi lesen hotel

Na Soriški planini v smučarsko sezono, ki jo nameravajo začeti to nedeljo, vstopajo s sodobnejšim sistemom zasneževanja. Nedavno so začeli graditi hotel s tridesetimi ležišči.

Ana Subic

Sorica – Smučarsko sezono na Soriški planini zaradi inverzije in previsokih temperatur, ki so ovirale umetno zasneževanje, začenjajo z zamudo, saj so odprtje načrtovali že sredi decembra. Sezono bodo tako začeli to nedeljo, in sicer v okrnjenem obsegu: z otroškimi progami in obratovanjem vlečnice Lucija.

Da bi bili čim manj odvisni od narave, so se letos lotili posodobitve sistema zasneževanja, v kar so vložili 70 tisoč evrov. »Obstoječih šest snežnih topov je premalo. Letos smo izboljšali energetsko infrastrukturo, posodobili sistem v akumulacijskem jezeru, da se akumulira več vode in so izgube manjše, uredili strojnice, z večjimi cevmi pa omogočili priklop več topov,« je povedala Polona Golija, nova direktorica Turističnega centra Soriška planina. Oče Franc Golija ji je namreč avgusta zaupal vodenje smučišča v družinski lasti.

Na Soriški planini so pred kratkim začeli graditi hotel, ki ga nameravajo dokončati do naslednje zime. / Foto: Gorazd Kavčič

Letošnja dela so se nanašala predvsem na spodnji del smučišča, načrtujejo pa tudi širitev sistema zasneževanja do zgornjih prog, do vrha Slatnika in Lajnarja. Investicijo bodo nadaljevali v prihodnjih dveh letih, ocenjujejo pa, da bo potrebnih vsaj še 70 tisoč evrov. »Sistem bo nato omogočal sočasni priklop desetih snežnih topov, ob primernih temperaturah bi se dalo dvakrat, trikrat hitreje zasnežiti smučišče kot sedaj, in sicer skoraj v celoti,« je napovedala Polona Golija.

▸ 8. stran

Prilogi:
jeseniške novice
Glas izpod Krvavca

JELOVICA OKNA D.O.O., KOIDRIČEVA CESTA 58, ŠKOFJA LOKA

AKTUALNO
Bohinjski hoteli naprodaj
Zmago Pačnik in Japec Jakopin prodajata bohinjske hotele Zlatorog, Ski Vogel, Bohinj, Bellevue in apartmaje Triglav. Cene nepremičnin so po mnenju poznavalcev močno pretirane, še zlasti glede na potreben vložek. 3

GG+
Z zlatim orlom se ne obremenjuje
»Življenje se mi ni nič spremenilo, vse ostaja enako,« po štirih zmagah v svetovnem pokalu pravi smučarski skakalec Domen Prevc, ki se ne obremenjuje z zmago na novoletni turneji. »Rad bi le užival v skokih,« pravi. 18

GG+
Za vsakogar najde prijazno besedo
Frančiškan pater Polikarp Brolih iz samostana na Brezjah je bil na začetku decembra star 93 let. Kljub letom še vsak dan zgodaj vstaja, mašuje in ure in ure presedi v spovednici, kjer najde za vsakogar prijazno besedo. 19

ZANIMIVOSTI
Do soljudi so odprtih rok in src
V akciji Ljudje odprtih rok revija Ženska (prej Naša žena) že triindvajset let zapored predstavlja humanitarno delo ljudi na različnih področjih. Letos so izbirali med petnajstimi nominiranci, tudi Gorenjci so bili med njimi. 27

VREME

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Po nižinah bo megla ali nizka oblačnost.

-4/3 °C

jutri: pretežno jasno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Idealno novoletno darilo – 100-odstotno naravno arganovo olje Yanumi

Arganovo olje, berberski čudež proti staranju kože, je med uporabnicami kvalitetne kozmetike že dobro znano. Večinoma so ga že preizkusile, vse bolj pa ga uporabljajo tudi predstavniki močnejšega spola, saj je idealno za nego kože obraza in telesa. Zaradi izjemnih količin vitamina E (93,7 odstotka več kot v olivnem olju) zavira staranje kože, jo obnavlja in ohranja mladostno ter prožno. Je unikatna rešitev pri marsikateri težavi s kožo, kot so suha koža, akne, luskavica, ekcem, gube, poleg tega pa pomaga krepiti nohte in lase ter je odlično za nego občutljive otroške kože. Pri izbiri arganovega olja moramo biti pozorni, da izberemo 100-odstotno naravno olje, ki je pridobljeno s hladnim stiskanjem, saj le tako ohrani vse hranilne učinkovine. Eno takšnih je tudi arganovo olje slovenske blagovne znamke Yanumi, ki ima tudi certifikat pravične trgovine (www.yanumi.com).
Tistemu, ki bo pravilno odgovoril na nagradno vprašanje: V kateri državi raste arganovo drevo?, bomo podarili 30 ml 100-odstotno naravnega arganovega olja Yanumi. Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 2. januarja 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci v kotičku za naročnike

V nagradni igri, objavljeni 9. decembra 2016, prejme božične ženske spodnjice Santa Marinka Čufar z Jesenic, moške božične boksarice pa Rudolph Aldo Tenčić iz Kranja.
V nagradni igri, objavljeni 13. decembra 2016, prejmejo zgoščenko Big Banda RTV Slovenija: Stanislav Jarc iz Škofje Loke, Dragica Skumavc iz Mojstrane in Olga Avguštin iz Škofje Loke.
V nagradni igri, objavljeni 16. decembra 2016, pa prejmejo zgoščenko Big Banda RTV Slovenija: Marija Babič iz Kranja, Anton Treven iz Zgornje Besnice in Simo Narić iz Žirovnice.
Čestitke nagrajencem!

Za Trstom in Celovcem še Dunaj

Slovenska knjižna središča v sosednjih državah so nov način promocije slovenščine, slovenske knjige in Slovenije v sosednjih državah.

Jože Košnjek

Slovenski generalni konzul v Celovcu Milan Predan (prvi z leve) in minister Gorazd Žmavc (drugi z desne) v družbi ravnateljev Mohorjeve Franca Keliha in Karla Hrena (prvi z desne) na odprtju celovškega knjižnega središča

Celovec – Junija lani, dobro leto po zaprtju slovenske knjigarne v Trstu, so na trgu Oberdan, kjer je pred drugo svetovno vojno stal požgani Slovenski narodni dom, odprli novo Slovensko knjižno središče. Prostore zanj je za simbolično najemnino odstopil tržaški Slovenec, kulturni mecen in podjetnik Vanja Lokar. Slovenska knjiga je tako v Trstu znova dobila ugledno mesto, v katerem se prodaja slovenskih in italijanskih knjig prepleta s prodajo časopisov, revij, učbenikov, priročnikov in zemljevidov. Središče je tudi informativno središče o Sloveniji in njeni zgodovinski ter kulturni dediščini ter turistični ponudbi.

Trst je bil začetek verige knjižnih središč, ki jo je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu skupaj z organizacijami Slovencev v sosednjih državah načrtoval kot nov način promocije Slovenije, slovenščine in slovenske kulture, obenem pa pomoči Slovencem, ki živijo v sosednjih državah. Tržaškemu knjižnemu središču je sledil Monošter v Porabju na Madžarskem, konec novembra pa se lahko s knjižnim središčem pohvali tudi Celovec, kjer sta pri spreminjanju obstoječe knjigarne v središču Celovca ob vetrinjski vpadnici sodelovala Mohorjeva in Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu iz Ljubljane.

»Celovško knjižno središče je odgovor na izziv časa. Povezanost s sosedi in mednarodna povezanost Slovencev je za Mohorjevo zelo važna. Ta projekt bo živel, ker deluje v več državah in je razvojno usmerjen. Čer bi samo v eni, bi bila možnost preživetja manjša. Vesel sem, da take projekte podpira tudi pristojni urad slovenske vlade,« je povedal na odprtju celovškega središča ravnatelj Mohorjeve dr. Karel Hren in napovedal ureditev središča tudi na Dunaju. »Danes je Slovenija spet večja. Knjiga ne pozna meja, zato ji utiramo nova pota. Osrednji del slovenske kulture je jezik. Jezik potrebuje knjigo in knjiga potrebuje knjigarno, ki mora postati tudi prostor ustvarjalnosti, dialoga in druženja. Slovenska knjižna središča so rezultat sodelovanja kulture, gospodarstva, šolstva, turizma in slovenske ustvarjalnosti. Njihova vrata so odprta za demokratični dialog znotraj manjšine in za sodelovanje s kulturo večinskega, v celovškem primeru nemško govorečega prebivalstva Koroške. Središče je prispevek k sodelovanju med Slovenijo, Koroško in Avstrijo ter dodana vrednost mestu Celovcu,« je na njegovem odprtju povedal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

»V času, ko je na Koroškem knjigotrštvo na udaru in je v zadnjih letih zaprlo vrata 20 odstotkov vseh knjigarn, je ureditev Slovenskega knjižnega središča še posebej pomembna. Sedaj bomo lahko lažje kljubovali težavam in gradili svojo dejavnost na literaturi oziroma klasični knjigi, na šolskih knjigah in potrebščinah, na knjigah z versko vsebino, na prodaji pisarniškega materiala, na antikvariatu in na srečevanju piscev knjig z občinstvom oziroma bralci,« je povedal ravnatelj Mohorjeve dr. Karel Hren.

Sredi decembra pa so knjižno središče odprli tudi v prenovljenem Slovenskem domu Korotan na Dunaju na Albertgasse 48. Korotan, ki je leta 2009 naprej last Republike Slovenije, pooblaščena upravljavka pa je celovška Mohorjeva, že nad 60 let gosti slovenske dijake in študente med njihovim študijem na Dunaju. Obnovljeni Korotan zagotavlja boljše pogoje za bivanje študentov in hotelskih gostov ter za delovanje knjižnega središča, v katerem bo prostor za številne prireditve. Vsa slovenska kulturna središča bodo med seboj sodelovala.

Proslava ob državnem prazniku v Šmarci

Šmarca – Krajevna skupnost Šmarca, Društvo Demos na Kamniškem in Društvo general Maister Kamnik vabijo na praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti, ki bo v ponedeljek, 26. decembra, ob 19. uri v Domu krajanov v Šmarci. Slavnostni govornik bo Ivan Sekavčnik, predsednik Društva general Maister Kamnik, v kulturnem programu pa bodo sodelovali Mešani pevski zbor Odmev, Barbara Božič, otroci iz mekinjske podružnične šole, glasbeniki Anton Špenko, Samo Mikuš, Urška Rozman in Urban Brnot, kvartet saksofonistov Glasbene šole Kamnik ter Matko in Tobija Smrtnik.

Veto na odpoklic župana

Državni svet je minuli torek izglasoval veto na uzakonitev možnosti odpoklica župana.

Vilma Stanovnik

Kranj – Kot smo že poročali, je prejšnji teden državni zbor sprejel novelo zakona o lokalni samoupravi in s tem uzakonil možnost odpoklica župana med mandatom. Noveli, ki je v javnosti naletela na močan odziv, so izrekli podporo poslanci SMC, DeSUS in ZL, proti pa so bili poslanci SD, SDS in NSi.

Minuli torek so o noveli glasovali v državnem svetu, ter z dvajsetimi glasovi za in nobenim proti izglasovali odložilni veto. Predlog veta je namreč vložila interesna skupina lokalnih interesov, tudi državni svet pa je noveli nasprotoval že v okviru zakonodajnega postopka, saj so mnenja, da je sistem lokalne samouprave stabilen, kar pa bi institut odpoklica župana lahko ogrozil.

Večina se jih je zavzela za celovito ureditev vprašanja politične odgovornosti funkcionarjev, tako na državni kot lokalni ravni. Ob tem so svetniki poudarili, da so poleg predsednika republike župani edini funkcionarji, ki jih volivci izvolijo neposredno po sistemu absolutne večine.

Kljub izglasovanemu vetu pa kaže, da ponovna podpora noveli ni vprašljiva, saj so jo še enkrat napovedali v SMC, DeSUS in opozicijski ZL, to pa naj bi zadostovalo za absolutno večino poslanskih glasov, ki je potrebna po vetu.

Bohinjski hoteli naprodaj

Zmago Pačnik in Japec Jakopin prodajata bohinjske hotele Zlatorog, Ski Vogel, Bohinj, Bellevue in apartmaje Triglav. Cene so po mnenju poznavalcev močno pretirane, še zlasti glede na potreben vložek.

Andraž Sodja

Ribčev Laz – Na portalih nepremičninskih agencij so se pojavili oglasi za bohinjske hotele Zlatorog, Ski Vogel, Bohinj, apartmaje Triglav in Hotel Bellevue v lasti Zmaga Pačnika in Japca Jakopina. Postavljena cena hotela Zlatorog, ki je že štiri leta povsem zapuščen, izropan, zrušil se je del plavalnega bazena, uničene so inštalacije in povzročena ogromna gmotna škoda, je kar sedem milijonov evrov. Cena ostalih hotelov je nižja, tako so zahtevane kupnine za Ski hotel Vogel tri milijone evrov, za hotel Bohinj pet milijonov, za apartmaje Triglav 1,8 milijona ter za hotel Bellevue tri milijone evrov.

Propadajoči in vse bolj izropan in oskubljen hotel Zlatorog v Ukancu

Po mnenju nepremičninskih strokovnjakov, s katerimi smo se pogovarjali, so cene močno pretirane, dvomijo pa o resnosti oglasov, saj je, na primer, oglasu za hotel Zlatorog dodana tudi fotografija kampa Zlatorog, pri tem pa ni jasno, ali je v ceno sedem milijonov evrov vštet tudi kamp. Za najbolj realno so nepremičninarji ocenili ceno hotela Bellevue, veliko tudi na račun zgodovinske povezave z Agatho Christie, kot najbolj nerealno pa ceno hotela Zlatorog, ki naj bi bila glede na potrebna vlaganja in stanje hotela trikrat previsoka. Za informacije o tem, kolikšno je zanimanje za nakup hotelov in apartmajev in ali cena za hotel Zlatorog vključuje tudi kamp, smo zaprosili nepremičninsko agencijo, ki nepremičnine prodaja, a do zaključka redakcije nismo prejeli odgovora.

Da nerealne cene odvračajo kupce, potrjuje tudi Boštjan Mencinger, predsednik uprave Žičnic Vogel, ki pravi, da bi bili zainteresirani za nakup Ski hotela, če cena ne bi bila absolutno previsoka. Bohinjski župan Franc Kramar ocenjuje, da so hoteli na prodaj s figo v žepu. »Oglasi so postavljeni samo zato, da si opere roke in da lahko reče, saj sem jih hotel prodati, pa jih nihče ni hotel kupiti. Pošten namen bi bil, da bi hotele dal na trg po ceni, ki bi bila realna, to pa je v primeru hotela Zlatorog po večini le še zemljišče, na katerem stoji.«

Občinski svet oziroma Občina Bohinj je lani Zmagu Pačniku že zagrozila z zaprtjem vode, spremembo namembnosti zemljišča v Stari Fužini in spremembo prostorskega načrta. Kazalo je že na premike, Pačnik je takrat celo omenjal nemške investitorje za hotel Zlatorog, a leto in pol kasneje je slika še bolj klavrna, saj so tatovi iz hotela odnesli vse, kar se je odnesti dalo. Hotel Ski Vogel na srečo v zimskem času rešujeta ista najemnika kot v poletnem času Kamp Zlatorog, pred Hotelom Bellevue mimoidoče pričakajo strašljive table o videonadzoru, deluje le Hotel Bohinj in apartmaji Triglav. Po ocenah Turizma Bohinj bohinjski turizem na leto zaradi zaprtih hotelov izgubi okoli sedemdeset tisoč nočitev, velika pa je tudi posredna škoda.

Zakon ni v javnem interesu

Predlagatelji ustavne presoje zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti so prepričani, da zakon posega v izvajanje izvirnih nalog občin in močno škoduje javnemu interesu.

Simon Šubic

Kranj – Državni svet je ta teden na pobudo Skupnosti občin Slovenije, Združenja mestnih občin Slovenije, Mestne občine Ljubljana in posameznih izvajalcev obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb ter Zveze društev upokojencev in Zveze potrošnikov Slovenije na ustavno sodišče vložil zahtevo za oceno ustavnosti zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti in začasno zadržanje njegovega izvajanja. Po mnenju predlagateljev zakon v treh členih posega v ustavne pravice lokalnih skupnosti in javni interes v delu, kjer pogrebno dejavnost opredeljuje kot tržno dejavnost. Kot je opozoril predsednik Skupnosti občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije Bojan Kontič, bodo občine v skladu z novo ureditvijo zadolžene le za tisti del storitev, ki predstavlja strošek, tisto, kar prinaša dobiček, pa bo na voljo trgu. Zakon, ki ga je državni zbor dokončno sprejel 20. septembra, namreč pogrebno dejavnost razen 24-urne dežurne službe opredeljuje za tržno dejavnost, medtem ko pokopališka dejavnost in dežurna služba ostajata v pristojnosti občin.

Kot so pojasnili na novinarski konferenci, nova zakonodaja posega v organiziranje opravljanja pogrebne in pokopališke dejavnosti, ki je po zakonu o lokalni samoupravi izvirna naloga občin za zadovoljevanje potreb njenih prebivalcev. Znaten vpliv bo imela sprememba zakonodaje tudi na občinske proračune, saj bodo občine morale zemljišča, ki so v zasebni lasti, odkupiti, stroški pa bodo nastali tudi s sodnimi procesi, zatrjujejo. Ocenjujejo namreč, da je v Sloveniji manj kot polovica pokopališč na občinskih zemljiščih, zato bodo samo stroški urejanja lastništva pokopališč presegli pet milijonov evrov, za kar pa država ni zagotovila dodatnih sredstev.

Predlagatelji tudi opozarjajo, da gre pri pogrebni in pokopališki dejavnosti za eno, med seboj neločljivo povezano dejavnost, urejanje pogrebne dejavnosti kot tržne dejavnosti pa vodi v ločevanje dejavnosti, kar bi lahko vodilo v propadanje pokopališč in v višanje cen pokopaliških in pogrebnih storitev.

Prepustitev pogrebne dejavnosti trgu in opustitev nadzorne vloge občin nad opravljanjem te dejavnosti predstavlja tudi zelo skrb vzbujajoč poseg v človekovo dostojanstvo umrlih in njihovih svojcev ter v načelo pietete, poudarjajo predlagatelji. Ko navajajo, so že znani primeri, ko zasebna podjetja optimizirajo poslovanje na način, da je v ospredju samo kovanje dobička. Pri tem naštevajo hrambo trupel na domu podjetnika, ki bi rad prihranil pri prevozu trupel, odvoz napačnega trupla na upepelitev, hranjenje žare med čistili, izvajanje pogrebov s praznimi okrasnimi žarami, jemanje okrasnih žar iz groba po pogrebu in njihovo ponovno prodajanje, neupepeljevanje trupel, prodajanje trupel brez vedenja in dovoljenja svojcev, prodajanje neustreznih krst, neizvedbo naročenih storitev (pevcev, govorcev, cvetja in celo pogrebcev) ter obveščanje svojcev o smrti s strani zasebnega pogrebnega podjetja, še preden jih je o tem obvestila bolnišnica. Prišlo je tudi že do pretepa dveh zasebnih pogrebnikov za truplo pokojnika pred očmi svojcev.

KOMENTAR
Maja Bertoncelj

Trije bratje Prevc

Sobotna tekma smučarskih skakalcev v Engelbergu v Švici je bila zgodovinska, saj se je prvič zgodilo, da so na tekmi svetovnega pokala v smučarskih skokih nastopili trije bratje. To so bili bratje Prevc iz Dolenje vasi: Peter, Cene in Domen, skakalci SK Triglav Kranj. Ta dogodek je bil ob uspehih najmlajšega, sedemnajstletnega Domna, nekoliko ob strani. Bratje Prevc so v zadnjem obdobju tema številka ena v smučarskih skokih.

Letos je največjega zanimanja deležen Domen, ki je na najvišjo stopničko stopil že na štirih tekmah svetovnega pokala in je vodeči v skupnem seštevku. Tega od mladega fanta ni pričakoval nihče. Da bi tako mlad skakalec obvladoval svetovni pokal, se ni zgodilo že kar nekaj časa. Deluje sproščeno, neobremenjeno, kar je njegova prednost. Ko pride s tekem, gre v šolo in uspešno opravlja obveznosti tretjega letnika. Ob njem bosta na turneji tudi oba starejša brata. Peter bo branil zmago, je pa trenutno v povsem drugačni situaciji, kot je bil v lanski sezoni. Po padcu na prvi tekmi sezone, brez katerega bi prepričljivo zmagal, osvojil pa je tretje mesto, mu ne gre. Prav ta prva tekma je dokaz, da je poleti delal dobro in tudi stroka verjame, da se mu bo slej ko prej odprlo. So pa skoki šport, kjer se na silo ne da doseči rezultata. Ne razmišlja, kaj bi bilo, če ne bi bilo padca, in gleda naprej. Je pa zgovoren podatek, da je prvič na tekmi padel leta 2012, od takrat pa še dvakrat, obakrat v tej zimi. Peter je v nasprotju z Domnom izkušen skakalec, ki pa se je v takšni situaciji znašel prvič in priznava, da ni prav prijetno. Zaveda se, da bo treba biti potrpežljiv, in upa, da mu bo en konec tedna tekmovalnega premora prišel prav. Na turnejo se pripravlja po posebnem programu in včeraj je prvič izpustil tudi tekmo državnega prvenstva, da se odmakne od ljudi, od vseh vprašanj. Božični prazniki so kot nalašč za to, da se umiri, poveže glavo in telo, kot se je izrazil, in ozavesti vse ideje, ki jih ima za izboljšanje skokov. Te so, časa za njihovo uresničitev pa je bilo premalo. Da se Prevci znajo pobrati, je dokaz Cene. Pretekli konec tedna se je znova vrnil med najboljše skakalce na svetu. Dobro mu gre tudi pri študiju, čeprav pravi, da je to ob skakalnih obveznostih bolj hobi. Bratje Prevc so potrditev znanega dejstva, da so uspešni športniki običajno uspešni tudi v šoli.

Zadnji dan novoletne skakalne turneje je vsako leto 6. januarja, na svete tri kralje. Seveda je želja vseh, da bi priimek Prevc ostal kralj turneje tudi letos – in potem bi bil v Bischofshofnu znova slovenski praznik. Avstrijci so ta dan prosti, pri nas predlog za to ni dobil podpore.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Srečka ponovno na tržiškem odru

Tržič – Humoristična skupina Smeh, ki deluje pri Mladinskem gledališču Tržič, vabi na premiero lahkotne komedije Marjana Marinca z naslovom Milijonar (Srečka) v ponedeljek, 26. decembra, ob 17. in 19. uri v Kulturnem centru Tržič. S tem se igra po štiridesetih letih vrača na oder tamkajšnjega gledališča. Vstopnice bodo naprodaj uro pred vsako predstavo pri blagajni Kulturnega centra Tržič.

Občina Naklo na podlagi 218. c in 218. č člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13 in 19/15) objavlja

JAVNO NAZNANILO

o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča na območju občine Naklo za leto 2017

Podatki za odmero nadomestila za uporabo zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča, s katerimi razpolaga Občina Naklo, bodo na vpogled vsem lastnikom stavb in delov stavb ter lastnikom zemljiških parcel, ki so po določbah Zakona o graditvi objektov zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča.

Vpogled v podatke bo mogoč v prostorih Občine Naklo, Stara cesta 61, Naklo, v 1. nadstropju, pri višji svetovalki Mojci Šmid, vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure ter vsako sredo od 14. do 17. ure. Vpogled izven navedenega časa je možen po predhodnem dogovoru po tel.: 04/277 11 04 ali po e-pošti: mojca.smid@obcina-naklo.si.

Razgrnitev podatkov bo potekala od 3. januarja 2017 do 3. februarja 2017.

Če se zavezanec za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ne strinja s podatki Občine, mora v roku enega meseca od javnega naznanila predlagati vpis novih podatkov. Če zavezanec tega v zakonsko določenem roku ne predlaga, se šteje, da so podatki Občine pravilni, skladno z 218. c in 218. č členom Zakona o graditvi objektov.

V odprtem roku razgrnitve podatkov Občina Naklo od zavezancev sprejema tudi nove registracijske podatke in vse druge spremembe v zvezi z lastništvom, uporabo ali najemom zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča, površino stanovanjskih in poslovnih prostorov ter komunalno opremljenostjo zemljišča. Zavezanci so skladno s 23. členom Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v občini Naklo (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 63/2016) dolžni Občini Naklo posredovati vse potrebne podatke za izračun nadomestila oziroma sodelovati pri vodenju evidence, ki jo izvaja Občina Naklo, ter prijaviti vse spremembe v zvezi z uporabo stavbnega zemljišča.

Občina Naklo zavezance za plačilo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč opozarja tudi na 16. in 17. člen Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v občini Naklo, ki zavezancem omogoča delno ali celotno oprostitev plačila nadomestila, in sicer:

Plačila nadomestila so za dobo petih let oproščeni občani, ki so kupili novo stanovanje kot posamezni del stavbe ali zgradili, dozidali ali nadzidali družinsko stanovanjsko hišo, če so v ceni stanovanja oziroma stanovanjske hiše ali neposredno plačali stroške urejanja stavbnega zemljišča. Pisno zahtevo za oprostitev plačila nadomestila iz tega člena tega odloka mora zavezanec predložiti na lastno pobudo, skupaj z ustreznimi dokazili na občinsko upravo Občine Naklo. Oprostitev plačevanja nadomestila začne teči od dneva vselitve v stanovanje oziroma v stanovanjsko hišo.

Plačila nadomestila so delno ali v celoti oproščeni tudi zavezanci, ki prejemajo državno denarno pomoč po predpisih o socialnem varstvu. Oprostitev velja za tekoče leto in se uvede na zahtevo zavezanca, ki mora oddati vlogo z vsemi dokazili do 31. januarja tekočega leta.

Občina Naklo lahko tudi v drugih primerih (elementarne ali druge nezgode, bolezen v družini, invalidnost in podobno) zavezanca delno ali v celoti oprosti plačila nadomestila, če oceni, da bi plačevanje ogrožalo socialno varnost zavezanca ali njegove družine. Pisno zahtevo za oprostitev plačila nadomestila iz tega odstavka tega člena mora zavezanec predložiti na lastno pobudo, skupaj z ustreznimi dokazili na občinsko upravo Občine Naklo.

Pisno zahtevo za navedene oprostitve plačila nadomestila mora zavezanec predložiti na lastno pobudo, skupaj z ustreznimi dokazili na Občinsko upravo občine Naklo. O oprostitvi plačila nadomestila odloča Občinska uprava Občine Naklo oziroma Občinski svet s sklepom, na predlog župana Občine Naklo.

Številka: 422-0021/2016-9
Datum: 21. 12. 2016

Župan Občine Naklo
Marko Mravlja l.r.

www.naklo.si

Sprejem za divja godalca

Timoteja Willewaldta in Lenarta Preka, zmagovalca televizijskega šova talentov, je v torek sprejel tudi radovljiški župan Ciril Globočnik.

Marjana Ahačič

Radovljica – Kljub številnim obveznostim, povezanim z zmago na televizijskem šovu Slovenija ima talent, sta se mladi violinist Timotej Willewaldt iz Radovljice in čelist Lenart Prek iz Lesc, ki sestavljata glasbeni duet WildArt, v torek z veseljem odzvala vabilu župana Cirila Globočnika, ki ju je sprejel v prostorih Občine Radovljica. Tja sta prišla skupaj s starši, župan pa jima je čestital za uspeh in jima podaril srebrnika z motivom čebel. »Ves čas sem vaju spremljal, v nedeljo sem tudi glasoval za vaju, čeprav sicer nikoli ne glasujem,« je fanta nagovoril župan. Glede na svoje dolgoletne izkušnje iz sveta vrhunskega plavalnega športa jima je položil na srce, naj še naprej pridno vadita, saj trdo delo vodi k uspehom. Glasbenika sta sicer učenca devetega razreda osnovnih šol v Radovljici in Lescah, šolanje pa želita nadaljevati na Konservatoriju za glasbo v Ljubljani, kjer Timotej Willewaldt že obiskuje prvi letnik.

Foto: Gorazd Kavčič

Radovljičan Timotej Willewaldt in Leščan Lenart Prek na sprejemu pri radovljiškem županu Cirilu Globočniku

Vabijo na brezplačno drsanje

Kranj – V času počitnic in praznikov, od ponedeljka, 26. decembra, do sobote, 31. decembra, bo med 10. in 12. uro organizirano brezplačno drsanje v Ledeni dvorani Zlato polje v Kranju. Prav tako bo moč drsati še v ponedeljek, 2. januarja, med 10. in 12. uro, na novoletni dan, 1. januarja, pa bo dvorana zaprta.

Na podlagi 50. in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 70108 - ZVO-1 B, 108/09 , 80/10 - ZUPUDPP, 43/11 - ZKZ-C, 57/12 , 57/12 - ZUPUDPP-A, 109/12 , 76/14 - odl. US in 14/15-ZUUJFO) in 12. in 80. člena Statuta Občine Naklo (Ur. l. RS, št. 28/2015) župan občine Naklo s tem

JAVNIM NAZNANILOM OBVEŠČA JAVNOST O JAVNI RAZGRNITVI IN JAVNI OBRAVNAVI

OSNUTKA SPREMEMB IN DOPOLNITEV OBČINSKEGA PODROBNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA **NA4-NAKLO OB AVTOCESTI I. FAZA**

I.

Občina Naklo s tem javnim naznanilom obvešča javnost, da se javno razgrinja gradivo osnutka Sprememb in dopolnitev občinskega podrobnega prostorskega načrta NA4-Naklo ob avtocesti I. faza (v nadaljevanju OPPN), ki ga je izdelala družba MATRIKA svetovanje, d.o.o., Letališka 16, 1000 Ljubljana.

II.

Gradivo osnutka OPPN bo javno razgrnjeno od 4. januarja 2017 do 20. januarja 2017, v času uradnih ur občinske uprave, v prostorih Občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo, v pisarni višje svetovalke za okolje in prostor.
Javna obravnava bo v sredo, 18. januarja 2017, ob 16. uri organizirana v sejni sobi Občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo.

III.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na razgrnjeno gradivo OPPN.
Pripombe in predlogi se lahko do konca javne razgrnitve podajo pisno na mestu javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov, pisno pošljejo na Občino Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo ali posredujejo po elektronski pošti na elektronski naslov glavna.pisarna@obcina-naklo.si, s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev OPPN NA4 – Naklo ob avtocesti I. faza« oziroma se podajo ustno na javni obravnavi. Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

Občina Naklo bo proučila pripombe in predloge javnosti in do njih zavzela stališča, ki jih bo objavila na spletni strani Občine Naklo.

IV.

To javno naznanilo se objavi na oglasni deski in na spletni strani Občine Naklo ter v Gorenjskem glasu.

Številka: 350-0003/2016-4
Datum: 15. 12. 2016

Župan Občine Naklo
Marko MRAVLJA l.r.

www.naklo.si

PREJELI SMO

Večina svetnikov za podražitev

Odgovor na komentar »Naklo: večina svetnikov za podražitev«, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 6. decembra 2016.

Pri argumentih svojih stališč sem vedno aktiven, jedrnat in kar najbolj jasen. Bralci si moja stališča in prizadevanja lahko preberejo v zapisnikih sej občinskega sveta Občine Naklo z 2. junija in 30. septembra 2016 (http://naklo.si/vsebina/predstavitev/obcinski_svet/seje_obcinskega_sveta/).V komentarju sem začutil slabo namero opozicije v občinskem svetu in posledično komentatorke, pri čemer sem bil posebej izpostavljen. V komentarju je bilo omenjeno sprenevedanje, vendar ne v kontekstu, ki je bil izpostavljen na občinskem svetu, in sicer, da se opozicija distancira od nezaželenih podražitev, za katere nosijo odgovornost ravno ljudje iz njihovih vrst, ki so leta 2007 sodelovali in odločali o gradnji nove čistilne naprave in infrastrukture. Danes se soočamo s stroški, ki so povezani z novo infrastrukturo in so bili pričakovani že v preteklosti, kar je preverljivo v takratnih zapisnikih. V zapisniku seje občinskega sveta Občine Naklo z 2. junija 2016 je zapisano stališče člana opozicijske SLS, da se pri planiranju teh investicij niso zavedali posledic in da bi se marsikaj dalo zgraditi ceneje in drugače.

Nad podražitvijo smo se pritoževali vsi, verjetno je bilo podobno tudi v občinah Šenčur in Kranj. S skupnimi pritožbami smo v letu 2016 dosegli, kar se je pri določanju cen doseči dalo. Preko zakona in odlokov, ki veljajo za določanje cen tako storitev kot amortizacije zgrajene infrastrukture, namreč ne moremo. Cene je v svojih elaboratih določilo javno podjetje Komunala Kranj, na našo zahtevo jih je preverila tudi občinska uprava Občine Naklo, ki nepravilnosti ni zaznala. Da bi se zbrana sredstva amortizacije dejansko porabila za vzdrževanje in nekoč za novo napravo, smo leta 2016 z Občino Kranj podpisali sporazum, ki jih k temu zavezuje. Amortizacijske dobe smo pri nekaterih postavkah podaljšali, kar se odraža pri nižji ravni plačevanja omrežnine.

Del omrežnine, ki se plača Komunali Kranj za uporabo zgrajenega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, se vrne tudi v proračun Občine Naklo. Ta sredstva se bodo namensko porabila za nadaljnjo izgradnjo infrastrukture v naši občini. Ne bi želel, da se določeno območje občine oziroma kogar koli pri razvoju zapostavlja, vprašanje možnih subvencij je aktualno prav pri tem. Občinska uprava z županom na čelu ima torej težko nalogo – na eni strani se mudi z zaključevanjem izgradnje, ki bi morala biti zaključena leta 2017, podaljšano do 2021, na drugi strani ima opravka ali odgovarja nezadovoljnim občanom, ki nas je podražitev močno obremenila. Za subvencijo se v tem trenutku še ni odločila, ker ima prednost zaključek celotnega omrežja in s tem enakopravna obravnava vseh občanov.

Na junijski seji občinski svet ni potrdil novih cen, ker je bilo treba razjasniti in doreči še precej odprtih postavk. To ne pomeni, da sedaj ne plačujemo razlike v ceni, ki je medtem nastala. Javno podjetje Komunala Kranj nam bo namreč v obdobju enega leta od sprejetja novih cen vso razliko poračunala na položnicah.

Jure Renko, podžupan
Občine Naklo

Od ljudi za ljudi.

Vsak dan je SENIOR dan

ZA VEDNO!

20% POPUST NA PAKETE ZAČETNI IN SVOBODNI

OBIŠČITE NAJBLIŽJE PRODAJNO MESTO SI.MOBIL ALI POKLIČITE **040 40 40 45** IN NAŠI PRIJAZNI SVETOVALCI VAM BODO POMAGALI PRI IZBORU NAJPRIMERNEJŠEGA PAKETA.

PREVERITE PA TUDI POSEBNO PONUDBO TELEFONOV:

LG K4

ZAGOTOVLJENO NAJNIŽJA CENA

1 €

NA PAKETU SVOBODNI S

HTC DESIRE 530

ZAGOTOVLJENO NAJNIŽJA CENA

1 € X 24 MESECEV

NA PAKETU SVOBODNI S

4G LTE **OMREŽJE VRHUNSKIH KOMUNIKACIJ**

Ponudbo najnižjih cen izbranih naprav na zalogi (v nadaljevanju: Garancija najnižjih cen) lahko od 22. 11. 2016 do vključno 31. 1. 2017 izkoristijo vsi novi in po pogojih predčasnega nakupa naprave obstoječi naročniki Si.mobil, ki se z nakupom izbrane naprave na zalogi na paketu SVOBODNI S vežejo za obdobje 24 mesecev. Garancija najnižjih cen pomeni, da Si.mobil d.d. v navedenem obdobju zagotavlja, da so cene izbranih naprav na dan nakupa naprave pri Si.mobilu ob 24-mesečni vezavi na paketu SVOBODNI S glede na primerljivo ponudbo drugih navedenih ponudnikov na trgu t.j. Telekom Slovenije d.d., Telemach d.o.o. in T-2 d.o.o, pri Si.mobil d.d. najnižje. Garancija najnižjih cen ne velja za naprave, ki so pri konkurenčnih ponudnikih ponujene pod posebnimi pogoji, v akciji, na razprodaji, v individualnih ponudbah oziroma v ponudbah, s katerimi se zahteva vezava še na kakršnekoli druge storitve ponudnikov in podobno. V primeru, da bi posamezni uporabnik družbi Si.mobil d.d., predložil dokazilo, da je katerikoli od navedenih ponudnikov, isti dan kot je bil opravljen nakup pri Si.mobilu, ponujal isto napravo ob 24 mesečni vezavi na primerljivem paketu po cenah, nižjih od Si.mobilove Garancije najnižjih cen, bo Si.mobil d.d. naročniku znižal ceno izbrane naprave, tako da bo le-ta nižja od ponudbe drugega ponudnika. Cena telefona je razdeljena na enake zaporedne mesečne obroke, ki se mesečno prištevajo računu za opravljene elektronske komunikacijske storitve družbe Si.mobil, d. d.. V primeru nakupa naprave na obroke se naročniku na prvem računu zaračuna Strošek odobritve obročnega nakupa naprave v višini 1,99 EUR oz v skladu s takrat veljavnim cenikom. SENIOR ponudbo za 20% popust na mesečno naročnino na paketih ZAČETNI in SVOBODNI za vedno lahko izkoristijo upokojenci s predložitvijo upokojenske kartice. Vse cene vključujejo DDV. Za pakete veljajo Splošni pogoji za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev za potrošnike, ki so skupaj z najnižjimi cenami in s spiskom izbranih naprav ter s cenami ostalih storitev ter ostalimi pogoji na voljo na 040404040, www.simobil.si in na Si.mobilovih prodajnih mestih. Si.mobil d. d., Šmartinska c. 134b, SI-1000 Ljubljana.

simobil.si

Propadanje nekdanjega ponosa Radovljice

Najpomembnejši spomenik radovljiškemu športu in kulturi dvajsetega stoletja pa tudi prostovoljstvu, inovativnosti in predanosti vse od osamosvojitve Slovenije naprej nezadržno propada. Zgodovino stavbe TVD Partizan je v knjigi Spomenica Sokolskega doma v Radovljici ob njegovi 95-letnici natančno popisal Jure Sinobad, ki se boji, da stavba, ki je generacijam Radovljičanov predstavljala drugi dom, ne bo dočakala stoletnice.

Marjana Ahačič

Radovljica – »Drugega oktobra letos je preteklo natanko 95 let, odkar so člani radovljiškega Sokolskega društva slovesno odprli novi Sokolski dom v Radovljici. Častitljiva obletnica in velika verjetnost, da dom svoje stoletnice ne bo dočakal, sta bila poglavitna razloga za pripravo Spomenice Sokolskega doma v Radovljici ob njegovi 95-letnici,« izid publikacije, ki jo je izdal v samozaložbi, utemeljuje zgodovinar in bibliotekar Jure Sinobad. V njej predstavlja izjemno zgodbo radovljiškega športa in kulture, ki se je, kot pravi, začela v upanja polnem letu 1921 in se žalostno končuje v naši dobi, ko stavba, ki je bila dom številnim generacijam radovljiških športnikov in kulturnikov, klavrno propada. »Stavba TVD Partizan je največji spomenik kulturnega in športnega življenja Radovljice v dvajsetem stoletju,« je prepričan Jure Sinobad.

Stavbo so zgradili s prostovoljnim delom

»Mnoge generacije Radovljičanov so preizkusile tisti parket na boso nogo, tudi jaz,« je prejšnji torek, na prestavitvi Spomenice, publiko v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani radovljiške knjižnice nagovoril Sinobad. »Telovadni dom Partizan je bil moj drugi dom,« mu je prikimal Aleks Čebulj, daljni sorodnik Danimirja Čebulja (1890–1942), Radovljičana, ki je leta 1933 izdal prvo Radovljiško sokolsko spomenico in v njej objavil tudi prispevke o gradnji in delovanju Sokolskega doma. V njej je natančno popisano, kako se je s prostovoljnim delom in sredstvi donatorjev gradila stavba, ki jo današnje generacije poznajo kot stavbo TVD Partizan.

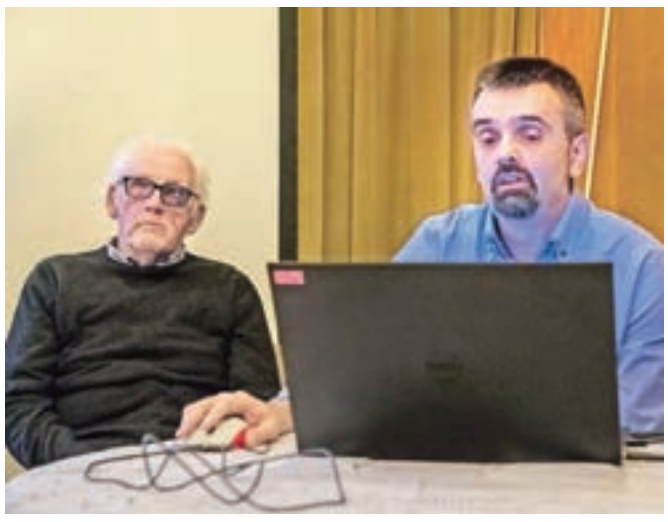

Jure Sinobad in Aleks Čebulj sta prejšnji torek predstavila knjigo Spomenica Sokolskega doma v Radovljici ob njegovi 95-letnici: 1921 2016. Bojita se, da stavba, ki predstavlja pomemben spomenik kulturnega in športnega življenja Radovljice, ne bo dočakala stote obletnice. / Foto: Primož Pičulin

»Pri gradnji so sodelovali vsi člani Sokolskega društva, tudi ženske in otroci,« pojasnjuje Sinobad. »V prostorih Sokolskega doma je pod vodstvom Jakoba in Marice Špicar skoraj dve desetletji deloval znameniti Sokolski oder, ki se je v letih 1921–1941 postopoma razvil v najpomembnejše gledališče na Gorenjskem. Predstave so bile praviloma na sporedu ob sobotah zvečer in ob nedeljah popoldan. Sobote so bile namenjene domačinom, ob nedeljah pa so se v Radovljico pripeljali ljubitelji in poznavalci gledališča z vse Gorenjske pa tudi iz Ljubljane. Gostje zakoncev Špicar so bili številni ugledni literarni ustvarjalci, med njimi Pavel Golia, Fran Govekar in Oton Župančič.

Šport, kultura, zabava

Sokolski dom se je po drugi svetovni vojni preimenoval v Telovadni dom in še naprej služil radovljiškemu športu. Pod njegovo streho so delovale skoraj vse pomembne radovljiške kulturne ustanove: kino, knjižnica in glasbena šola. »Mirno lahko zapišemo, da je bil Telovadni dom v Radovljici v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni drugi dom kulturnikov in športnikov iz mesta in okolice,« pravi Sinobad.

Kot je povedal Aleks Čebulj, dolgoletni športni delavec, ki je v Spomenici natančno opisal razmere v radovljiškem športu v drugi polovici dvajsetega stoletja, je vse do leta 1973, ko so v Radovljici zgradili novo osnovno šolo in telovadnico, v njem potekal tudi pouk športne vzgoje za radovljiške šolarje. Dom, ki so ga leta 1964 temeljito obnovili, je svoje športno in kulturno poslanstvo opravljala v stari in deloma tudi v novi Jugoslaviji, še pravi Čebulj in dodaja, da je po letu 1990 najbolj upal, da bodo pristojni poskrbeli za stavbo, ki je toliko desetletij predstavljala center športnega in kulturnega dogajanja v mestu in okolici.

Stavba Telovadnega doma počasi propada, čeprav jo lastniki še vedno ponujajo v najem za različne športne dejavnosti, obenem pa prodajajo za 650 tisoč evrov. /Foto: Gorazd Kavčič

Iz rok v roke

Kot vidimo danes, se to seveda ni zgodilo. Do osamosvojitve Slovenije je bila lastnica stavbe Zveza za telesno kulturo Slovenije, kasneje pa Športna unija Slovenije, ki je objekt prepustila nezadržnemu propadanju. »Opozarjal sem na vseh mogočih instancah, a dialog enostavno ni bil mogoč. Športna unija se je doma hotela znebiti, ga prodati in se s tem okoristiti. Ko sem predlagal, da bi ga kupila občina, se je to tedanjemu vodstvu zdelo neprimerno: kako bodo kupovali nekaj, kar je pravzaprav njihovo? Šli so v tožbo, a jo seveda izgubili. V Ribnici, kjer je bila situacija podobna, je občina stavbo njihovega TVD Partizan vendarle odkupila, tedanji župan pa je ob tem pripomnil, da so morali kupiti nekaj, kar je bilo pravzaprav njihovo ...« Podobno žalostno je stanje stavb nekdanjih telovadnih društev na Jesenicah in na Bledu, Žirovniški pa je prenovljen in služi svojemu namenu.

Dovoljenje za rušenje

V Radovljici se je izteklo mnogo slabše; Športna unija je TVD Partizan prodala zasebnemu podjetju, to pa naprej. Trenutni lastnik je podjetje Meti-Pek iz Kamnika, ki stavbo - pravzaprav zemljišče, na katerem je mogoče zgraditi petetažni objekt prodaja za 650 tisoč evrov. Občina Radovljica je namreč s spremembo zazidalnega načrta za centralno območje Radovljica lansko jesen omogočila rušenje starega objekta in gradnjo novega poslovno-stanovanjskega objekta s štirimi do šestimi stanovanjskimi enotami v zgornjih nadstropjih ter trgovsko storitveno dejavnostjo, gostinsko ponudbo in možno večnamensko dvorano.

Spoštovane stranke in poslovni partnerji,
v veliko zadovoljstvo nam je ugotoviti, da je bilo naše sodelovanje v letu 2016 plodno in v obojestransko veselje.

Zahvaljujemo se vam za izkazano zaupanje in želimo, da prihajajoči prazniki poskrbijo za obilo notranjega miru, leto, ki prihaja, pa naj bo čim bolj radodarno s svežimi močmi za nove izzive, osebnimi in poslovnimi uspehi ter zadovoljnimi in lepimi trenutki!

Srečno 2017!

VETERINARSKA PRAKSA
TENETIŠE, d. o. o.
www.vpt.si

Tenetiše, decembra 2016

Za malenkost znižali cene oskrbe na domu

Število uporabnikov storitev narašča, lani jih je bilo 74.

Marjana Ahačič

Radovljica – Na predlog Doma dr. Janka Benedika Radovljica je radovljiški občinski svet v sredo soglašal z malenkostnim znižanjem cene socialnovarstvene storitve pomoč na domu. Od 1. novembra letos je skupna cena socialne oskrbe nižja za 0,44 odstotka, cena, ki jo plača uporabnik, pa bo nižja za 0,54 odstotka. Tako bo skupna cena ure oskrbe na domu na delavnik 18,27, v nedeljo 25,01 in na dan državnih praznikov 26,70 evra. Subvencija Občine Radovljica k ceni storitve znaša 80 odstotkov, kar pomeni, da bo strošek uporabnika, ki plača 20 odstotkov cene neposredne socialne oskrbe na domu, za uro na delavnik 3,65, v nedeljo 5,13 in na dan državnih praznikov 5,48 evra. Razlogi za znižanje cene so v nižjih stroških dela in amortizacije, so pojasnili v Domu dr. Janka Benedika, kjer imajo deset socialnih oskrbovalk, ki nudijo pomoč uporabnikom, pretežno starejšim pa tudi invalidom in kronično bolnim. Število uporabnikov sicer raste; v letu 2013 jih je bilo povprečno 50, v letu 2014 53, v letu 2015 pa 74.

Še bodo protestirali

Protesti zoper tovorni promet, ki se vali skozi središče Mengša, se bodo nadaljevali, dokler občani ne bodo dobili trdnega zagotovila, da bo projekt obvoznice dokončan.

Aleš Senožetnik

Mengeš – Civilna iniciativa za izboljšanje prometnovarnostnih razmer v Mengšu je v ponedeljek ponovno organizirala protestni shod, ki je tokrat potekal na parkirišču vzdolž Slovenske ceste. Občani so tako kot pred mesecem na Gorenjski cesti ponovno s transparenti prehajali prehod za pešce, a tokrat tako, da prometa niso ovirali. Ravno zaradi oviranja prometa je policija namreč na prejšnjič oglobila predstavnika civilne iniciative Branka Liparja, ki bo predvidoma moral poravnati 250 evrov kazni.

Protestniki želijo jasno zagotovilo, da bo obvoznica okoli mesta res dokončana leta 2018, kot obljublja minister za infrastrukturo Peter Gašperšič. Zato zahtevajo, da se projekt vključi v državni načrt investicij. Prav tako želijo, da problematiko prometnovarnostnih razmer v občini čim prej celovito obravnava tudi občinski svet. Naslednji shod načrtujejo januarja.

V Mengšu bodo še naprej s protesti opozarjali na slabe prometne razmere.

Velik zalogaj kanalizacija v Tupaličah

Januarja bodo preddvorski svetniki v drugi obravnavi sprejemali občinski proračun.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Osnovni proračun v občini Preddvor za leto 2017 naj bi znašal 2,5 milijona evrov. Iz leta 2016 bodo prenesli do 450 tisoč evrov. Če bodo v proračunu ostali tudi projekti, za katere pričakujejo evropska sredstva, bi proračun lahko znašal 3,5 milijona. Gre namreč za projekte, ki so jih načrtovali v okviru širše regije, vendar po zadnjem zasedanju sveta regije vse kaže, da bo za te namene manj denarja in bodo ob drugem branju proračuna v januarju te projekte umaknili, nam je po prvi decembrski seji občinskega sveta v Preddvor dejal župan Miran Zadnikar.

Dobro tretjino proračuna namenijo za šolsko dejavnost, otroško varstvo, prevoze otrok, v naslednjih počitnicah pa bodo v šoli gradili tudi dvigalo. Med večjimi projekti je nadaljevanje gradnje kanalizacije v Tupaličah, skoraj 200 tisoč predvidenih sredstev je za ta namen v letu 2017, pričakujejo pa jih od države kot njeno obveznost po zakonu o financiranju občin za investicije. Z nekaterimi gorenjskimi občinami se dogovarjajo za skupen nastop na razpisu za energetsko sanacijo objektov, ki bi jih v Preddvoru porabili za dom krajanov Preddvor v vrednosti 150 tisoč evrov, za menjavo strehe in oken. Vsaj 60 tisoč evrov naj bi prišlo iz razpisa. 50 tisočakov bodo namenili za sanacijo obrežja jezera Črnava (poti, pomol, sanacija mostov), seveda v soglasju z lastniki zemljišč. 100 tisočakov bo šlo za športni park Voke. Projekt ta čas še miruje, ker eden od lastnikov noče prodati zemljišča, dogovori v zvezi s tem še potekajo. V zvezi z Vokami pa še poteka tudi postopek sprejemanja občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN), na zahtevo soglasjedajalcev so namreč naredili še geološke študije. Projekt bo sicer razdeljen na dve fazi: v prvi bo potekala gradnja nogometnega igrišča, kar je večinoma na zemljišču občine, del pa ga želijo odkupiti od rimskokatoliške cerkve. Ob proračunu so razmišljali tudi o nadaljevanju ureditve šolske ulice do gostilne Majč, kjer je treba cesto razširiti za normalno srečevanje avtobusov in osebnih avtomobilov. Druga možnost pa je gradnja zbirnega centra ob čistilni napravi. To bi veljalo od 200 do 300 tisoč evrov, kar bi bil zgolj za eno leto prevelik zalogaj, a zagotoviti bi morali vsaj začetek del, ker prihodnje leto poteče že pridobljeno gradbeno dovoljenje. 210 tisoč evrov namenjajo za vzdrževanje občinskih cest, od tega 100 tisoč za redno vzdrževanje, 110 tisoč pa za želje, kaj bi najbolj potrebovali po vaseh. Že v letu 2016 je bil največji delež tega denarja namenjen vasem, ki niso bile vključene v projekt Infrastruktura v občini Preddvor, in tako nameravajo tudi nadaljevati.

Spominska plošča hranitelju orožja

Dolenja vas – Škofjeloško Združenje veteranov vojne za Slovenijo je na hiši Jožeta Rakovca v Dolenji vasi, kjer je bilo v letih 1990 in 1991 tajno skladišče orožja in streliva teritorialne obrambe, odkrilo spominsko ploščo in se mu tako oddolžilo za takratni pogum in domoljubje. Na kratki slovesnosti so spregovorili predsednik združenja Pavle Jereb, član upravnega odbora Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjska Brane Virant, župan občine Železniki Anton Luznar in hranitelj orožja Jože Rakovec, ki sta tudi odkrila spominsko ploščo, ter upokojeni polkovnik Leon Tušar, ki je bil pred četrt stoletja odgovoren za organizacijo tajnih skladišč in je v svojem nagovoru poudaril, kako pomembno je bilo sodelovanje s civilnim prebivalstvom, ki je temeljilo na izrednem zaupanju. Člani družine Rakovec, ki pred 25 leti vsi niso vedeli, »kaj je v zelenih zabojih v garaži njihove hiše«, so tokrat udeležence slovesnosti pogostili, za poseben pečat pa je poskrbel kvartet Obzorje (Janez Triler, France Čufar, France Sluga, Jože Rupar).

V Dolenji vasi so odkrili spominsko ploščo hranitelju orožja Jožetu Rakovcu.

Denar za projekte

Kranjski mestni svetniki so na sredini seji podprli predlagan proračun za drugo leto, župan Boštjan Trilar pa bo že v prvih mesecih novega leta predlagal proračun za leto 2018.

Vilma Stanovnik

Kranj – Z veliko večino glasov so po kratki razpravi minulo sredo kranjski mestni svetniki v drugi obravnavi sprejeli proračun za leto 2017. V njem je predvidenih približno 55 milijonov prihodkov in okoli 60 milijonov odhodkov. Od tega jih je dobrih 18,5 milijona v načrtu razvojnih programov. »Predvideni primanjkljaj se bo predvidoma pokrival z zadolžitvijo do 3,2 milijona evrov, razlika pa s predvidenim ostankom na računu proračuna konec leta,« je povedal vodja urada za finance Mirko Tavčar.

Svetniki so nato sprejeli amandma s petnajstimi postavkami, ki jih je med eno in drugo obravnavo predlagal župan Boštjan Trilar. Svetniki so se nato odločali še o amandmaju, ki ga je na pobudo SDS vložilo deset svetnikov, predlagali pa so, da se z deset tisoč evri zgradi večnamensko igrišče, dve zunanji učilnici in zunanje telovadišče pri Osnovni šoli Predoslje. Prav tako so se strinjali, da se naroči študija ureditve prometa za območje Bobovka.

»Meni se zdi najbolj pomembno, da so v proračunu zagotovljena sredstva, s katerimi bomo lahko izpeljali pomembne projekte. Našli smo namreč tudi pot za financiranje. To so tudi javno-zasebna partnerstva, s katerimi bomo naredili projekte, ki jih že dolgo čakamo, od telovadnic pri Osnovni šoli Stražišče in Osnovni šoli Staneta Žagarja do regijskega vadbenega centra,« je po seji povedal župan Boštjan Trilar in dodal, da naj bi že v prvih mesecih novega leta sprejeli tudi proračun za leto 2018. »S tem bomo omogočili res dolgoročno razvojno delo,« je še poudaril župan Trilar.

Kranjski mestni svetniki so se ob začetku poklonili spominu ta mesec umrlega častnega občana dr. Ljuba Sirca, svetnik Branko Grims pa je predlagal, da bi v Kranju po njem poimenovali tudi eno izmed ulic.

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj

Iščemo nove sodelavce

Družba Domplan vabi k sodelovanju novega sodelavca (m/ž) za zasedbo prostega delovnega mesta v PE Nepremičnine:

UPRAVNIK NEPREMIČNIN

Od kandidata pričakujemo:
- Fakulteta ali višja šola (najmanj VI. stopnja) gradbene, elektro ali strojne smeri, sprejemljivo tudi organizacijske ali ekonomske smeri s predhodno tehnično izobrazbo;
- najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
- poznavanje predpisov s področja upravljanja in vzdrževanja objektov,
- računalniško pismenost,
- dinamičnost, energičnost, odlično komunikacijo z željo do dela z ljudmi,
- samostojnost, zanesljivost, organizacijske sposobnosti in sposobnost koordinacije del,
- pripravljenost za delo na terenu in v popoldanskem času;
- vozniški izpit kategorije B.

Delo bo opravljal delno na sedežu družbe Domplan, d. d., delno pa v poslovalnici v Tržiču ali Škofji Loki, zato imajo pri izboru prednost prijavljeni kandidati iz občin Tržič ali Škofja Loka.

Nudimo:
- dinamično in odgovorno delo v organiziranem in urejenem okolju,
- delovno razmerje za določen čas 12 mesecev, s 3-mesečnim poskusnim delom in možnostjo podaljšanja zaposlitve za nedoločen čas,
- redno plačilo in stimulativno nagrajevanje,
- strokovno izobraževanje.

Pisne prijave z dokazili pošljite do vključno **ponedeljka, 9. 1. 2017, na naslov: Domplan, d.d., – Za razpis, Bleiweisova cesta 14, Kranj.**

Začeli graditi lesen hotel

1. stran

»Na zgornjih progah sicer veter pogosto spiha sneg, tako da bomo morali še spremljati to problematiko in razmisliti o smiselnosti umetnega zasneževanja na tem delu, saj je to velik strošek. Najprej se bomo usmerili v našo ciljno skupino – družine – ter uredili otroške in lažje proge,« je pojasnila Golijeva in pristavila, da bi jim prišel prav še kakšen snežni top, kmalu pa bodo morali zamenjati tudi iztrošene teptalce snega.

Na Soriški planini v povprečni sezoni naštejejo 30 tisoč smučarjev, zadnji dve sezoni pa sta bili po besedah direktorice katastrofalni. Lani jim je denimo zaradi ekstremnih vremenskih razmer vse proge uspelo odpreti šele 11. februarja ter so tako polno obratovali le mesec in pol, obiskalo pa jih je 15 tisoč smučarjev.

Golijeva se zaveda, da samo z zimsko sezono ne bodo mogli poslovati pozitivno, zato se trudijo, da bi Soriška planina postala destinacija, ki je atraktivna vse leto.

Polona Golija, direktorica Turističnega centra Soriška planina / Foto: Gorazd Kavčič

»Bolj aktivno smo začeli delati na promociji in organizaciji dogodkov, poleg tega pa vlagamo v gostinske in nastanitvene objekte, ki omogočajo drug profil gostov v bolj 'mrtvih' mesecih.« Nedavno so tako tik ob parkirišču na Soriški planini začeli graditi lesen hotel z desetimi nadstandardnimi sobami oz. 30 ležišči, ki naj bi stal pol milijona evrov. Odpreti ga nameravajo pred naslednjo zimsko sezono. »Skupaj z Brunarico na Soriški planini in Gostiščem Macesen v Sorici bomo tako nudili 110 prenočišč. Menim pa, da zna biti novi hotel še bolj zanimiv v poletni sezoni, ko imamo veliko kolesarjev pa tudi tranzita iz Bohinja proti Primorski. Letos poleti smo imeli nekaj koncev tedna povsem zasedene kapacitete in smo morali goste pošiljati naprej,« je povedala.

Golijeva upa, da se bodo učinki sedanjega dela in naložb, ki jih financira drugo uspešno družinsko podjetje Golijevih Alpmetal iz Selc, pokazali v nekaj letih. »Verjamemo, da nam bo uspelo. Želimo, da se Soriška planina ohranja, da ustvarja delovna mesta za domačine, da se mladi ne bodo odseljevali. Imamo šest redno zaposlenih, v času polnega obratovanja smučišča pa nas je skupaj s sezonskimi in honorarnimi sodelavci dvajset. Vendar pa Soriška planina brez Alpmetala, ki nam tudi pomaga premostiti denarne vrzeli v mesecih brez prilivov, ne bi preživela. Vsekakor moramo čim prej postati samostojni, saj je avtomobilska industrija, na katero je vezan Alpmetal, krut posel. Ves čas so pritiski na cene in dobavitelje, zato tudi oni potrebujejo sredstva za razvoj,« je še dejala Golijeva.

Priprave na licitacijo vrednejšega lesa

Cveto Zaplotnik

Kranj – Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline in Zveza lastnikov gozdov Slovenije bosta v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije pripravila v začetku prihodnjega leta v Slovenj Gradcu tradicionalno, že enajsto licitacijo vrednejšega lesa. Lastniki gozdov bodo lahko pripeljali hlode na licitacijo v času od 2. do 20. januarja, kupci si jih bodo lahko ogledali med 27. januarjem in 6. februarjem, 6. februarja ob 10. uri bo odpiranje ponudb, 15. februarja pa bo še dan odprtih vrat. Za prodajo lesa na licitaciji je najpomembnejša kakovost lesa, poudarjajo organizatorji licitacije, ki ob tem opozarjajo lastnike, naj se pred izbiro drevja za posek in pred krojenjem posvetujejo z revirnim gozdarjem zavoda za gozdove. Po dosedanjih izkušnjah je na licitacijah največ povpraševanja po gorskem javorju in orehu, zaželene so sadne drevesne vrste, predvsem jablana in sliva, v zadnjem času pridobivata ceno tudi hrast in brest. Za kupce so zanimive tudi redke drevesne vrste, kot sta brek in cipresa, dobro pa se prodajata tudi smreka in macesen.

Peticijo predali županu

Iniciativa podjetnikov, obrtnikov, društev in občanov za zaščito in ohranitev prijaznega poslovnega in bivalnega okolja v starem mestnem jedru Škofje Loke je peticijo s 1082 podpisi predala županu Mihi Ješetu.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Iniciativo so septembra ustanovili, ker jih je skrbelo, da bi v prihodnosti v Škofji Loki skozi Spodnji trg (po novem po občinski cesti) prepovedali tekoči avtomobilski promet po vzoru Mestnega trga in da bi zaradi tega Lontrg postal mrtvi del mesta. S peticijo, ki jo je že prvi teden podpisalo 600, do sedaj pa 1082 podpisnikov, so želeli sedanjo in prihodnje občinske oblasti opozoriti na probleme, ki bi jih lahko povzročilo morebitno zaprtje Spodnjega trga za promet. Kot pravi predsednik iniciative Dušan Čater, je lokalom v tem delu mesta po odprtju škofjeloške obvoznice do petine padel promet, po postavitvi korit, klopi in druge urbane opreme ter uveljavitvi modre cone za parkiranje pa še za desetino. Že prej jih je prizadelo odprtje nakupovalnih centrov na obrobju mesta. Peticiji so se pridružili ne le prebivalci tega dela mesta, pač pa tudi okoliških naselij, ki so za dostop do svojih domov odvisni od prevoznosti ceste skozi Spodnji trg. Program aktivnosti pa sta podprla tudi Medobčinsko društvo invalidov Škofja Loka in Obrtno podjetniška zbornica Škofja Loka.

V peticijo so zapisali šest zahtev. Nasprotujejo popolni zapori ceste skozi Spodnji trg, ker je to edini dostop do njihovih stanovanj in poslovnih prostorov in ker je cesta skozi Lontrg od nekdaj tranzitna cesta, ki omogoča dostop tudi do ostalih naselij tik ob starem mestnem jedru (Karlovc, Kopališka ulica, Zabrajda). Proti so, da bi se uveljavila omejitev prometa na 10 km/uro, podpirajo pa sedanjo ureditev 30 km/uro. Odločno so tudi proti pretiranemu postavljanju ovir, ki naj bi umirile (ne pa ovirale) promet. Zadoščajo prometni znaki, strinjajo se tudi s sedanjo ureditvijo parkiranja, pač pa naj svojo vlogo odigrajo občinski redarji in kršilce dosledno in ustrezno sankcionirajo. Nasprotujejo tudi kakršni koli časovni omejitvi dostave in odvoza blaga po vzoru Mestnega trga, omejitvi ali skrajševanju obratovalnega časa gostincev in omejevanju oz. prepovedovanju organiziranja zunanjih javnih prireditev z glasbo. Odločno nasprotujejo tudi nekajurnim ali celodnevnim zaporam ceste na Spodnjem trgu, med tednom in ob sobotah dopoldne za prireditve, ki se lahko organizirajo v času, ko prodajalne ne obratujejo.

Za peticijo so se odločili kljub županovim zagotovilom, da do zaprtja Spodnjega trga za avtomobilski promet (v času njegovega mandata) ne bo prišlo, saj se občinske oblasti menjajo, močni pritiski različnih civilnih iniciativ pa lahko premagajo še tako trdne obljube lokalne politike. Rezultat peticije je po Čaterjevih besedah dejstvo, da so opozorili nase in da se sedaj občinske službe in civilne iniciative na tem območju pogovarjajo in dogovarjajo z njimi. Trenutno so denimo aktivni glede vprašanja parkiranja za prebivalce in zaposlene na Spodnjem trgu, ki naj bi bilo urejeno na parkirišču pri Tehniku.

Izšel strip Božji zaklad

Suzana P. Kovačič

Križe – David Ahačič iz Križev je avtor knjige z naslovom Božji zaklad, ki je prvi del novega stripa o svetopisemskih dogodkih za otroke. »Strip ustvarjava skupaj z argentinskim Slovencem Juanom Juvančičem, ki je pred prihodom v Slovenijo delal tudi pri znanem televizijskem programu Cartoon Network,« je povedal David. Osrednja lika sta Ana in Tomi, sodobna otroka dveh arheologov, ki delata v Sveti deželi. Med igro najdeta skrivnostno staro knjigo, ki se izkaže za »čudežen« izvod Svetega pisma. Kdor namreč bere iz knjige in se je dotakne, ga ta posrka vase, torej v zgodbo. Brat in sestra se v prvem poskusu znajdeta v Betlehemu, kjer od blizu doživita skrivnost prve božične noči. Knjiga je izšla pri Družini, prav tako Davidova slikanica Miklavž je tu!, ki spodbuja k dobrodelnosti. Ta slikanica je bila tudi najboljša od prispelih na razpis leta 2014. Sodobno zgodbo o Miklavžu je ilustrirala mlada umetnica Nuša Jurjevič.

Proračuna z vrsto nadstandardov

V občini Domžale so že sprejeli proračuna za leti 2017 in 2018, s katerima bodo poleg številnih investicij kot ena bolj razvitih občin pri nas svojim občanom še vedno zagotavljali tudi vrsto nadstandardov.

Jasna Paladin

Domžale – Čeprav je občina Domžale kot sedma največja pri nas po številu prebivalcev med tistimi, ki najbolj občutijo prenizke glavarine, saj – kot je na prednovoletni novinarski konferenci znova poudaril župan Toni Dragar – od države na ta račun dobijo vsaj štiri milijone evrov letno premalo, investicij v letošnjem letu ni manjkalo.

Prizidek k podružnični šoli v Ihanu, Dom krajanov – gasilski dom Studenec, plezalna stena na garažni hiši, nov most pri bazenu, nova brv v Dobu, vrsta protipoplavnih ukrepov, nova fasada Kulturnega doma Franca Bernika in novo pročelje občinske stavbe, v katero so na veselje številnih občanov namestili tudi dvigalo, obnovljeno cestišče na Bukovčevi cesti na Viru,

Domžalski župan Toni Dragar s podžupanjo mag. Renato Kosec

sanacija ceste Radomeljske čete v Preserjah in gradnja pločnika ter javne razsvetljave, urejanje križišče Rova–Kolovec, nov pločnik in javna razsvetljava na Krakovski cesti, urejanje kanalizacije na Studencu in Ihanu, prenova cestišča Breznikove ceste v Ihanu, obnovljen vodovod in nov pločnik na Študljanski ulici, obnovljena javna razsvetljava na Krumperku, gradnja pešpoti ob Rači, širitev pokopališča v Radomljah ... so le glavni projekti iztekajočega se leta.

»Investicijsko pestro bo tudi leto 2017. Svetniki so kljub prvotnim pomislekom brez glasu proti na decembrski seji podprli proračuna za leti 2017 in 2018. Prihodnje leto bomo razpolagali s kar 32 milijoni evrov, saj 26 milijonom – toliko jih je predvidenih tudi za leto 2018 – namreč dodajamo še šest milijonov letos neporabljenih sredstev. Še naprej bomo veliko pozornosti namenjali protipoplavni zaščiti, javnemu prometu in nadstandardom tako na družbenem kot komunalnem področju. V proračunu prihodnje leto tako na primer uvajamo postavko za promocijo vrhunskih športnih rezultatov tistih klubov, ki ime naše občine ponašajo preko meja,« je povedal župan Toni Dragar.

V letu 2017 bodo med najpomembnejšimi naslednji projekti: gradnja športne ploščadi v Krtini, obnova vhoda v Športno dvorano Domžale, sanacija atletske steze v Domžalah in ureditev drenaže na centralnem nogometnem igrišču, obnova telovadnice na OŠ Dob, investicijsko vzdrževanje Kamniške Bistrice, rekonstrukcija ceste na Krumperk iz smeri avtoceste, rekonstrukcija križišča v Krtini, urejanje kanalizacije na Želodniku, obnova poslovilnega objekta v Ihanu in Dobu, energetska sanacija OŠ Venclja Perka in širitev OŠ Preserje pri Radomljah. V Domžalah so te dni aktivno vpeti v decembrsko dogajanje. Sklop prireditev so poimenovali Čarobni december – darilo Domžalam. Glavnina dogodkov, tudi silvestrovanje, se bo odvila v šotoru pri tržnem prostoru v središču Domžal.

Karitas zbira pomoč za prizadete v Siriji

Ljubljana – Tudi na Slovenski karitas bi v mrzlih dneh želeli ogreti srca otrok in družin v Siriji in jim pomagati s toplimi oblačili in kurjavo. Zato vse Slovence še posebej v teh prazničnih dneh vabijo k solidarnosti s trpečimi v Siriji. Svoj dar lahko prispevate na Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, namen: Begunci Sirija, sklic: 00 840. Vsa ta pomoč ljudem v Siriji ne bi bila mogoča brez srčnih sodelavcev Karitas v Siriji, ki skupaj sobivajo z ljudmi, o njih je papež Frančišek dejal: »Sredi tolikega opustošenja so resnično junaški ženske in moški, ki so ostali tam, da pomagajo ljudem tako z materialno kot tudi duhovno pomočjo.«.

Poklon padlim borcem na Prevojah

Zgornji Tuhinj – Člani Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik vabijo na slovesnost pri spomeniku padlim borcem na Prevojah v Zgornjem Tuhinju, ki bo v torek, 27. decembra, ob 11. uri. Gostili bodo tudi delegacijo z ameriškega veleposlaništva.

Center bi gradili skupaj

Občini Kamnik in Komenda bi do konca prihodnjega leta radi zgradili skupni zbirni center za zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, a jim obstoječa zakonodaja tega ne omogoča. Poslanec mag. Matej Tonin je v parlamentarno proceduro zato vložil novelo zakona o varstvu okolja.

Jasna Paladin

Kamnik, Komenda – »Zakon o varstvu okolja občinam nalaga zbiranje, obdelavo in odlaganje komunalnih odpadkov. Za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov je vsaka občina dolžna vzpostaviti en zbirni center, dodatno pa še enega za vsako naselje, ki ima več kot osem tisoč prebivalcev. Državna inšpekcija je že opozorila, da bi morala občina Kamnik zgraditi dva centra, občina Komenda pa enega. Sedanji predpisi so zelo birokratski in neživljenjski, saj onemogočajo skupno gradnjo centrov, kljub želji in dogovoru dveh občin. Na območju občine Komenda imamo že danes zbirni center v Suhadolah, ki ga uporabljamo tako občani občine Komenda kot tudi Kamnika. Državni birokrati od občin Kamnik in Komenda zahtevajo, da vsaka občina zgradi svoj center za ločeno zbiranje odpadkov. Obe občini pa sta jasno povedali, da želita graditi skupni center v Suhadolah (v okviru sedanjega zbirnega centra), saj bi si s tem razpolovili stroške gradnje in kasnejšega vzdrževanja. Če bi državni birokrati dovolili skupno gradnjo in sodelovanje obeh občin, bi vsaka občina privarčevala najmanj 400 tisoč evrov, skupaj torej kar 800 tisoč evrov. Po sedanjih predpisih morata torej občini zgraditi vsaka svoj zbirni center,« je razloge za svoje nedavne aktivnosti, ko je v ponedeljek v parlamentarno proceduro vložil novelo zakona o varstvu okolja, predstavil kamniško-komendski poslanec mag. Matej Tonin.

Kot še pravi, je v svoji poslanski vlogi več let prosil ministrstvo za okolje in prostor, da naj prisluhnejo zdravemu razumu v primeru gradnje centrov in spremenijo predpise. »Ministrstvo za okolje in prostor že od leta 2012 obljublja, da bo spremenilo Uredbo o komunalnih odpadkih, ki bi te zastarele predpise glede standardov za vzpostavitev zbirnih centrov posodobila in spremenila. Ker ministrstvu v štirih letih ni uspelo spremeniti neživljenjskih predpisov, sem spremembo zakona spisal sam in jo vložil v parlamentarno proceduro,« nam je še pojasnil Tonin in dodal, da je vseskozi aktivno sodeloval tudi z zaposlenimi na občinskih upravah obeh občin.

Tako Kamničani kot Komendčani si namreč še naprej želijo imeti skupni center za odpadke v Suhadolah. »Pobudo za spremembo zakona podpiramo. Nesmiselno je namreč, da zakonodaja ne omogoča, da bi se občine dogovorile za souporabo oziroma investicijo v skupni zbirni center za zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov. Tudi sosednja občina Komenda mora na njenem območju zgraditi zbirni center in je na nas naslovila vlogo, da bi zbirni center uredili skupaj, vendar zakonodaja tega za zdaj ne omogoča,« so nam sporočili z Občine Kamnik, ki jim je inšpekcija za okolje in naravo že naložila, da mora do konca leta 2017 urediti zbirni center v skladu z veljavno zakonodajo na svojem območju, zato v tem trenutku aktivnosti usmerjajo v gradnjo lastnega zbirnega centra.

V obeh občinah si tako želijo, da bi se zakonodaja spremenila, kar je po Toninovem mnenju moč pričakovati že spomladi.

Čudežna terapija na Kokrici

Foto: arhiv GD Gardelin

Trojica akterjev med vajami za Čudežno terapijo

Igor Kavčič

Kokrica – Tik pred koncem leta, v ponedeljek, 26. decembra, ob 20. uri bo v Kulturnem domu na Kokrici premierna uprizoritev komedije Daniela Glattauerja Čudežna terapija v izvedbi domačega Gledališkega društva Gardelin. V Prešernovem gledališču so v preteklosti že igrali dve uspešnici avstrijskega pisatelja Glattauerja, Proti severnemu vetru in Vsakih sedem valov, tokrat komedija tega avtorja prihaja na kokriški oder. Zgodba prihaja iz življenja. Kadar v zakonu hudo škriplje, prideta človeku na misel vsaj dve zelo različni rešitvi: ločitev ali obisk zakonske posvetovalnice oziroma psihoterapevta. Tako se tudi Jana in Valentin Dorek, par srednjih let z dvema skoraj odraslima otrokoma, namenita reševati zakonsko barko, ki neusmiljeno tone. Njuna psihoterapevtka, ženska z dolgoletno prakso, jima postreže s celo vrsto različnih psiholoških vaj za izboljšanje komunikacije, ki pa po prvih obotavljajočih korakih sprožijo hudournike medsebojnega obtoževanja. Na dan privrejo zatajevani občutki Jane, ki se je vsa leta zakona počutila odrinjeno in zapostavljeno, saj Valentinu nikoli ni odpustila skoka čez plot. Vendar ji zagrenjeni Valentin vrne milo za drago, ker si je tudi ona nekoč privoščila ljubimca. Kot vsi dolgoletni zakonci sta Jana in Valentin izkušena in do zob oborožena veterana zakonskega bojišča; vešče vrtita meče očitkov, mečeta kopja obtoževanj, podstavljata mine poniževanj in streljata drug drugemu naravnost v srce. Bo mirovna misija uglajene in obupane psihoterapevtke uspela ali pa bo s svojimi metodami vred končala kot kolateralna škoda vojne zakoncev Dorek? Avtorja Daniela Glattauerja je za komedijo Čudežna terapija, ki so jo na Dunaju premierno uprizorili v začetku leta 2015, navdihnil priročnik za psihoterapevte. Tako pri tej komediji ne gre samo za običajno kukanje v tujo intimno situacijo, marveč tudi za satirični švrk po banalizaciji psihoterapije. V komediji pod režijskim vodstvom Jake Šuštarja poleg njega igrata še Alja Jež in Monika Rihar.

Iz Evrope v Ameriko in nazaj

Letošnji božični koncert Gimnazije Kranj je že deseto leto zapored gostoval v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Simfonični orkester, pevski zbori in vokalisti so predstavili izbrano glasbo velikih ameriških skladateljev dvajsetega stoletja.

Igor Kavčič

Pevsko obarvan del programa ameriške „zabavne klasike“ je na saksofonu podprl tokratni gost, odlični saksofonist Jan Kus. / Foto: Iztok Zupan

Ljubljana – Dolgoletna tradicija Velikega božičnega koncerta Gimnazije Kranj ima poleg tega, da ima že deset let „domovinsko pravico“ v največji koncertni dvorani v državi, še eno posebnost. Prav vsakič doslej je bil koncert razprodan v nekaj dneh, letos celo urah. Poleg večerne selitve iz Kranja in širše Gorenjske v Ljubljano vedno več koncertne publike prihaja iz prestolnice in drugih koncev Slovenije, tokrat tudi iz ZDA in Brazilije. Med povabljenimi gosti sta bila tudi veleposlanik ZDA v Sloveniji Brent Robert Hartley in ministrica za izobraževanje znanost in šport Maja Makovec Brenčič.

Za torkov koncert je tako kot v preteklih letih na temo Italije, Španije, Francije, Nemčije in slovanskih dežel koncertni direktor Primož Zevnik znova pripravil zakrožen izbor glasbe, tokrat ameriških skladateljev, v katerega je vključil tako izkušnje in moč velikega simfoničnega orkestra z dirigentom Nejcem Bečanom na čelu kot mlade dijaške pevske sile, združene v obeh gimnazijskih zborih, mešanem in dekliškem, ki jih vodi Erik Šmid, in pevskih solistih, sedanjih in nekdanjih gimnazijcih. Kot gosta večera sta nastopila še dva nekdanja dijaka Gimnazije Kranj, saksofonist Jan Kus in pevka Ernestina Jošt.

Prvi del koncerta je bil po tradiciji ubran „klasično“, slišali smo Bernsteinovo uverturo k opereti Kandid, nekaj skladb Leroya Andersona, združeni zbori pa so na oder stopili v skladbi I'll Be Home for Christmas (Za božič bom doma). Po ponarodeli Bring Me Little Water, Sylvie (Prinesi mi malo vode, Sylvie) v izvirni izvedbi dekliškega pevskega zbora je sledil prvi vrhunec koncerta s tradicionalno skladbo Shenandoah v priredbi Diane Novak. Angelska interpretacija pevke Ernestine Jošt je bila za marsikoga tudi eden od vrhuncev večera. Posebej za koncert je novo delo Hommage ameriški filmski glasbi napisal mladi skladatelj Anže Rozman, v skladbi pa povezal teme iz znanih filmov, kot so Jurski park, Gospodar Prstanov, Gladiator, Odiseja 2001, Harry Potter ... Orkester nas je s skladbo Appalachian Spring (Pomlad v Apalačih) Aarona Coplanda popeljal po pokrajinah vzhodnega dela Amerike, in nas na neki način skozi glasbo vedno znova vračal v Evropo, bodisi skozi zvoke fanfar, in od tam s skorajda kantrijaško melodičnimi violinami spet nazaj čez morje v planine Apalačev.

Kot običajno je bil tudi tokrat drugi del koncerta lahkotnejši, napolnjen s skladbami iz „revijskih“ časov velikih imen zabavne glasbe, na gimnazijskem koncertu pa z mladimi solisti. Slišali smo glasbo Gershwina, Rodgersa, Berlina – od sanj po boljšem svetu polne Climb Every Mountain (Preplezaj vsako goro) do prepleta treh moških glasov v skladbi Together (Skupaj), za katero so aplavze poželi Žan Govekar, Lovro Krišelj in Matej Logar. V venčku hitov Burta Bacharacha so se znova pridružile pevske kolegice, ob njih pa je patino skladbam dodajal gost večera, odlični saksofonist Jan Kus, ki trenutno deluje v New Yorku. Sledila je še vsem znana What a Wonderful World (Kako lep je ta svet), po skladbi True Love (Resnična ljubezen), pa je vajeti v roke spet prevzel simfonični orkester in redni del koncerta zaključil z Gershwinovo Amerikanec v Parizu. Za pozitivne vibracije na poti v prihodnje leto so gimnazijci poskrbeli z znano pevsko točko Amerika iz muzikala Zgodba z zahodne strani, tradicionalni „avstro-ogrski“ Radetzky Marsch pa si bomo požvižgavali do še enega koncerta s tradicijo, Pomladanskega koncerta Gimnazije Kranj. Vsem, ki so tokrat ostali brez vstopnic doma, pa namig na posnetek koncerta, ki bo tudi letos na TV Slovenija, in sicer 24. decembra, v poznih popoldanskih urah.

Čakalnica, primerna za vse nas

Pred dnevi smo si v Stolpu Škrlovec ogledali premiero modre komedije Čakalnica avtorja besedila in režiserja Domija Vrezca v izvedbi KD Figura. Vsi ljudje v življenju nekaj ali nekoga čakamo, zato se vedno znova vsi tudi vračamo v svoje čakalnice.

Igor Kavčič

Kranj – Avtor dramskih besedil in gledališki zanesenjak Domi Vrezec se je pred dnevi predstavil z novo igro, modro komedijo, kot jo sam označuje, z naslovom Čakalnica. V komediji absurda, ta je njegov priljubljeni žanr, nas dobro uro z odra nagovarjajo ljudje, ki prihajajo v čakalnico. Ne da bi na karkoli čakali, različni liki prihajajo pravzaprav v družbo, vsak s svojimi težavami, značilnimi za življenje naš slehernikov.

Dramski karakterji se skozi zgodovinski čas ponavljajoče srečujejo v skupnem aktualnem življenjskem prostoru in vedno znova vztrajno nihajo med samoumevnostjo in odločnostjo. Anarhist (igra ga Ivan Sedič) se v čakalnici zbudi in kaj hitro dobi nalogo obešanja navideznega perila, kar vseskozi pridno počne, ne glede na njegovo „jezno“ naravo. Misijonar (Uroš Brankovič) prisotne prepričuje z modrimi mislimi nekega princa, v njegovih očeh nadčloveka, zmikavt (Gregor Sušnik) je v čakalnici pravzaprav zato, da kaj izmakne, kaskader (Tim Pregrad) čakajoč na dekle razmišlja o skoku v globino, obrekljivka (Ksenija Ponikvar) pa išče sošolce, pravzaprav pa sorodne duše, ki bi se z njo pogovarjale – o vsakdanjih stvareh, seveda. Za hipnotizerja (Staš Križaj) se zdi, da ima kontrolo nad vsemi, da jim nekako odmerja čas in vloge v čakalnici – razen avdiofilu (Domi Vrezec), ki se ne pusti nikomur kaj dosti motiti.

Na trenutke se nam zazdi, da je edina „pri sebi“ na odru obrekljivka, katere lik v sicer homogeni igralski ekipi odlično skozi celo predstavo vodi Ponikvarjeva. Mogoče imamo občutek, da ob koncu predstave vsak dočaka svoje, a ni nujno. Bolj nam v mislih ostane dejstvo, da vsi ljudje v življenju nekaj ali nekoga čakamo, zato se vedno znova vsi tudi vračamo v svoje čakalnice. In tam koga poznamo – ali pa tudi ne. Mogoče pa on nas pozna. Nič, kar v Čakalnico bo treba.

Misijonar, kaskader in obrekljivka, v ozadju pa avdiofil, avtor besedila in režiser Domi Vrezec / Foto: arhiv KD Figura

Peter najboljši tudi doma

Najboljši slovenski športnik leta Peter Prevc je tudi v domači občini Železniki prejel zlato plaketo, srebrna plaketa je pripadla Domnu Prevcu, bronasti pa Tinetu Habjanu in Anji Prezelj.

Vilma Stanovnik

Železniki – V občini Železniki so ponosni, da imajo številne odlične športnike, med njimi tudi brate Prevc, ki navdušujejo v smučarskih skokih. Kot je na ponedeljkovi slovesnosti, ki jo je pod okriljem domače občine pripravil Javni zavod Ratitovec, povedal župan Anton Luznar, za šport letno namenijo več kot 73 tisoč evrov, vsako leto pa za še boljše razmere naredijo tudi kaj novega. V občini imajo številna uspešna društva in klube, zato je predsednik strokovnega sveta za šport pri Javnem zavodu Ratitovec Boris Kavčič čestital vsem in jim zaželel tudi novih dobrih dosežkov. Skupaj z direktorjem Javnega zavoda Ratitovec Gregorjem Habjanom so vsi trije podelili zaslužena priznanja najboljšim.

Priznanje za posebne dosežke na področju rekreacije je dobil Janez Kavčič, priznanji za perspektivna mlada športnika pa mlada plavalca Matjaž Krek Bašelj in Maja Lotrič. Priznanji za športnico in športnika Osnovne šole Železniki sta dobila Nina Šmid in Gašper Kemperle. Za aktivno delo pri Atletskem društvu Železniki si je plaketo za športnega delavca zaslužil Jure Megušar.

Bronasti plaketi sta dobila odličen mladi gorski tekač Tine Habjan ter ena najperspektivnejših slovenskih strelk Anja Prezelj.

Srebrno plaketo za letošnje leto je prejel odlični smučarski skakalec in trenutno vodilni v svetovnem pokalu Domen Prevc, zlato plaketo pa najboljši slovenski športnik letošnjega leta, dobitnik kristalnega globusa Peter Prevc. Za prijetno vzdušje na prireditvi so poleg športnikov poskrbeli tudi glasbenik Janez Trilar ter Blažka Pogačnik, Tina Nastran in sestri Teja in Zala Prevc.

Med najboljšimi športniki letošnjega leta v občini Železniki sta tudi naša orla Peter in Domen Prevc. / Foto: Andrej Tarfila

Mateja znova glavna zvezda

Med slovenskimi triatlonci, ki so zaznamovali leto, sta tudi Gorenjca Mateja Šimic in Matevž Planko.

Maja Bertoncelj

Ljubljana – V torek so podelili priznanja najboljšim triatloncem letošnjega leta.

»Zaključujemo drugo olimpijsko obdobje triatlona, v katerem je Mateja Šimic dvakrat nastopila na olimpijskih igrah. To je po športni plati v zadnjih osmih letih največji dosežek triatlona. Biti med petdesetimi izbranimi na olimpijskih igrah, ko za ta mesta tekmuje nekaj tisoč vrhunsko pripravljenih triatloncev s celega sveta, je izvrsten dosežek. Mateja se z zlatimi črkami vpisuje v zgodovino slovenskega olimpizma. Za nami je najuspešnejša triatlonska sezona, tudi zaradi njenih uspehov. Začenja se novo obdobje. Vsi načrti za vrhunski triatlon so narejeni. Triatlon gre pri nas tudi po rekreativni plati in glede vključevanja otrok v šport tja, kamor si želimo. Je vedno bolj množičen in popularen,« je misli ob koncu sezone strnil Mojmir Ocvirk, predsednik Triatlonske zveze Slovenije.

V zvezi so si bili pri izboru najboljših leta enotni. Triatlonka leta je Mateja Šimic, triatlonec leta Domen Dornik, mlada triatlonka leta je Eva Skaza, mladi triatlonec leta pa Matevž Planko. Priznanje za odlične rezultate in posebne dosežke v triatlonu so prejeli Denis Šketako, David Pleše in Alen Kobilica. Med nagrajenci sta dva Gorenjca, 36-letna Mateja Šimic z Vikrč v medvoški občini, ki je najboljša triatlonka v Sloveniji že dve desetletji, in 18-letni Matevž Planko iz Nevelj pri Kamniku, ki je priznanje med mladimi prejel drugič zapored. Šimiceva je letos že drugič nastopila na olimpijskih igrah in v disciplini olimpik osvojila 31. mesto. Še pred tem je blestela na tekmah svetovnega pokala, saj je bila v mehiškem Huatulcu 11., v Chengduju na Kitajskem pa 12. Planko je na mladinskem svetovnem prvenstvu v triatlonu v mehiškem Cozumelu osvojil sedmo mesto, na evropskem prvenstvu v duatlonu v nemškem Kalkarju pa je prišel do bronaste medalje. Zelo dobro mu je šlo tudi v evropskih mladinskih pokalih (drugo mesto na Bledu), postal pa je tudi absolutni državni prvak v triatlonu v Kočevju.

Mateja Šimic je najboljša triatlonka v Sloveniji že dve desetletji, Matevž Planko pa je drugič zapored dobil priznanje za mladega triatlonca leta. / Foto: Maja Bertoncelj

Hokejisti so bili dobrodelni

Jeseniški hokejisti so se veselili zmage, s katero so se povzpeli na tretje mesto lestvice Alpske lige, hkrati pa so družinam polepšali praznike.

Jože Marinček

Jesenice – V sredo so hokejisti HDD Sij Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi odigrali 21. tekmo. V športni dvorani Podmežakla so gostili hokejiste ekipe EC Zell am See in jih premagali z 2 : 0 (0 : 0, 0 : 0, 2 : 0).

V izenačeni igri z majhno terensko prednostjo domačinov, ki so tudi večkrat streljali na nasprotnikova vrata, sta zadetka ob igralcu več v zadnji tretjini dosegla Sašo Rajsar v 53. in Nathan Di Casmirro v 56. minuti.

Pred zadnjo tekmo pred božičnimi prazniki je predsednik HDD Jesenice Anže Pogačar predsednici Rdečega križa Jesenice Tatjani Nučič in direktorici Centra za socialno delo Jesenice Aniti Bregar simbolično predal ček z zneskom izkupička dobrodelne akcije, ki jo jeseniški hokejski kolektiv organizira vsako leto. To pot so bili načrti višji, z zbranim zneskom pa so hokejisti Jesenic želeli polepšati praznike 15 družinam in posameznikom, ki so socialno ogroženi. V dobrodelni sklad se je zbralo kar 2507 evrov, v akciji pa sta poleg HDD Jesenice in stalnega partnerja v takih akcijah, Centra za socialno delo Jesenice, sodelovala še Rdeči križ Jesenice in Radio Triglav.

Naslednjo tekmo bodo Jeseničani ponovno igrali doma. V ponedeljek, 26. decembra, se bodo pomerili z ekipo SHC Fassa. Tekma v dvorani Podmežakla se bo začela ob 19.30.

Že danes, z začetkom ob 17.45, pa bodo tekmo državnega članskega prvenstva v ledeni dvorani Bled odigrali hokejisti HK MK Bled in HK ECE Celje.

Predsednik HDD Jesenice Anže Pogačar je predsednici Rdečega križa Jesenice Tatjani Nučič in direktorici Centra za socialno delo Jesenice Aniti Bregar simbolično predal ček.

Polfinale brez Ločanov

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Rokometašem ekipe Urbanscape Loka minulo sredo v Mariboru ni uspel preboj v polfinale pokala Slovenije. Že drugič v nekaj dneh so gostovali pri Mariboru Braniku, kjer so v soboto izgubili prvenstveno tekmo, tokrat pa so Štajercem na koncu morali priznati premoč še v pokalnem tekmovanju.

Na polčas so Ločani sicer odšli z golom prednosti (14 : 15), nato pa se je srečanje zaključilo neodločeno, z rezultatom 29 : 29. Sledila sta prva petminutna podaljška, ki prav tako nista dala zmagovalca (34 : 34), v naslednjih dveh podaljških pa so bili Mariborčani močnejši in zmagali z rezultatom 38 : 36.

»Celo tekmo smo dobro igrali. V drugem polčasu smo vodili za tri zadetke, a so nas ulovili in na koncu je ostalo neodločeno. Tekma je bila zanimiva in zelo razburljiva. Fantje so dali od sebe zadnje atome moči, vendar na žalost nismo zmagali,« je po tekmi poudaril trener Siniša Markota in dodal, fantje za borbenost zaslužijo čestitke.

Ločani so tako pokalno pot zaključili v četrtfinalu, še vedno pa so na 4. mestu na prvenstveni lestvici. S treningi bodo nadaljevali po novoletnih praznikih, prvo srečanje v drugem delu prvenstva pa jih čaka 1. februarja, ko bodo v domači Športni dvorani Poden gostili Slovenj Gradec.

Velik napredek v petindvajsetih letih

V petindvajsetih letih, kolikor časa v Sloveniji deluje Društvo rejcev goved črno-bele pasme, so rejci tovrstne pasme goved dosegli velik napredek.

Cveto Zaplotnik

Rodica – Kot je na nedavnem jubilejnem občnem zboru ob 25-obletnici društva v prostorih biotehniške fakultete na Rodici povedala strokovna vodja društva dr. Marija Klopčič, se je v Sloveniji število črno-belih krav molznic v obdobju 1990–2015 povečalo s 14.651 na 36.001, povprečna mlečnost kontroliranih črno-belih krav v standardni laktaciji pa se je v tem obdobju zvišala s 5489 na 7535 kilogramov. Obdobje med dvema telitvama se je v nasprotju z rejskimi cilji celo podaljšalo, življenjska mlečnost črno-belih krav pa se je zvišala. Medtem ko je leta 2000 povprečna mlečnost iz črede izločenih krav znašala 22.382 kilogramov, je bilo lani to povprečje 25.591 kilogramov. Doslej je življenjsko mlečnost 100.000 kilogramov mleka preseglo 95 krav, od tega je bilo 70 krav potomk slovenskih bikov in 25 krav potomk tujih bikov.

Društvo, ki je priznana rejska organizacija za črno-belo pasmo v Sloveniji, je v 25 letih odigralo pomembno vlogo pri povezovanju in pri strokovnem izobraževanju rejcev. Kot je povedal predsednik društva Gašper Napotnik, so v tem obdobju organizirali pet državnih razstav – po dve v Kranju in v Komendi ter eno v Ljubljani, na zadnji, ki je bila predlani v Komendi, je sodelovalo 118 krav, telic in telet. Z najboljšimi črno-belimi kravami so sodelovali na treh evropskih razstavah – v Italiji, Švici in Franciji, pripravili so štiri mednarodne šole mladih rejcev, mladi rejci so sodelovali tudi na mednarodnih tekmovanjih.

Slovesnosti ob jubileju društva so se udeležili številni gostje, med njimi državna sekretarka za kmetijstvo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Tanja Strniša, ki je povedala, da so (bodo) mlečne kmetije v Sloveniji letos dobile okrog 62 milijonov evrov denarja – neposrednih in okoljskih plačil, plačil za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, plačil za pašo in drugih plačil. V novem programskem obdobju razvoja podeželja je za investicijske podpore na »mlečnih kmetijah« na razpolago okoli deset milijonov evrov na leto, za izboljšanje razmer v prireji mleka pa so sprejeli še nekaj drugih ukrepov. Kmetije, ki po občutnem znižanju odkupne cene mleka težko odplačujejo posojila za vlaganja, so lahko pri »ribniškem skladu« najele ugodnejše posojilo za plačilo bančnega kredita, zanimanje za najem posojila je bilo veliko, zato se ministrstvo dogovarja s skladom še o dodatnem denarju za to pa tudi o razpisu za najem posojila za nakup kmetijskih zemljišč. »V prireji mleka smo v 25 letih dosegli velik tehnološki napredek, povsem pa smo »pogrnili« pri poslovnem povezovanju. Pri nas se še štirje prodajalci mleka v Italijo ne morejo dogovoriti in si medsebojno konkurirajo, « je ugotavljal Branko Ravnik, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je prepričan, da je mlečno krizo možno preživeti le s skupnim nastopom in z izdelki z visoko dodano vrednostjo. »Najbolj me žalosti prodaja surovega mleka v Italijo, kjer pa se hvalijo, da iz našega mleka delajo najboljše sire na svetu,« je dejal dr. Jože Osterc, prvi kmetijski minister v vladi samostojne Slovenije.

Del udeležencev jubilejnega občnega zbora, s katerim so počastili 25-letnico delovanja društva.

Na občnem zboru so podelili zahvale ustanovam za pomoč in sodelovanje z društvom, priznanja rejcem za sodelovanje njihovih krav na evropski razstavi, najuspešnejšim rejcem v letu 2016 in rejcem krav za življenjsko mlečnost nad 100.000 kilogramov mleka.

VETERINARSKA PRAKSA TENETIŠE, d. o. o.
☎ 04/2565 100 www.vpt.si

veterinarske storitve na terenu • velika izbira semena za osemenjevanje • ambulanta za hišne živali • široka paleta veterinarsko-medicinskih sredstev in pripomočkov za preprečevanje bolezni • laboratorij • služba za identifikacijo in registracijo živali • neprekinjena dežurna služba

POMAGAMO SKRBETI ZA ZDRAVJE IN DOBROBIT VAŠIH ŽIVALI

Govedo in koze bo treba cepiti 2-krat (drugič 3 do 4 tedne po prvem cepljenju), ovce pa 1-krat.

Imetnike govedi in drobnice na območju občin Kranj, Naklo, Tržič, Preddvor, Jezersko, Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri obveščamo, da bomo začeli z obveznim preventivnim cepljenjem živali takoj po novem letu. Preventivno cepljenje bo za rejce, ki bodo imeli svoje živali predpisano označene, brezplačno.

Rejce vljudno prosimo, da upoštevajo razporede pristojnih veterinarjev, saj se bodo ti morali dosledno držati predpisanih rokov za ponovitvena cepljenja. Veterinarji, ki bodo cepljenje izvajali, vas bodo obveščali najkasneje en dan pred predvidenimi deli.

Imetnike govedi in drobnice vljudno prosimo:
– da poskrbijo za predpisano označitev svojih živali
– da zagotovijo pogoje za fiksacijo živali (še posebej v prostih rejah in pitališčih)
– da pripravijo Dnevnik veterinarskih posegov, v katerega bo treba cepljenje vpisati
Imetnike drobnice prosimo, da pripravijo seznam individualno označenih živali, starejših od enega meseca. Drobnica, ki ne bo označena, ne bo cepljena.

Cepljene živali bodo odporne proti virusu modrikastega jezika in ne bodo zbolele. Virus ne bo imel možnosti kroženja, imune živali pa bodo izpolnjevale tudi pogoje za proste premike in trgovanje. Cepivo proti bolezni modrikastega jezika je varno, ne povzroča nezaželenih stranskih učinkov in nima karence. Živali lahko cepimo v vseh stadijih brejosti.

Dodatne informacije lahko najdete na naših spletnih straneh www.vpt.si, za vsa dodatna vprašanja pa smo dosegljivi na sedežu Veterinarske prakse Tenetiše in na naših telefonskih številkah.

Cepljenje goved in drobnice

Najučinkovitejši ukrep zoper bolezen modrikastega jezika, ki se je razširila tudi v Slovenijo, je preventivno cepljenje goveda in drobnice.

Cveto Zaplotnik

Kranj – V Sloveniji so prvi primer bolezni modrikastega jezika ugotovili novembra lani na govedorejskem gospodarstvu v občini Kuzma, avgusta letos so odkrili prvi sum bolezni tudi pri ovcah na območju občine Ilirska Bistrica, skupno pa so letos do konca novembra ugotovili sedemindvajset primerov, od tega trinajst pri govedu in štirinajst pri ovcah.

Jezik modrikaste barve

Bolezen modrikastega jezika je virusna bolezen domačih in divjih prežvekovalcev. Ker se širi s piki nekaterih vrst krvosesnih mušic, ki so najbolj aktivne v obdobju od aprila do decembra, se pojavlja predvsem sezonsko, ob koncu poletja in jeseni. Virus se po naravni poti ne prenaša z živali na žival. V čredi lahko obolijo le posamezne živali. Najznačilnejši znaki bolezni so povišana temperatura, izcedek iz smrčka in slinjenje, pordel smrček in očesne veznice, otekla sluznica ustnic in dlesni, zmanjšanje mlečnosti in pojavljanje mastitisa, težko gibanje živali, pri plemenskih živalih lahko prihaja tudi do pregonitve, zvrgavanja, deformacije plodov in rojstva mrtvih živali. Najbolj izrazit klinični znak bolezni, po kateri je bolezen tudi dobila ime, je modrikast jezik, ki zaradi virusne okužbe močno oteče in visi iz ust. Virus ne ogroža zdravja ljudi, lahko pa povzroči rejcem veliko gospodarsko škodo, saj lahko zboli do 70 odstotkov živali, do 30 odstotkov jih lahko tudi pogine. Rejec mora vsak sum na bolezen prijaviti veterinarski organizaciji.

Za goveda in koze dva odmerka

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je že ob koncu avgusta, ob drugem primeru bolezni modrikastega jezika v Sloveniji, na podlagi sklepov državnega središča za nadzor bolezni celotno območje Slovenije določila za območje z omejitvami, potlej pa je bila sprejeta odločitev o zaščitnem cepljenju vsega več kot en mesec starega goveda in drobnice v času, ko mušice, ki širijo bolezen, še niso aktivne. Cepljenje bodo izvedle veterinarske organizacije s koncesijo, veterinarji že zdaj pozivajo imetnike živali, da poskrbijo za predpisano označitev živali, zagotovijo pogoje za cepljenje, pomagajo pri cepljenju in pripravijo dnevnik veterinarskih posegov. Prvi krog cepljenja bo od 1. januarja do 31. marca, drugi, v katerem bodo cepili vse živali, ki v prvem krogu še niso bile dovolj stare za cepljenje, pa od 1. junija do 31. julija. Za učinkovito zaščito pri govedu in kozah bosta potrebna dva odmerka cepiva v razmiku od 21 do 28 dni, za ovce pa bo dovolj le en odmerek. Cepivo ne povzroča neželenih stranskih učinkov in nima karence, veterinarji bodo lahko cepili tudi breje živali. Rejci bodo s cepljenimi živalmi lahko prosto trgovali in jih premikali.

Prvi krog cepljenja bo potekal od 1. januarja do 31. marca, drugi pa od 1. junija do 31. julija.

Avstrijski trg še vedno privlačen

Prvi Podjetniški zajtrk Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale je bil namenjen vsem, ki jih zanima poslovni prodor na avstrijski trg. Zanimanja med domžalskimi obrtniki je veliko, žal pa tudi birokratskih ovir in kontrol.

Jasna Paladin

Vir pri Domžalah – Pravica do prostega pretoka storitev in dela je ena izmed temeljnih svobočin, ki so zagotovljene v pogodbi o Evropski uniji, a slovenski obrtniki in podjetniki, ki si želijo izvajati svoje storitve v sosednji Avstriji, se soočajo z vse večjimi težavami. Naša severna soseda tudi po letu 2011, ko se je za članice izteklo sedemletno prehodno obdobje, položaja za slovenska podjetja ni izboljšala. »Nasprotno. Pogoji za opravljanje storitev v Avstriji so se še zaostrili. Birokratskih ovir in kontrol je vse več, kazni, tudi če manjka le malenkost, so danes znatno višje kot pred desetimi leti. Odvetniška družba Grilc Vouk Škof je zato v imenu 117 slovenskih podjetij vložila pritožbo na Evropsko komisijo, da preveri, ali je tozadevna avstrijska zakonodaja skladna s pravom Evropske unije. V pisarni ocenjujemo, da gre za nesorazmerno kaznovanje brez vsake potrebe,« je zbranim podjetnikom v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale povedala odvetnica in podpredsednica Slovenske gospodarske zveze iz Celovca (SGZ) dr. Maria Škof, ki je skupaj s predsednikom SGZ Benjaminom Wakounigom zbranim podjetnikom predstavila vrsto uporabnih in aktualnih informacij, povezanih s poslovanjem oz. opravljanjem čezmejnih storitev v Avstriji. Glede na velik odziv podjetnikov jih kljub vse strožjim kaznim delo v Avstriji še vedno zelo zanima.

Priložnosti in pasti čezmejnega opravljanja storitev v Avstriji sta v pogovoru z direktorico OOZ Domžale Karolino Vrtačnik predstavila Benjamin Wakounig in dr. Maria Škof iz Slovenske gospodarske zveze iz Celovca.

Vstop na tuj trg je povezan s stroški

Med tistimi, ki se zanimajo za delo čez mejo, je največ takšnih s področij gradbeništva, lesarstva in sorodnih panog. Prav ti obrtniki so tudi najbolj na udaru različnih inšpekcij, a kako se pripraviti na vstop na avstrijski trg, da težav z oblastmi ne bo? »Splošnega recepta žal ni. Najbolj preprosto bi bilo v Avstriji ustanoviti podjetje in zaposliti tamkajšnje delavce, a majhni podjetniki si tega ne morejo privoščiti. Zato se večina poslužuje pravic iz prostega pretoka storitev, a poskrbeti je treba za zelo obsežno dokumentacijo – ta pa je odvisna od storitve, področja dela, velikosti podjetja ... Dela je treba priglasiti, velik poudarek je tudi na samih delavcih in pravilno izplačanih plačah, kolektivnih pogodbah. Povežite se z organizacijami, ki vam bodo znale svetovati, a potem tudi upoštevajte nasvete in ne bodite bolj 'pametni'. Prevedite potrebne dokumente, to je vaše 'zavarovanje'. Dela čez mejo se je treba lotiti resno in pač plačati, kar je treba plačati. Vstop na tuj trg pa žal tudi stane,« je med drugim povzela dr. Škofova in dodala, da pri omenjenih vprašanjih svetujejo tudi na SGZ.

Sodelovanje bodo še okrepili

Slovenska gospodarska zveza iz Celovca je krovna organizacija slovenske narodne skupnosti na Koroškem za gospodarske dejavnosti in šteje 355 članov, a osredotočajo se na delovanje v alpsko-jadranskem prostoru, torej širše, saj so prepričani, da brez tesnega povezovanja in brisanja mej v gospodarstvu danes ne gre. Tega se zavedajo tudi na OOZ Domžale, kjer so ob robu Podjetniškega zajtrka s SGZ podpisali tudi sporazum o sodelovanju, aktivneje pa bodo začeli sodelovati tudi s hrvaško občino Koprivnica, ki je pobratena z občino Domžale.

Na dražbi desetina delnic

Družba za spodbujanje razvoja Triglavskega narodnega parka v likvidaciji bo na novi javni dražbi konec januarja ponudila skoraj sto tisoč delnic oziroma desetino vseh delnic Žičnic Vogel Bohinj. Kupce išče tudi za drugo premoženje.

Mateja Rant

Goreljek – Delnice Žičnic Vogel Bohinj bodo na javni dražbi, ki je razpisana za 27. januar prihodnje leto, prodajali v dveh paketih, in sicer prvi predstavlja 99.810 delnic in drugi paket tri delnice. Za prodajo v dveh paketih so se odločili, ker računajo, da bo delnice kupilo podjetje RRC računalniške storitve, torej prevzemnik Žičnic Vogel Bohinj, je pojasnil stečajni upravitelj Kristijan Anton Kontarščak. Podjetje RRC bo tako lahko pridobilo manj kot deset odstotkov delnic in mu posledično ne bo treba objaviti dodatne prevzemne ponudbe. Izklicna cena za oba paketa delnic znaša dobrih 190 tisoč evrov, pri čemer upravitelj pričakuje, da bi na dražbi dosegli vsaj izklicno ceno, ki je nekoliko nižja od prevzemne.

Upravitelj je pred časom razpisal tudi zavezujoče vabilo k dajanju ponudb za nakup 51-odstotnega poslovnega deleža v družbi Pokljuka turizem po izhodiščni ceni 720 tisoč evrov. Toliko je namreč za nakup omenjenega deleža v Pokljuka turizmu ponudilo prav tako podjetje RRC ob nezavezujočem vabilu k dajanju ponudb, ki so ga objavili v maju, da bi ugotovili, ali je predmet prodaje sploh tržno zanimiv. Kot izhaja iz zadnjega rednega poročila upravitelja, so takrat prejeli štiri informativne ponudbe, pri čemer je najbolj izstopala prav ponudba RRC, ki je za kontrolni delež v tem podjetju ponudil 720 tisoč evrov. Ostale ponudbe so se namreč gibale od 150 pa do največ 12.500 evrov. Kljub temu na zavezujoče vabilo niso dobili nobene ponudbe, je dejal Kontarščak. Ob tem je še pojasnil, da Družba za spodbujanje razvoja Triglavskega narodnega parka od Pokljuke turizma terja nazaj nepremičnine, ki so bile vložene kot stvarni vložek. »Ker je izid spora negotov, še ni jasno, kolikšen bo izkupiček.« Na dražbi so neuspešno iskali kupca tudi za vodovodno omrežje na Pokljuki. Kot je pojasnil upravitelj, gre pri tem za specifično premoženje, in sicer dotrajano vodovodno omrežje po tujem zemljišču, za katerega zato težko oceni, po kakšni ceni ga bodo dejansko prodali. Na nezavezujoče zbiranje ponudb so prejeli eno ponudbo v višini sedem tisoč evrov, pogajanja s ponudnikom pa še niso končana, je upravitelj še zapisal v rednem poročilu v začetku novembra.

Prenos delnic tudi po ukinitvi registrskih računov

Dokler centralna klirinško depotna družba (KDD) delnic in drugih vrednostnih papirjev ne bo prenesla v sodni depozit, jih bodo njihovi imetniki še vedno lahko prenesli na trgovalni račun pri borzno-posredniški družbi ali banki.

Cveto Zaplotnik

Ljubljana – Medtem ko je centralna klirinško depotna družba s 30. septembrom ukinila registrske račune za poslovne subjekte, jih bo po 1. januarju prihodnje leto tudi za posameznike. Fizične osebe imajo torej še približno teden dni časa, da se odločijo za eno od treh možnosti: prenesejo delnice in druge vrednostne račune z registrskega računa na trgovalni račun, odprt pri borzno-posredniški družbi ali banki, opustijo vrednostne papirje ali ne storijo ničesar – v tem primeru bodo vrednostni papirji prešli v sodni depozit in po petih letih »mirovanja« v last države. Pred dnevi so z ministrstva za finance sporočili, da »prehod« delnic v sodni depozit ne bo tako oster. KDD bo sicer po 1. januarju tudi za fizične osebe ukinila registrske račune, vendar pa bo ukinjene račune začasno nadomestila s prehodnimi računi, s katerih bodo imetniki lahko prenašali svoje vrednostne papirje na trgovalni račun še vse dotlej, dokler jih KDD ne bo prenesla v sodni depozit. Koliko časa bo potekal prenos s prehodnih računov v sodni depozit, bo KDD določila s svojimi pravili, zato zdaj še ni možno napovedati, koliko časa bodo imeniki tudi po ukinitvi registrskih računov še lahko prenašali vrednostne papirje na trgovalni račun. KDD namerava najprej prenesti v sodni depozit vrednostne papirje pravnih oseb, za katere je rok za ukinitev registrskega računa potekel ob koncu septembra, šele nato pa bodo prišli na vrsto vrednostni papirji, ki jih imajo v lasti fizične osebe.

Po podatkih KDD bo ob koncu letošnjega leta imelo na registrskem računu vrednostne papirje še okoli 135 tisoč imetnikov, vrednost delnic in drugih vrednostnih papirjev na teh računih pa bo tedaj predstavljala le še štiri odstotke vrednosti na dan 1. januar 2016 oziroma nekaj manj kot tretjino vrednosti vrednostnih papirjev, ki so jih imele na ta dan v lasti fizične osebe.

Plačevanje z »denarjem« iz mobilne denarnice

Kranjska Gora – Na smučiščih Kranjska Gora in Kope omogočajo v letošnji smučarski sezoni poleg gotovinskega in kartičnega poslovanja tudi brezgotovinsko plačevanje z mobilnim telefonom. Kot so sporočili iz podjetja Halcom Plačila, je preko aplikacije Hal mBills možno plačevati nakupe smučarskih vozovnic in gostinske storitve v nekaterih lokalih ob smučišču. Storitev je na voljo vsem uporabnikom pametnih telefonov, ki imajo odprt račun pri eni od bank v Sloveniji.

Hitrost in spolzke ceste nevarna kombinacija

Foto: PU Kranj

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski policisti so v zadnjem tednu obravnavali več prometnih nesreč, ki so se zgodile zaradi neprilagojene hitrosti. Med drugim je v ponedeljek zgodaj zjutraj v Vopovljah voznica med nepravilnim prehitevanjem trčila v drug avtomobil in povzročila prometno nesrečo z materialno škodo. Na Miljah se je voznik zaradi neprilagojene hitrosti z avtomobilom prevrnil na streho (na sliki) in se poškodoval, v Kranju pa je voznik zaradi hitrosti trčil v drug avtomobil. V torek zgodaj zjutraj je voznica v Volči na spolzki cesti izgubila oblast nad avtomobilom in zapeljala v potok. Cesta je bila sicer posuta in ob prilagojeni vožnji povsem varna za promet, so ugotovili policisti.

Na Gorenjskem je hitrost letos botrovala vsaki peti prometni nesreči, v polovici od njih so se udeleženci tudi lažje ali huje ranili, dva pa sta celo umrla. Hitrost je torej med glavnimi dejavniki nesreč, v povezavi z nepravilno stranjo in smerjo vožnje, nepravilnim prehitevanjem in neupoštevanjem pravil o prednosti pa lahko hitro pride do zelo hudih prometnih nesreč. Zaradi naštetih razlogov se je letos na Gorenjskem zgodilo kar šest od osmih smrtnih prometnih nesreč. Ob tem je treba v tem času upoštevati tudi možnost, da so ceste ponekod spolzke in poledenele, še opozarjajo policisti.

Hrabri v kritičnih trenutkih

Med 34 prejemniki policijskih priznanj za hrabrost in požrtvovalnost so tudi gorenjski policisti Tanja Erhatič, Mitja Drekonja in Klemen Trček ter občani Matej Brus, Klemen Balažic in Peter Uranič.

Simon Šubic

Tacen – Štiriindvajset policistov in deset občanov je v sredo v Policijski akademiji Tacen iz rok generalnega direktorja policije Marjana Fanka in državnega sekretarja na ministrstvu za notranje zadeve Boštjana Šefica prejelo medalje policije za hrabrost in požrtvovalnost. Reševali so utapljajoče, oživljali, preprečili hujša kriminalna dejanja, celo pomagali pri rojevanju. »Njihovo ravnanje nam je lahko vsem za zgled in si zasluži priznanje, še zlasti zato, ker so v ospredju javne pozornosti običajno predvsem represivni ukrepi policije, pozitivna, človekoljubna dejanja pa so na žalost pogosto spregledana,« je poudaril prvi mož slovenske policije in dodal, da je izjemno ponosen ne samo zaradi pogumnih policistov, ampak tudi na to, da se tudi med občani najdejo tako pogumni in srčni ljudje. Med 34 posamezniki, ki so se izkazali z izjemnim dejanjem, so tudi po trije policisti in občani z Gorenjske.

Gorenjski prejemniki policijskih medalj za hrabrost in požrtvovalnost (z leve): Matej Brus, Klemen Balažic, Peter Uranič, Tanja Erhatič, Mitja Drekonja in Klemen Trček. Na sredi Boštjan Glavič, ki začasno vodi Policijsko upravo Kranj. / Foto: Tina Dokl

Klemen Balažic in Peter Uranič sta prejela medaljo za hrabrost, ker sta 23. avgusta, ko je moški v Kranju skočil z mostu v reko Savo, brez pomišljanja skočila za njim in ga rešila pred utopitvijo. Moški, za katerega se je izkazalo, da je s skokom v vodo poskušal storiti samomor, je preživel zgolj po njuni zaslugi, saj je bil že močno podhlajen.

Medalje za požrtvovalnost so prejeli štirje Gorenjci. Kriminalistka Tanja Erhatič je skupaj z ljubljanskim kolegom Matjažem Čulkom prejela medaljo za požrtvovalnost, ker sta avgusta na makedonsko-grški meji, kamor sta bila napotena za obvladovanje migrantskih tokov, visoko noseči migrantki v hudih bolečinah pomagala pri rojevanju. Matej Brus iz Begunj je z Ljubljančanom Davidom Deklevo na cesti med Polico in Kokrico marca nesebično pomagal vozniku, ki ga je doletel zastoj srca, in mu s tem rešil življenje. Mitja Drekonja in Klemen Trček, kriminalist in pomočnik komandirja na Policijski postaji Škofja Loka, pa sta si priznanje prislužila, ker sta julija v hitri intervenciji preprečila, da bi obupano dekle skočilo z vrha stolpnice v Škofji Loki.

Smrtna nezgoda v jeklarni

Simon Šubic

Koroška Bela – V delovni nesreči v jeseniški jeklarni Acroni se je v torek popoldne smrtno ponesrečil 59-letni delavec, državljan Srbije. Med izvajanjem višinskih del je padel v globino in zaradi hudih poškodb umrl na kraju dogodka.

V družbi so pojasnili, da se je nesreča zgodila na delovišču, ki ga upravlja in nadzoruje eden izmed podizvajalcev v okviru izvajanja del investicijskega projekta. Delavec podizvajalca je med delom padel z višine 22 metrov ter pri tem utrpel poškodbe, ki so bile zanj usodne.

S Policijske uprave Kranj so sporočili, da je štajersko podjetje v jeklarni menjavalo materiale na montažni konstrukciji, na kateri moški ne bi smel stati in je z nje padel na betonska tla. O nesreči so kriminalisti obvestili pristojne inšpekcije, z zbiranjem obvestil pa še nadaljujejo.

Zaradi petard ostal brez obeh dlani

Štirinajstletnik iz okolice Šentjurja se je s pirotehničnim izdelkom tako hudo poškodoval, da so mu morali pri zapestjih amputirati obe roki, hudo pa ima poškodovane tudi obraz, vid in sluh.

Simon Šubic

Kranj – Novica o štirinajstletniku iz okolice Šentjurja, ki se je v ponedeljek s pirotehničnim izdelkom zelo hudo poškodoval, je ta teden popolnoma pretresla slovensko javnost. Pa tudi zdravstveno osebje oddelka za plastično, rekonstrukcijsko, estetsko kirurgijo in opekline Kirurške klinike na Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani, kamor so nesrečnega dečka pripeljali na oskrbo. Tega dan kasneje ni skrival niti predstojnik oddelka prof. dr. Uroš Ahčan: »Dečka smo sprejeli v UKC Ljubljana, ima hudo poškodbo obraza, oči, sluha ter amputirani roki na nivoju desnega in levega zapestja. Zato ob tej pretresljivi zgodbi želim ponovno opozoriti vso slovensko javnost in prosim novinarje, da vsak dan opozarjate na nevarno uporabo pirotehničnih sredstev in njihove grozljive posledice.« Ob tem je poudaril, da bo deček zaradi hudih poškodb zaznamovan za vse življenje, saj poškodovanega dela telesa z današnjim znanjem in tehničnim napredkom v medicini ni mogoče povrniti v prvotno stanje.

»Življenje brez roke ali noge, s težko poškodbo tudi drugih delov telesa, je težko. Pozna se pri karieri, iskanju službe in lahko tudi pri iskanju partnerja. Življenje brez prstov, ali celo roke, oziroma brez obeh rok, je še zlasti za tako mlado osebo, ki je na začetku svoje ustvarjalne poti, nepredstavljivo. Pozivam mlade, naj pirotehniko prestavijo v virtualni svet, svoje življenje pa živijo polno v realnem svetu, svetu objemov, iskrenih nasmehov, prijateljskega druženja in nežnih dotikov ...« je še povedal Ahčan in starše pozval, naj vplivajo na svoje otroke, ki ne spremljajo televizije in radija, zato gredo medijska opozorila o nevarnosti pirotehnike mimo njih.

Štirinajstletnemu dečku so morali kirurgi amputirati obe roki pri zapestjih. / Foto: UKC

Medtem na Policijski upravi Celje ugotavljajo, s katerim pirotehničnim izdelkom se je deček poškodoval. Najverjetneje gre za večji pirotehnični izdelek, kakršna sta Cobra ali Mega, katerih prodaja v Sloveniji že več let ni dovoljena, so sporočili. Policisti ob tem pozivajo občane, naj pirotehnične izdelke, če se jim že ne morejo odreči, kupijo pri uradnih prodajalcih, in ne na črnem trgu. Po zakonu o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih je sicer prodaja pirotehničnih izdelkov dovoljena med 19. in 31. decembrom, uporabljajo pa jo lahko med 26. decembrom in 1. januarjem, pri čemer so prodaja, posest in uporaba izdelkov druge in tretje kategorije, katerih glavni učinek je pok in med katere spadajo predvsem petarde, izrecno prepovedane. Prepovedani sta tudi lastna izdelava in predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanega učinka. Gorenjski policisti so sicer letos večje količine nedovoljenih petard zasegli že štirim otrokom v Radovljici, Škofji Loki, na Bledu in Jesenicah.

Med vračanjem z zabave povzročil nesrečo

Kranj – Vračanje z novoletne zabave se je v sredo za Ljubljančana končala s prometno nesrečo. Pod vplivom alkohola (0,54 mg/l) se je namreč v križišču v Kranju zaletel v drug avtomobil in povzročil prometno nesrečo s telesnimi poškodbami. Kraj nesreče je voznik zapustil peš, vendar so ga policisti kmalu izsledili in ga obravnavali zaradi kršitev prometnih pravil.

Torbičar na delu

Kranj – Neznan manjši moški, oblečen v temna oblačila, je v sredo zvečer na Župančičevi ulici v Kranju občanki z rame iztrgal torbico in zbežal med stanovanjske bloke. Kranjčanka je ostala brez manjše količine denarja, dokumentov in bančnih kartic.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Brina ima voljo, želi si hoditi

Petletni Brini Slivniker je prezgodnje rojstvo pustilo posledice. Letos spomladi je bila operirana v Združenih državah Amerike. Obiskuje številne terapije in je na poti do svojih prvih samostojnih korakov.

Maja Bertoncelj

Bilo je pred božičem pred petimi leti, ko je družina Slivniker Sobočan iz Vaš pri Medvodah iz bolnišnice domov prvič pripeljala Brino, dojenčico, ki se je rodila dva meseca pred rokom. Začela se je borba za njen napredek in želeno pot proti samostojnosti.

Operirana v Ameriki

Špela Sobočan je bila v 30. tednu nosečnosti, ko se je družina odpravila na krompirjeve počitnice na Hrvaško. »Imela sva fantka Maja, ki se je rodil zdrav, pri Brini pa so se začele komplikacije. Med nosečnostjo je bilo vse v redu, potem pa mi je na počitnicah odtekla voda. Z reševalnim vozilom so me želeli odpeljati v bolnišnico na Reko, a sem vseeno želela v Slovenijo, če bi se zaradi prezgodnjega poroda karkoli zapletlo. Peljali so me v Izolo, kjer se je rodila Brina. Nisem se takoj zavedala, kaj se je zgodilo. Brino so odpeljali v Ljubljano. Povedali so mi, da se je rodila klinično mrtva, da ni zadihala. Pri tem je prišlo do možganske krvavitve. Pripravili smo se na najhujše. Če se danes ozrem nazaj, je Brina odlično, sploh, če jo primerjam z otroki, s katerimi se na terapijah vsakodnevno srečujem. Lahko sem srečna in zadovoljna, da se je izteklo tako,« se je dogodkov izpred dobrih petih let še enkrat spomnila Špela Sobočan. Najtežji so bili prvi dnevi: »V bolnici je bila skoraj dva meseca, nisem je smela niti stisniti k sebi. Poleg tega ne veš, kaj pričakovati. Iz dneva v dan si v negotovosti. Vsak dan sem hodila k njej na pediatrično kliniko. Prišla sem zjutraj, pa sem morala včasih tudi do popoldneva čakati, da sem jo videla, pa še to skozi steklo. Pela sem ji, se z njo pogovarjala. To je opazila ena izmed sester in me vprašala, ali sem jo že sploh stisnila k sebi. Ko sem ji povedala, da še ne, se je odločila, da jo skupaj previjeva. Prvič sem prijela tisto majceno drobno štručko. Dolga je bila 34 centimetrov.«

Brina se je rodila novembra, domov je prišla čez slaba dva meseca, ravno pred božičem. »Začela se je borba za njen napredek. Težave so se pokazale sproti. Še najmanj jih je bilo na začetku. Tudi dojili sva se. Pri enem letu in pol so ji zdravniki postavili diagnozo obojestranska cerebralna paraliza, spastična dipareza,« pravi Špela. Brini so želeli omogočiti čim več nevrofizioterapij, tako prek javnega zdravstva kot samoplačniško pri zasebnikih. Bila je pripravljena na odhod na operacijo v Združene države Amerike, kjer je bila operirana 1. marca letos. »Na daljši rok je bila to najboljša odločitev. Z operacijo, imenovano selektivna dorzalna rizotomija, so ji spastičnost zmanjšali na minimum. Takšne operacije pri nas ne delajo. Krila jo je zdravstvena zavarovalnica, prav tako kot ortopedsko operacijo, sem pa bila z njo tudi jaz. Zdravnik dr. Park je povedal, da ima veliko možnosti, da bo hodila. Napredek je viden. Pred operacijo ni mogla stati na nogah, sedaj lahko stoji dlje časa. Začela je hoditi ob elementih in ob hodulji, vendar v svojih vzorcih, ki niso pravilni. S samimi terapijami poizkušamo zavreti abnormalne vzorce gibanja in drže in spodbujati normalne. S tem pridobimo in vzdržujemo normalno kvaliteto tonusa, želimo izboljšati tonus drže, uravnavati aktivnost mišic celega telesa in omogočiti čim bolj normalno čutno-gibalno izkušnjo,« je pojasnila Špela, ki je izgubila tudi službo, tako da je hvaležna vsem, ki so doslej kakorkoli pomagali in prispevali za Brino, predvsem za njene terapije.

Rada se igra tudi z bratom Majem. / Foto: Maja Bertoncelj

Brina rada riše, se igra z dojenčki ...

Ob našem obisku sta ravno prišli s terapij iz Stične, že zjutraj jo je imela pri zasebni nevrofizioterapevtki v Ljubljani. »Brina ima na teden okrog tri nevrofizioterapije, eno delovno terapijo, plavanje in hipoterapijo. Nekatere krije zdravstvo, druge plačamo sami. Na mesec za terapije potrebujemo okrog sto petdeset evrov. Večji strošek bo nakup invalidskega vozička in pregled v Združenih državah Amerike, pri zdravniku, ki jo je operiral. Ta bo prihodnje leto, zavarovalnica pa stroškov ne krije. Za otroke s posebnimi potrebami pri nas žal ni poskrbljeno, kot bi moralo biti. Obravnav, ki jih krije zavarovalnica, je premalo, « je še povedala Špela Sobočan. Za Brino so tako znova začeli z zbiranjem sredstev. Račun ima odprt pri Župnijski karitas Preska.

Brina napreduje korak za korakom. V ozadju njena mami Špela. / Foto: Maja Bertoncelj

Brina je sicer prikupna petletnica, ki rada počne vse tisto, kar počnejo tudi njene vrstnice. »Rada rišem, strižem, se igram z dojenčki,« je pojasnila, nato pa se razveselila družbe bratca, prvošolca Maja. Tri leta je obiskovala razvojni vrtec v Šiški, letos pa so jo tudi zaradi pogostih terapij, zaradi česar je bila veliko odsotna, izpisali. »Brino vse zanima, rada je ustvarjalna. Velikokrat obiščeva knjižnico, obiskujeva montessori urice, druži se s prijateljicami. Potrebuje pa vsak dan terapijo za vzdrževanje stanja in potrebuje nekoga, da jo vodi in usmerja. Naša želja je, da bi bila samostojna,« še pove Špela.

Brina in njena družina sta lahko navdih vsem, ki iz težke situacije ne najdejo izhoda. »Samo ne obupajte in pozitivno glejte v prihodnost,« je z nasvetom pogovor zaključila Špela, ki jo je ta življenjska izkušnja naredila še močnejšo.

Aktualno

Domen Prevc se ne obremenjuje z zmago na novoletni skakalni turneji. **Stran 18**

Pogovor

Frančiškan pater Polikarp Brolih pri spovedi za vsakogar najde prijazno besedo. **Stran 19**

Obletnice

Letos mineva osemdeset let od prve postavitve Tekčevih jaslic v Tržiču. **Stran 20**

Od petka do petka

Pahor bi rad nadaljeval

Predsednik Pahor je ta teden napovedal, da bo na prihodnjih predsedniških volitvah vnovič kandidiral. Poslanci potrdili dogovor za javni sektor, ki sta ga sklenili vladna in sindikalna stran.

Vodja konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj je zadovoljen, ker se večina varčevalnih ukrepov odpravlja že v prihodnjem letu. / Foto: arhiv GG

Foto: Luka Rener

Predsednik republike Borut Pahor meni, da bi se Slovenija z njegovo ponovno izvolitvijo pokazala kot stabilnejša država.

Nekdanji sodnik in delegat Radenko Mijatović je novi predsednik Nogometne zveze Slovenije. / Foto: Gorazd Kavčič

Simon Šubic

Dogovor vlade in sindikatov

Državni zbor je včeraj na izredni seji sprejel dogovor za javni sektor, ki so ga vlada in sindikati javnega sektorja podpisali v sredo. Z njim so se za odpravo varčevalnih ukrepov dogovorili za leti 2017 in 2018. Za prihodnje leto so tako predvideli odpravljanje plačnih anomalij, sproščanje pri regresu ter premijah kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, skupni učinek na javnofinančne izdatke v letu 2017 pa naj bi tako predvidoma znašal 56 milijonov evrov, skupni finančni učinek ukrepov, ki se jim podaljšuje veljavnost tudi v prihodnje leto, pa je 148,6 milijona evrov. Ob tem na ministrstvu za javno upravo pojasnjujejo, da sprostitev znižane plačne lestvice in napredovanj, kar so določili že v prejšnjem sporazumu, v prihodnjem letu pomeni 110 milijonov evrov dodatnih javnih izdatkov. Minister Boris Koprivnikar, ki je dogovor podpisal v imenu vlade, je izrazil veselje, da so pogajanja končali v dialogu in v vzdržnem javnofinančnem okviru. Ministrica za finance Mateja Vraničar Erman ob tem pričakuje, da bodo prihodnje leto v podobnem duhu nadaljevali pogajanja glede anomalij v plačnem sistemu, ki jih predvideva sporazum, in dosegli dokončen dogovor. Zadovoljni so tudi v sindikatih. Vodja druge pogajalske skupine sindikatov javnega sektorja Jakob Počivavšek je ocenil, da je sporazum dober za javne uslužbence, saj prinaša hitrejšo odpravo varčevalnih ukrepov in odpravo anomalij v plačnem sistemu, hkrati pa sporoča, da je treba vse skupine v javnem sektorju obravnavati enako. Predsednik konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj pa si želi, da bi dogovore, ki naj bi jih začeli takoj po novem letu, pravočasno zaključili. Oba sindikalista sta kot pomembne za sindikate izpostavila tudi varovalke v dogovoru glede soglasja pri temeljnih vprašanjih plačne in uslužbenske zakonodaje kot v povezavi z dogovorom z zdravniki.

Hrvaška bombonjera

Hrvaška veleposlanica v Ljubljani Vesna Terzić je letos za praznično obdarovanje državnih institucij v Sloveniji izbrala bombonjero, na kateri je natisnjen reliefni zemljevid Hrvaške s sredinsko mejno črto v Piranskem zalivu. Čeprav zatrjuje, da ni šlo za politično provokacijo, pa je v javnosti vseeno sprožila vrsto negativnih odzivov. Tudi hrvaški zunanji minister Davor Ivo Stier je dejal, da bombonjeri z zemljevidom ni treba dajati velikega pomena. Na slovenskem zunanjem ministrstvu si tudi ne želijo zaostrovati odnosov s sosedo, so pa menda prejeto darilo vrnili naslovniku v darilni vrečki z napisom »I feel Slovenia«, v vrečko pa so priložili še besedilo arbitražnega sporazuma o meji, ki sta ga državi sklenili leta 2009, Hrvaška pa ga zdaj zavrača.

Pahor bo spet kandidiral

Predsednik republike Borut Pahor je v pogovoru v sredini oddaji Studio ob sedemnajstih napovedal ponovno predsedniško kandidaturo. »Želel bi si, da bi se Slovenija po 15 letih pokazala tudi s tem, da znova izvoli istega človeka za isto mesto, da postaja stabilnejša država,« je ob tem dejal.

Brezplačna kosila za več otrok

Državni zbor je ta teden podprl novelo zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki jo je predlagala opozicijska Združena levica. S 1. februarjem 2017 bodo tako do brezplačnega šolskega kosila poleg tistih iz prvega upravičeni tudi otroci družin iz drugega in tretjega dohodkovnega razreda. Gre za družine, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo znaša do 36 odstotkov povprečne plače.

Napoved rasti zaposlenosti

Med delodajalci se optimizem povečuje, saj jih je več kot 2900, ki skupno zaposlujejo 343 tisoč ljudi, za prvo polovico leta 2017 napovedalo 1,5-odstotno rast zaposlenosti oziroma skupno skoraj 9100 novih delovnih mest. Potrebovali bodo predvsem voznike tovornjakov, prodajalce, varilce, orodjarje, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike, zidarje, varnostnike, komercialne zastopnike za prodajo, kuharje in delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, je pokazala raziskava zavoda za zaposlovanje.

Četrti predsednik NZS

Nogometna zveza Slovenije je pred dobrim tednom dni dobila četrtega predsednika v samostojni državi. Delegati so za naslednika Aleksandra Čeferina, ki je letos postal predsednik evropske nogometne zveze Uefa, na Brdu pri Kranju izvolili dosedanjega podpredsednika, 52-letnega Radenka Mijatovića. Zanj je bilo oddanih 23 glasov, protikandidat, državni poslanec Matjaž Nemec, pa je prejel sedem glasov.

Izpolnjen moralni dolg

Matej Tonin, poslanec NSi

moj pogled

Med nami živijo ljudje, ki zaradi težke invalidnosti potrebujejo pomoč sočloveka. Pomoč potrebujejo pri aktivnostih, ki so zdravim ljudem samoumevne, kot na primer osebna higiena, oblačenje, hranjenje, gibanje in sporazumevanje. V preteklosti se je že velikokrat zdelo, da smo tik pred uveljavitvijo posebnega zakona, ki bi tem ljudem tovrstno pomoč sistemsko zagotovil. To se vse do danes ni zgodilo!

Moram priznati, da sem imel slabo vest, ker sem bil eden izmed tistih poslancev, ki smo leta 2012 zavrnili zakon o osebni asistenci. Takrat sem to storil v resnem prepričanju, da bo ministrstvo do konca leta pripravilo boljši zakon. Očitno sem se uštel. Od takrat pa do danes so minila že več kot štiri leta. Zgodilo se ni nič. Ko me je novembra letos poklicala Elena Pečarič in me spomnila, da hendikepirani državljani že dolgo čakajo na zakon o osebni asistenci, mi ni preostalo drugega, kot da sem se pokesal in obljubil, da ne bomo več čakali na vlado, ampak bomo zakon pripravili sami.

V Novi Sloveniji smo pripravili zakon o osebni asistenci, ki omogoča invalidom, da s pomočjo osebnih asistentov na domu, na delovnem mestu, pri izobraževanju in pri vključevanju v socialno okolje živijo in delajo čim bolj podobno zdravim državljanom. Cilj zakona je zagotoviti podporo invalidu oziroma invalidki pri izvajanju aktivnosti, vezanih na vključevanje v družbo, ki jih zaradi invalidnosti sam oz. sama ne more izvajati.

Uporabniku se z osebno asistenco življenje bistveno spremeni, saj začne sam upravljati svoje življenje, odloča o tem, kaj bo počel, kako in kdaj. Postane bolj avtonomen in samozavesten, poveča se mu neodvisnost v odnosu do družinskih članov, počuti se koristnega, saj s svojo aktivnostjo lahko prispeva k skupnosti. Pridobi dostojanstvo, ki je mnogokrat prav zaradi potrebe po veliki pomoči in odvisnosti od bližnjih močno okrnjeno. Tega ne govorim na pamet, ampak sem se na povabilo društva YHD za en dan vživel v vlogo osebnega asistenta Martine Piskač. Pokazala mi je, kako velika razlika je v kakovosti življenja, če ima invalid osebnega asistenta ali če je prisiljen v domsko oskrbo.

Zakon o osebni asistenci prinaša tudi pomembno dodano vrednost z vidika ustvarjanja novih delovnih mest in zaposlitvenih možnosti v poklicu osebni asistent. Prepričan sem, da je Slovenija še vedno prebogata država, da bi invalidom odrekla možnost osebne asistence. Če lahko namenimo milijone za razne bolj ali manj pomembne stvari, potem je prav, da vsaj tistih osem milijonov evrov dobi tudi osebna asistenca.

V zadnjih dneh sem prejel veliko pisem državljanov, ki nas prosijo za podporo Zakonu o osebni asistenci. Bilo je opisanih veliko osebnih izkušenj. Stvari, ki so nam večini samoumevne, nekaterim pomenijo velike izzive. To, da se s pomočjo osebnega asistenta lahko stuširajo, da niso cele dneve priklenjeni na posteljo, da lahko dostojanstveno jedo, gredo na sprehode, po običajnih opravkih. Veliko invalidov vsega tega brez osebnih asistentov ne bi zmoglo.

Predlagani Zakon o osebni asistenci, ki smo ga v NSi decembra vložili v parlamentarno obravnavo, je že šel skozi prvo sito. Na decembrski seji so mu v prvi obravnavi podporo namenile vse poslanske skupine. Ko bo zakon uspešno nadaljeval svojo pot še v drugi in tretji obravnavi, takrat bomo svoj moralni dolg do invalidov izpolnili.

Po svetu

Zgodbe iz vesolja

V letu 2016 se je zgodilo nekaj imenitnih in medijsko odmevnih, a širši javnosti kljub temu slabo poznanih prebojev v raziskovanju vesolja. To pot povzemamo le tri: Planet devet, težnostne valove in eksoplanet ...

Miha Naglič

Deveti planet – je ali ni?

Prva od vesoljskih zgodb ima delovni naslov »Planet devet«. »Prvič v zadnjih 150 letih ima človeštvo trdne dokaze, da je planetarni cenzus Sončnega sistema verjetno nepopoln. Dodaten član naj bi se skrival daleč v temi Osončja, milijarde kilometrov za orbito Plutona. Po izračunih več mednarodnih raziskovalnih skupin ima maso 10 Zemelj in je po velikosti podoben Neptunu. Za en obhod okoli Sonca, torej eno njegovo leto, potrebuje kar 20.000 zemeljskih. O njegovi prisotnosti znanstveniki sklepajo posredno, prek gravitacijskega vpliva na preostale, že znane planetoide na obrobju Osončja. Orbite najbolj oddaljenih pritlikavih planetkov so namreč vse podobno ukrivljene, kar skoraj ne more biti naključje. Nekaj je na delu in morda jih je ravno Planet devet preusmeril, tako kot bi s pestjo udarili skozi roj mušic. Iskanje je v teku, a je zelo zahtevno. Tako globoko v Sončnem sistemu je namreč zelo temno in astronomi bi morali precej natančno vedeti, v kateri drobec neba morajo dolgo zreti, da bi morda uzrli tega 'izgubljenega sina'.« / Druga zgodba pripoveduje o »težnostnih valovih«. »Napovedal jih je slavni fizik Albert Einstein pred stotimi leti, šele letos so jih prvič zaznali. Gravitacijski valovi res obstajajo. To so drobna pokrčenja in širjenja v 'tkanini' prostor-čas. Valovi, ki povzročijo, da en meter ne meri več en meter in da ena sekunda ni več tolikšna. Vse je relativno, tako kot je napovedal Nobelovec. A ni se jih treba bati, ne gre za cunamije. Ti valovi so v praksi izjemno majhni in komajda opazni. Do zdaj zaznani so prostor skrčili zgolj za delček premera atomskega jedra, četudi so nastali ob izjemno energetsko bogatih dogodkih, kot so trčenja črnih lukenj. Kaj pa so gravitacijski valovi? Vsako masivno telo ukrivlja okoliški čas in prostor. Če pospešuje, pa ukrivljenost ni več fiksna, temveč razburkana: kot bi po gladini vode potegnili s prstom. Najdba je pomembna tudi zato, ker predstavlja nov način gledanja na vesolje. Do zdaj smo praktično vse našli z elektromagnetnim valovanjem, torej s svetlobo različnih valovnih dolžin, ki je pripotovala do Zemlje. Svetlobo pa marsikaj ustavlja, na primer oblaki prahu in plinov. Težnostni valovi pa gredo skoznje in povedo marsikaj o objektu, ki jih je povzročil. Z njimi bomo lahko videli daleč: ne nazadnje naj bi prvi in največji gravitacijski val ustvaril kar veliki pok sam. K novemu 'čutu' človeštva bo veliko pripomogel Esin vesoljski observatorij Lisa, ki bo meritve izvajal nekaj milijonov kilometrov stran od Zemlje ...« / In tretje: odkritje nam najbližjega planeta zunaj Osončja. »Še pred desetletjem je bilo v tem koncu galaksije precej osamljeno. Človeštvo je vedelo zgolj za kak ducat eksoplanetov, torej planetov zunaj domačega Sončnega sistema. Niti ni kazalo, da je tovrstnih nebesnih teles kaj veliko. Toda napredek v opazovalni tehniki je zadnja leta poskrbel za pravi plaz novih odkritij, zdaj jih poznamo že tisoče in število narašča vse hitreje. Vse kaže, da ima praktično vsaka zvezda vsaj en planet, kar pomeni, da jih je samo v domači galaksiji najmanj 300 milijard. Številka kaže na statistično dokaj visoko možnost obstoja zunajzemeljskega življenja. Od letos pa je znano, da za iskanje žive snovi morda ne bo treba izjemno daleč. Evropski južni observatorij je namreč odkril eksoplanet najbližje, kar je še teoretično mogoče: pri prvi sosednji zvezdi Proksimi Kentavri. Za nameček bi na njem lahko vladale za življenje prijazne razmere. Podatki so sicer skopi, zato bo treba na resnico počakati še nekaj pomladi. Ne gre pa pripravljati kovčkov za kolonizacijo, saj bi potovanje tja trajalo desettisoče let.« (Vir: Aljoša Masten, MMC RTV SLO)

Demokracija kot diktatura

»Ko vsilimo en sam način življenja, postane demokracija tako neznosna kot diktatura.« S temi besedami se je predsednik Evropskega sveta in nekdanji poljski premier Donald Tusk odzval na poskuse sedanje poljske oblasti, da uvede novo, to pot desno populistično diktaturo.

Preteklost, šola mišljenja

»Današnjost in preteklost sta povezani, vendar zame preteklost ni skladišče naukov za sedanjost, temveč šola mišljenja. Preteklost nas uči premišljevati o koherentni logiki preteklih družbenih sistemov, ki jih poskušamo pogledati celovito z današnjega vidika.« Tako trdi ugledni francoski medievalist Jean-Claude Schmitt (1946). Proučevanje preteklosti nam torej omogoči predvsem razumevanje preteklosti same. Pri tem pa se urimo v mišljenju, ki je še kako potrebno v kreativnem soočanju s sedanjostjo.

Tako naj bi bil videti ledeni velikan Planet devet (simulacija). V ozadju Rimska cesta, desno zgoraj Sonce. / Foto: Wikipedija

Poljska premierka Beata Szydlo; z(a) njo vlada Jaroslaw Kacyzynski, dejanski vodja poljske desnice in stranke Zakon in pravičnost. / Foto: Wikipedija

Knjige o zgodovini na zadevnem oddelku v neki veliki knjigarni. Se je iz njih sploh mogoče kaj naučiti? / Foto: Wikipedija

Slovenci v zamejstvu (539)

Slovencu najvišja deželna nagrada

Jože Košnjek

med sosedi

Še nobena podelitev koroške deželne kulturne nagrade ni bila tako slovenska, kot je bila nedavna v graščini na Osojah/Ossiach ob Osojskem jezeru. Letos je bil prejemnik tega najvišjega koroškega deželnega priznanja glasbeni etnolog in pedagog ter pevec Engelbert Logar, Bertej po domače iz Čirkovč/Schiltendorfa pri Pliberku v Podjuni. Poleg Berteja so bili med prejemniki priznanj in pospeševalnih nagrad še trije Slovenci, pa tudi vodenje prireditve je bilo dvojezično. Podelil jih je kulturni referent dežele Koroške Christian Benger.

Engelbert Logar je bil rojen leta 1959 na manjši kmetiji v okolici Suhe/Neuhausa v Podjuni. V Gradcu je študiral glasbo in zgodovino ter se zaposlil na Inštitutu za glasbeno etnologijo Visoke šole za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Od otroštva naprej je začel zbirati stare ljudske pesmi in jih spreminjal in shranjeval v notnih zapisih ter jih je tako rešil pozabe. Njihovo število je naraslo na 600. V zbirkah Pesmi in glasba z južne Koroške in Vsaka vas ima svoj glas je izšlo že 43 zvezkov. Poleg raziskovalnega dela sam prepeva in tudi vodi nekatere pevske skupine. Leta 1981 je ustanovil in sedem let tudi vodil Oktet Suha, ki je postal ena od najkakovostnejših manjših pevskih skupin na Koroškem. Suha tudi po njegovi zaslugi prepeva že 35 let. Engelbert Logar je ob prejemu visokega priznanja dejal, da bi tudi brez njega delal naprej tako zavzeto kot doslej. Hvaležen je pevkam in pevcem, ki s svojim petjem ohranjajo slovensko besedo in pesem. Veseli ga, da je sedaj na Koroškem več razumevanja in manj konfliktov kot nekdaj, ko Slovenci niso prejemali tako visokih priznanj.

Božični pevski koncert bo tudi v ponedeljek, 26. decembra, ob 15. uri v farni cerkvi v Ukvah/Ugovizzi v Kanalski dolini v Italiji. Peli bodo cerkveni pevski zbor iz Ukev, pevski zbor iz Lipnice pri Kropi in mešani pevski zbor Jakob Gallus iz Celovca.

Engelbert Logar (levo) in koroški deželni kulturni referent Christian Benger

Slovenska kulturna društva na Koroškem organizirajo v dneh pred božičem in novim letom številne praznične koncerte in prireditve. Danes, 23. decembra, ob 18. uri bo koncert v farni cerkvi v Šentlipšu/St. Philippnu v Podjuni. V ponedeljek, 26. decembra, ob 15. uri bo v farni dvorani v Selah gledališka skupina Katoliškega kulturnega društva Planina uprizorila igro Na odprtem morju, ob 20. uri pa se bo začel ples domačega športnega društva. V sredo, 28. decembra, ob 19. uri pa bosta v evangeličanski cerkvi v pristanu Lent v Celovcu v okviru koncertov Klasika v pristanu Lent peli Bernarda Inzko Fink in njena hči Valentina Inzko.

Aktualno

Z zlatim orlom se ne obremenjuje

»Življenje se mi ni nič spremenilo, vse ostaja enako,« po štirih zmagah in skupnem vodstvu v svetovnem pokalu pravi smučarski skakalec Domen Prevc. Bo eden izmed favoritov za skupno zmago na novoletni turneji, s čimer pa se sedemnajstletnik ne obremenjuje in poudarja: »Rad bi le užival v skokih.« O najmlajšem med brati Prevc smo se pogovarjali tudi z Gorazdom Bertoncljem, pod katerega vodstvom se je Domen v večini pripravljal na novo sezono.

Maja Bertoncelj

Pred smučarskimi skakalci je prvi vrhunec letošnje zime. V četrtek, 29. decembra, se bo s kvalifikacijami v Oberstdorfu začela 65. novoletna skakalna turneja. Med favoriti za skupno zmago je tudi letos Slovenec, tokrat Domen Prevc, ki bo v sredo na turnejo odšel kot vodeči v skupnem seštevku svetovnega pokala. Pravi, da se s turnejo in posledično zlatim orlom, ki čaka zmagovalca, ne obremenjuje. Skakalci se te dni pripravljajo v Planici, kjer je bilo včeraj zvečer tudi državno prvenstvo.

»Želim le uživati v skokih. Na novoletno turnejo bom šel tako, kot grem na vsako tekmo. Ne vem, zakaj bi se obremenjeval s čimerkoli. Rajši grem sproščeno in mislim, da je tako tudi najbolje,« je 17-letnik odgovarjal v sredo po treningu v s soncem obsijani dolini pod Poncami. Trening je za razliko od ostalih opravil na manjši skakalnici. »Razlog je tudi v tem, da sem skakal z novimi čevlji, ki se morajo še malo prilagoditi na mojo nogo, so pa v redu. Stare sem imel eno leto, kar je za skakalne čevlje kar dolgo,« je pojasnil. Novoletna turneja je veliko tekmovanje, o katerem pa Domen razmišlja z naslednjimi besedami: »Po pravici povedano mi pomeni samo štiri tekme zapored, katerih posamezni skoki se na koncu seštejejo. Sistem tekmovanja s skoki na pare pa tudi ni skoraj nič drugačen. Vsak lahko pride v finale, le skočiti je treba dobro, tudi že v kvalifikacijah, da dobiš dober par. Kar se tiče štirih skakalnic, se mi zdijo vse podobne, ne bi mogel nobene posebej omeniti, da bi bila zame lažja ali težja.« Na novoletni turneji je skakal že lani. »Niti se ne spomnim, da bi bilo kaj veliko vrveža. Nič kaj veliko nisem spremljal, gledal sem le, da grem čim preje v hotel in se spočijem,« je skakalec SK Triglav Kranj odgovoril na vprašanje o obrobnem dogajanju na turneji.

Športna zvezda? »Sem le eden izmed skakalcev.«

Pravi, da se mu kljub vsem uspehom življenje v zadnjih dneh, tednih ni nič spremenilo, da je še vedno enako. Poleg tega, da je športnik, je tudi uspešen dijak. Obiskuje tretji letnik Gimnazije Franceta Prešerna v Kranju. Bo na turnejo s seboj vzel tudi kaj učnega gradiva? »Na vsako tekmo grem optimistično, da se bom kaj naučil za šolo. S seboj zagotovo vzamem dvajset zvezkov, nazaj pridem morda s prebranimi desetimi stranmi in narejenim kakšnim 'power pointom', kaj več pa ne. Preberem tudi še kaj drugega. Časa pa ni tako veliko, kot se morda zdi. Zjutraj vstaneš, imaš aktivacijo, potem morda še masažo, preveriš dres, greš na poskusno serijo, ki ji sledi tekma, po njej podelitev, če si med najboljšimi, kontrola, novinarska konferenca, še druga snemanja in obveznosti do novinarjev. Vse to pomeni, da si na skakalnici okrog šest do osem ur,« je odgovoril. Pojasnil je, da je našel nekaj malega časa celo za učenje norveškega jezika: »Naložili smo si aplikacijo, da sem imel pripravljen odgovor in sem se, če povem po pravici, na hitro rešil. Nisem pa se naučil kaj veliko, tako da se z Danielom Andrejem Tandejem ne morem pogovarjati v njegovem maternem jeziku. Tako je bilo. Sedaj imam dosti dela s šolo.« Domen zna tudi, kot pravi, osnove nemščine, za morebitne potrebe nastopanja na novoletni turneji pa njenega znanja ni posebej poglabljal. Je pa po prihodu z zadnjih tekem iz Engelberga v Švici, kjer je osvojil četrto zmago in drugo mesto, že sedel v šolske klopi. Poleg čestitk je prejel tudi torto, ki pa so jo pojedli drugi, sam je ni poskusil. Kilogrami imajo pri skakalcih pomembno vlogo. V šolo gre sicer vedno, ko je to mogoče. »Grem v šolo, da bi dopoldan poležaval doma, to ne gre. Običajno se zjutraj peljem z mami in sem potem v šoli do odhoda na trening, tudi če to pomeni samo uro ali dve. Tako ostanem v nekem tekmovalnem ritmu,« je dejal in dodal, da ne opazi, da bi nanj sedaj v šoli gledali kaj drugače: »Sem le eden izmed skakalcev. Ne vem, kako vi name gledate. Pridem v šolo, normalno imamo pouk in to je to. Tudi med odmorom ne opazim, da bi bilo kaj drugače. Še vedno smo sošolci, kot smo bili prej.«

Domen Prevc se na novoletno turnejo pripravlja v Planici. / Foto: Gorazd Kavčič

Domen Prevc: »Na vsako tekmo grem optimistično, da se bom tudi kaj naučil za šolo. S seboj zagotovo vzamem dvajset zvezkov, nazaj pridem morda s prebranimi desetimi stranmi in narejenim kakšnim 'power pointom', kaj več pa ne. Časa ni tako veliko, kot se morda zdi.«

Trener Bertoncelj: »Domen je vzoren dijak, užitek je delati z njim.«

Da je Domen ostal tak, kot je bil pred letošnjimi uspehi, je potrdil tudi Gorazd Bertoncelj, trener, pod katerega vodstvom se je pripravljal na novo sezono skupaj z mladinsko reprezentanco. »Skupaj delava tretjo sezono. Njegov napredek vse preseneča, ne samo mene. Razvoja mladega športnika noben trener ne more napovedati. V prvem letniku je prišel v sistem Državnega panožnega nordijskega centra in začel s trenerjem Gorazdom Pogorelčnikom v drugi skupini, ni bil še član mladinske reprezentance. Je pa tako hitro napredoval, da se je v dveh, treh mesecih uvrstil v prvo ekipo, mladinsko reprezentanco in nas vsako leto preseneča z velikim napredkom. S prehodom na velike skakalnice je pokazal svoj talent. Krasi ga izjemen vzlet, prehod iz odskoka v letno fazo. V tem segmentu je prav gotovo med najboljšimi v svetovnem pokalu. V drugem delu leta pridejo v ospredje njegove letalne sposobnosti, postavitev telesa, rok, smuči,« je Bertoncelj spregovoril nekaj besed o Domnu Prevcu, ki ga je že prej, ko je bil star dvanajst let, eno leto treniral v SK Triglav: »Je kazal potencial, se pa ne da in tudi ni dobro, da bi se pri teh letih napovedovala športna prihodnost.«

Domen je izjema še v nečem. Po dolgem času je v samem svetovnem vrhu znova tako mlad skakalec. Bertoncelj pojasnjuje: »Predvsem zato, ker je mednarodna zveza omejila tekmovalno opremo in so prišli v ospredje starejši, bolj atletski in izkušeni tekmovalci, mlajšim je bilo to težje. Zato so tudi podaljšali starostno kategorijo mladincev z 18 na 20 let, ker je bil prehod mladincev v člane zelo težek, oziroma se je ta razvoj podaljšal za nekaj let. Domen je v tem posebnost.« Kot mlad tekmovalec Domen še ni nastopil na letalnici. »O tem se odločitev sprejema glede na trenutno situacijo, glede na formo, ki mora biti stabilna, da se ne krha,« o možnosti, da bi se to zgodilo še letošnjo zimo, razmišlja Bertoncelj, ki z Domnom dela v skladu z navodili strokovnega vodstva A-ekipe.

Tudi on napovedi za novoletno turnejo ne želi dajati. »Dogovorjeno je, da delamo iz dneva v dan, iz tedna v teden, se pripravljamo in nič preveč ne razmišljamo o končnem rezultatu,« je dejal trener iz Šenčurja, nekaj besed pa namenil še temi Domen in šola: »Ko pride s tekem, gre v šolo. To mlademu športniku pride zelo prav, da ni cel dan obremenjen z mislimi o skakalnem športu. Je zelo priden, razmišljujoč, vzoren dijak. Užitek je delati z njim. So pa seveda vsake toliko časa kakšne običajne 'težave', ki pridejo z najstniškimi leti, a nič zato, je zabavno. Za enkrat je tak, kot je bil, in želimo si seveda, da tak tudi ostane.« Za konec je še poudaril, da si trenerji na splošno ne želijo tako zgodnjega razvoja mladega športnika, da raje vidijo, da gre razvoj postopno: »Če pa pride do tega, je treba biti še toliko bolj pozoren na njegov razvoj, predvsem osebnosti, da se ne ponovijo zgodbe nekaterih šampionov iz preteklih let.«

Peter Prevc: »Domnova največja prednost je, da je neobremenjen.«

Na turnejo se po posebnem programu pripravlja Peter Prevc, ki je izpustil včerajšnje državno prvenstvo in si želi, da bi mu čim prej posijalo sonce, o najmlajšem bratu pa pravi: »Njegova največja prednost je, da je neobremenjen, da se prav zelo ne sekira, kaj se dogaja okrog njega. Manj kot ga obremeniš, bolje je in tega se moramo vsi zavedati.« Na turneji bo nastopil tudi Cene Prevc, ki se je pretekli konec tedna uspešno vrnil na tekme svetovnega pokala.

Trener Gorazd Bertoncelj / Foto: Gorazd Kavčič

Pogovor

Za vsakogar najde prijazno besedo

Pater Polikarp Brolih

Frančiškan pater Polikarp Brolih iz samostana na Brezjah je bil v začetku decembra star 93 let. Kljub letom še vsak dan zgodaj vstaja, mašuje in ure in ure presedi v spovednici, kjer najde za vsakogar prijazno besedo. Pravi, da se pred njim že leta in leta vrti človeško življenje.

Jože Košnjek

Frančiškan pater Polikarp Brolih iz samostana na Brezjah / Foto: Gorazd Kavčič

Spoštovani pater Polikarp, vse najboljše za vaš 93. rojstni dan, ki ste ga praznovali 5. decembra. Kakšen je vaš recept za tako dolgo življenje?

»Normalno življenje, brez pretiravanja pri hrani, kar človeku samo škoduje, in alkohola. Najbolj važno pa je življenje v miru brez razburjanja, jeze in obupa ter pogumno sprejemanje težav življenja. In seveda naša osebna vera. Štiriindvajset ur na dan je vsak med nami v božjih rokah. Mnogi na to pozabljajo, neverniki pa tega sploh ne vedo. Ta roka je božja, topla in očetova. Nikdar nismo igrača usode, ker ta ne obstaja. Marsikdo reče: usoda me tepe. To je prazna fraza. Sam Bog je namreč povedal, da svari in pokori tiste, ki jih ljubi. Bog nas ima rad tudi takrat, ko nam nalaga križ življenja. Poleg tega se je treba truditi za ohranitev poštene vesti. Ljudje namreč trpijo tudi zato, ker ne morejo najti miru in poklekniti. Težke krivde bremenijo človeka in kdor jih ne more odložiti, je vedno nemiren.«

So vam samostanski bratje voščili za rojstni dan?

»Seveda. To je sedaj navada. Pred drugo svetovno vojno in še nekaj let po njej praznovanja rojstnega dne skoraj nismo poznali. K nam ga je prinesel moderni čas. Takrat smo bolj poudarjali god in spomin na krstnega zavetnika. Ker Bog vedno bolj izginja iz javnega življenja, ljudje častijo rojstni dan, godovnega dneva, ki je spomin na krst, pa skoraj nič več.«

Kako mineva dan? Ker Vas pogosto videvam v cerkvi, domnevam, da veliko mašujete in spovedujete.

»Vstajam okrog petih, pol šestih zjutraj. Do sedmih imamo skupno molitev, potem pa se začnejo maše. Sam najpogosteje mašujem ob pol devetih. Po maši se preselim v spovednico, ki so od sedmih zjutraj do osmih ali celo devetih zvečer stalno zasedene. Spovedniki se menjamo vsaki dve uri in pol.«

In počitek?

»Ta je glede na moja leta potreben. Počivam običajno po kosilu. Potem pa me čaka spovedovanje ali obisk bolnikov.«

Rojeni ste bili na Zgornji Beli v preddvorski župniji. Krstili so vas za Antona, vaš godovni zavetnik pa je bil Anton Puščavnik, ki praznuje 17. januarja. Z vstopom v frančiškanski red ste dobili novo ime Polikarp.

» Z Zgornje Bele smo se preselili v Preddvor, kjer je oče kupil stanovanje sredi vasi, nasproti stare šole. Tam sem živel do dobrega petnajstega leta, ko sem dobil v roke revijo, v kateri je pisalo o redovnikih in v kateri je bil naslov frančiškanskega provinciata. Pisal sem jim, da želim priti k njim. Odgovorili so mi pritrdilno in naročili, katere dokumente moram prinesti s seboj, med drugim tudi dovoljenje staršev. Ker je bil oče že pokojni, je morala dovoliti mama. Čeprav sta ostala pri njej še dva mlajša brata in polsestra, je hudo jokala. V sebi pa sem bil trdno odločen za ta korak. Čutil sem, da me je Bog poklical, da je to izraz njegove milosti in da me le to lahko notranje očisti in obogati. Nikdar kasneje mi ni bilo žal zaradi tega in na kolenih sem hvaležen Bogu, da me je poklical. Polikarp sem postal 1. septembra leta 1939 v samostanu v Kamniku, eno leto po vstopu v noviciat. To je bil dan Hitlerjevega napada na Poljsko in začetek druge svetovne vojne. Prvič sem si nadel frančiškansko oblačilo. Z novim imenom in oblačilom si tako postal drug človek z novim življenjem. Sam sem si sicer želel ime Marjan, ki je Marijino ime, vendar te takrat predstojniki niso spraševali po tvojih željah. Postal sem Polikarp. To ime škofa iz Smirne v mali Aziji sem poznal samo iz Tavčarjeve Visoške kronike. Kasneje, pri obnovi triletnih zaobljub, bi sicer lahko ime zamenjal, vendar ga nisem. Če je bila takrat taka Božja volja, naj taka tudi ostane.«

Študirali ste tudi teologijo.

»Pri odhodu v samostan sem imel dokončano nižjo gimnazijo oziroma malo maturo. Zato sem v Ljubljani končal še višjo gimnazijo na realki poleg sedanje Univerze in se nato vpisal na Teološko fakulteto. Po petih letih študija sem bil 18. decembra leta 1949, izven rednega junijskega roka, posvečen za duhovnika. Prej sem moral na služenje vojaščine. Ker je običajno nova maša prvo nedeljo po posvečenju, sem jo daroval v domači preddvorski župniji kar na božični dan. Takrat je bil preddvorski župnik Valentin Sitar.«

Na Brezjah ste deseto leto. Kako se počutite doma na Gorenjskem, blizu svojega doma?

»Po posvečenju sem končal še šesti letnik Teološke fakultete. Skoraj petdeset let sem bil frančiškan v samostanu pri Tromostovju v Ljubljani, vmes pa po tri leta na Sveti Gori in za Bežigradom. Na Brezjah mi je lepo. Sicer pa je povsod, kjer je Bog, prijetno. Tukaj nas je devet bratov. Ujamemo se in skupaj delamo. Na Brezjah je veliko spovedovanja in to je moje glavno delo.«

Veljate za izvrstnega spovednika. Številni verniki želijo k spovedi k vam. Povedo vam svoje težave in tudi radosti. Poslušate žalostne zgodbe in prošnje. Domnevam, da v spovednici ne sme ostati neodgovorjeno nobeno vprašanje.

»Spovedovanje je delo, ki ga rad opravljam. Pred menoj se vrti človeško življenje v vseh bolečih oblikah. Odgovore iščem v evangeliju. Kristus je jasno povedal, kako naj živimo in kako naj se ravnamo. Odnos do Boga in do človeka je ljubezen. Odnos do sovražnika je odpuščanje in odnos do trpečih je pomoč. Kristjan je dober človek, sicer ni kristjan. Naša vera uči, da mora človek živeti s pošteno vestjo in da mora ljubiti Boga in človeka. Kot človek in kot spovednik sem dober tudi do ljudi, ki prihajajo k spovedi z obremenjeno vestjo, ki so na dnu in so daleč od Boga ali ga celo sovražijo. Te ljudi moramo sprejeti v življenje z molitvijo. Greh sovražimo, za grešnike pa molimo, da se spreobrnejo. Zato pravim, da je spovednik nosilec Kristusovega evangelija, ki je oznanjal ljubezen in zagotavljal odpuščanje. Če so grehi rdeči kot škrlat, bodo po spovedi beli kot sneg, če jih človek prizna in obžaluje.«

Ste pri izreku pokore strogi ali mili?

»Pokora se ne meri v dolžini molitve, ampak je v iskrenosti srca. Upoštevati je tudi treba, komu jo izrekamo. Pokora za otroka ne more biti enaka pokori za zrelega moža ali poslovneža. Biti mora taka, da pri njenem izvrševanju ni težav. Sicer pa delamo pokoro vsak dan z življenjem po evangeliju in s trudom postati dober človek. Spovednik mora izrekati pokoro po pameti, da za človeka ni novo življenjsko breme, ampak prispeva k njegovi skesanosti.«

Pred okencem vaše spovednice se je zvrstilo na tisoče ljudi različnih značajev. Dobrih in slabših. Povejte mi, ali je med nami še veliko dobrih ljudi?

»Tisti, ki pridejo k spovedi, so dobri ljudje in želijo biti še boljši. Mnogi pa sami sebi grenijo življenje. Prejeli so prvo obhajilo, so krščeni in birmani, potem pa ne pridejo več v cerkev, ne prejemajo zakramentov in s tem ne razbremenijo svoje vesti. Ti dejansko samemu sebi nalagajo pokoro. Dober človek je tisti, ki se dan za dnem trudi, da bi bilo v njegovem življenju čim manj slabih dejanj. Veliko mladih pri osemnajstih ali dvajsetih letih neha hoditi k maši, ker se jim zdi, da nimajo nič od tega. Ko pa v zrelejših letih doživljajo najrazličnejše križe in težave, spoznavajo, da morajo spet moliti, se opreti na boga in prihajati k spovedi in obhajilu. Starejši je človek, bližji mu je Bog. Zvestoba do njega mu daje pogum. Poznam take primere.«

Ali obsojate ljudi, ki so pozabili na Cerkev in Boga, ko se vračajo k vam po pomoč, ko ne vidijo več izhoda iz težav?

»Sploh ne. Vedno pravim, da bolečina opozori človeka, da sam ne more daleč. Človek, ki ima vero, ni nikoli sam. Bog je vedno z nami. To je vera, ki daje človeku pogum in optimizem.«

»Kaj si želim v življenju? Da bom lahko kot duhovnik za ljudi naredil še veliko dobrega in da bo postal Bog z Marijino pomočjo še bolj poznan in ljubljen,« je na vprašanje, kaj si želi v življenju, odgovoril pater Polikarp Brolih.

»Če nekdo doživi pri spovedniku lep, topel sprejem, se bo drugič vrnil. Če pa začuti, da opravlja spovednik svojo nalogo kot nekakšno obrt, brez prave zavzetosti, bo šel drugam. Včasih pride k spovedi kdo, ki nima iskrene volje po spreobrnjenju. Pride iz navade ali nekakšne dolžnosti. Ko to opazim, mu povem, da v takem primeru odveza ne bo 'prijela', tudi če mu jo dam. Pogosto tudi povem, da za pravo spoved ni dovolj le naštevanje grehov, ampak je treba spremeniti navade,« je o spovedovanju povedal pater Polikarp.

Obletnice

Avtor razstave Iz roda v rod: 80 let Tekčevih jaslic, tradicija za prihodnost v Domu Petra Uzarja je Lado Srečnik. Na sliki je med pogovorom s Tekčevima potomcema Mari in Vinkom. Razstava bo na ogled do 10. januarja. / Foto: Tina Dokl

Tekčeve jaslice: od polena do umetnine

Jožef Ribnikar - Tekčev (1902–1970) je bil tržiški čevljar. S šuštarskim nožem, ki mu je »pasal v roko«, je rezljal tudi petindvajset centimetrov visoke figure za jaslice iz lipovega lesa. Osemdeset let je, kar je prvič postavil jaslice v domači kuhinji. O tradiciji Tekčevih jaslic pripoveduje razstava v tržiškem Domu Petra Uzarja, lahko si jih ogledate tudi od blizu v Galeriji družine Ribnikar v Tržiču. Jaslice so dopolnjene z lesenimi figurami akademskega kiparja Vinka Ribnikarja, Jožefovega sina.

Suzana P. Kovačič

Silva z vnukinjo Lucijo pri jaslicah v Galeriji družine Ribnikar. Postavitev jaslic je bila zahtevna, saj so božično zgodbo želeli smiselno postaviti v celoto. / Foto: Tina Dokl

»Od polena (lipovega lesa) do umetnine« bi lahko zapisali za Tekčeve jaslice, ki sodijo med najlepše dosežke ljudske in verske kulture pri nas. / Foto: Tina Dokl

Posebnost Tekčevih jaslic so nekatere gibljive figure, npr. angeli, ki krožijo nad hlevčkom. / Foto: Tina Dokl

Vse figure so lesene, narejene so iz lipovega lesa in so delo Jožefa in Vinka Ribnikarja. / Foto: Tina Dokl

Jožef Ribnikar je jaslice začel postavljati leta 1935, zadnje figure je dodal leta 1970. Bil je izučen čevljar, delal je v tržiškem Peku. Vajen šuštarskega noža je tudi figure iz lipovega lesa raje rezljal z nožem, kot da bi uporabil dleto. Vsi trije njegovi otroci, Vinko, Mari (poročena Šmid) in Silva (poročena Zupan), so mu pri tem pomagali in rezljali figurice v domači kuhinji. Silva se spominja, da je oče prav pred osemdesetimi leti v domači kuhinji prvič postavil jaslice, sicer v precej manjšem obsegu, kot so na ogled danes.

Od kod ime Tekčeve

V prve jaslice pred osemdesetimi leti so bili položeni sveta družina, sveti trije kralji, nekaj pastirjev in nekaj ovc. Težko si je danes sploh predstavljati, da je bilo takrat težko priti že do osnovnih barv, s katerimi so pobarvali figure. Jaslice je več kot trideset let Jožef postavljal v tržiški cerkvi, preostali člani družine so poskrbeli še za mah, skalice, slamice ... »Oče je delal jaslice tudi za druge. Po drugi svetovni vojni, bili so to drugi časi v drugačnem sistemu, je bilo ukvarjati se z jasličarstvom huda reč, očeta so kar trikrat klicali na zagovor v Kranj in spominjam se, da mu je mama enkrat rekla, da nas bo še uničil z jaslicami,« je povedala Silva. Sloves Tekčevih jaslic se je ohranil.

Družina Ribnikarjevih izhaja iz Seničnega in pri njih se je po domače reklo Pri Bajdu. Pri hiši sta bila sinova Janez in Jožef, Janez je ostal gospodar pri hiši, Jožefu pa so za dednino kupili hišo v Tržiču, ki pa se jo je že držalo ime Tekčeva. In tako je ostalo tudi pri imenu Tekčeve jaslice. Potomci znajo ceniti to, kar je ustvaril njihov oče, stari oče, praded. Silva doda, da je bil njen pokojni mož Dani tako nor na te jaslice, da so vsi govorili »te jaslice so pa Daniju v naročje padle«. Dani je bil tudi srce znanega Kvinteta bratov Zupan, ki je ob jaslicah vsako leto pripravil božični koncert. Izreden odnos do jaslic ima tudi Danijev in Silvin sin Marjan, ki tradicijo nadaljuje tudi pevsko in bo s Kvintetom Pueri Cantorum ob jaslicah zapel v petek, 30. decembra, ob 19. uri.

Foto: Tina Dokl

Tekčeve jaslice bodo v Galeriji družine Ribnikar na Cerkveni ulici v Tržiču na ogled od 25. decembra do 6. januarja, vsak dan med 9. in 19. uro, ostale dni pa po predhodnem dogovoru. V petek, 30. decembra, ob 19. uri bo ob jaslicah zapel Kvintet Pueri Cantorum.

Kako se Vinko spominja očeta

»Moj oče in Janez Smolej (očetov prijatelj, tudi že pokojni, op. a.) sta razmišljala, kako bi izdelala jaslice. Začela sta jih oblikovati z glino, a ni šlo. Domislila sta se, da bi figurice za jaslice naredila iz lesa. Oba sta bila čevljarja, vajena rezanja z nožem, zato se nista bala zarezati v les. Vzor za videz figuric so jima bili dogodki iz Svetega pisma, stremela sta za stilom podob v Svetem pismu, skušala sta jih prenesti v les, kakor sta jih videla s svojimi očmi. Smolej je bil dober risar, med sabo sta se kosala, kdo bo naredil boljše. Začelo se je v letu 1935. Star sem bil komaj pet let, ko sem šel za 'farovž' po lipovo vejo, iz njenega lesa je oče napravil navadnega pastirja, ki vriska vrh planin, to je bil 12 centimetrov visok kipec, naslednji so rasli po milimeter za milimetrom, počasi so se jaslice večale. Očetova šola je bila prava, še danes se me drži znanje, ki mi ga je dal oče, samouk, delali smo doma, v naši kuhinji so nastajale figurice.« Takole je pripovedoval Vinko Ribnikar na nedavnem odprtju jubilejne razstave Tekčevih jaslic v Domu Petra Uzarja (postavil jo je na 17 panojih Lado Srečnik) in enako je Vinko pripovedoval zbiralki folklornih zgodb Jožici Koder, ki je razstavo opremila z besedilom. Še danes pa v Vinkovi delavnici stoji lesen palček, ki ga je pod budnim očesom svojega očeta izoblikoval, ko je hodil v četrti razred osnovne šole.

Gibljive figure: pastirji hodijo, Marija ziblje ...

Tekčeve jaslice pripovedujejo božično zgodbo v celoti. Kar je začel Jožef, samouk, je nadaljeval njegov sin Vinko, akademski kipar. Leta 2000 so jaslice prvič preselili v večji galerijski prostor, a so še vedno v domači hiši v Cerkveni ulici v starem Tržiču.

Vinko je očetovo vizijo božične zgodbe dopolnil z začetnim prizorom Marije in Jožefa med iskanjem prenočišča in končno sliko bega v Egipt. V ospredju je dodal še propadajoči tempelj in akvadukt, ki ponazarja konec antike in začetek obdobja našega štetja, risba in relief v ozadju pa upodabljata pokrajino, ki se za Betlehemom nadaljuje v globino. V osvetljeni niši na steni trije kralji sprašujejo Heroda o rojstvu Jezusa. Vsaka figura iz lesa je unikat, prav posebne pa so dvojne ali trojne figure iz enega samega kosa lesa. Posebnost Tekčevih jaslic so nekatere gibljive figure: pastirji hodijo, Marija ziblje, pastir seka drva, angeli krožijo nad štalico, pastir črpa vodo ... Mehanika je v domiselno izpeljani konstrukciji z različnimi kolesji, vzvodi, ki povzročajo gibe. V jaslicah se oglašajo živali.

Tekčeve jaslice, ki sodijo med najlepše dosežke ljudske in verske kulture pri nas, si je ogledalo več znamenitih akademikov, omenila sta jih v svojih delih tako etnograf in etnolog dr. Niko Kuret kot umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Cevc kot tudi p. Leopold Grčar z Brezij, doktor jasličarstva, je v svoji knjigi Jaslice objavil fotografijo sedanjih Tekčevih jaslic.

Tekčeve jaslice v Galeriji družine Ribnikar lepo dopolnjuje še nekaj drugih kiparskih mojstrovin Vinka Ribnikarja in slikarska dela Mari Ribnikar - Šmid, ki zdaj stanuje v Domu Petra Uzarja, kar lahko simbolno povežemo tudi s tamkajšnjo razstavo Tekčevih jaslic. Mari se rada spominja svetih večerov, ko so v domačo hišo prihajali otroci, oblečeni v pastirje, pokleknili pred Tekčeve jaslice in zapeli ...

Na robu

Družinska zapuščina, 1. del

Brskanje med pismi

Milena Miklavčič

usode

V človekovi naravi je, da se tistemu, česar ne pozna, pogosto čudi. Še pogosteje se dogaja, da se ne le čudi, temveč tudi obsoja. Da je res tako, me je prepričeval Ludvik, ki je po spletu različnih naključij začel raziskovati usode prednikov, o katerih so se znotraj družine ustvarjale različne, med seboj nasprotujoče si zgodbe.

»V naši družini je že desetletja veljalo, da so, na primer, mojega strica Janeza, ki se je leta 1921 komaj dvanajstleten kmalu po prvi svetovni vojni v imenu sorodnika, ki je bil gostilničar, odpravil na Dolenjsko po sod vina, ubili. Nikoli ni prišel do cilja, ljudje so našli le voz in konja, ki je bil privezan za drevo. Janez je izginil neznano kam. Govorice o njegovem izginotju so bile različne: od tega, da so ga 'fentali' in truplo nekje zakopali, do tega, da si je sodil sam oziroma da je padel v reko in utonil. A kaj, ko trupla niso nikoli našli. Tudi po drugi svetovni vojni, ko je neznanokam izginil njegov najmlajši brat, ni nihče nič ukrepal. Potem pa so po spletu naključij tam okoli leta 1952 našli truplo Mirka, Janezovega brata. Šele takrat so različne govorice o smrti enega in drugega ponovno privrele na dan. Menda so družinski člani skoraj vsako nedeljo prihajali domov na posvete, četudi so živeli na drugih koncih Slovenije. Ugibali so in razvijali različne teorije o izginotju enega in drugega brata. Rodil sem se leta 1955, svojega otroštva se zelo dobro spominjam prav zaradi teh modrovanj, ki sem jih poslušal s peči. Nobena knjiga ni bila tako napeta in zanimiva, kot so bila ugibanja mojih sorodnikov. Imel sem kakšnih deset let ali nekaj takega, ko mojo babico pokličejo v sosednjo župnijo k nekemu človeku, ki je bil na smrtni postelji. Od njega izve, da sta z našim Mirkom skupaj bežala pred partizani, izve pa tudi, kdo od njih je Mirka ubil. Ta ubogi revež, ki ga je vest neznansko pekla, je moral za svojega prijatelja izkopati jamo, o tem, kdo ga je ubil, pa molčati. Izpoved je mojo babico še toliko bolj pretresla, saj se je morilčev sin priženil v našo širšo družino. Se je to zgodilo namenoma, ne bomo nikoli izvedeli, saj je še mlad pri miniranju v kamnolomu izgubil življenje. V glavnem: babica je šla po nasvet k župniku, on pa ji je dovolil, da je na pokopališču, na spomeniku, dodala še imeni obeh sinov,« se spominja Ludvik.

Dokler je bil mlad, ga družinske skrivnosti več kot toliko niso zanimale, zato jih je tudi pustil pri miru. Le poslušal jih je rad, saj so se mu zdele enako zanimive kot knjige Karla Maya. Potem pa se je po spletu nesrečnih okoliščin moral predčasno upokojiti. Kar naenkrat je imel na voljo ogromno časa, pa nobenega pametnega dela.

»Imel sem to srečo, da so moji starši podedovali babičino hišo. In ker je bil oče tisti, ki se mu je zdelo škoda karkoli zavreči, je po babičini smrti z različno, na videz ničvredno kramo zapolnil podstrešje. Zaradi prometne nesreče sem imel eno nogo precej krajšo, pa še bolela me je, zato sem imel veliko težav, preden sem lahko po strmih stopnicah prilezel pod streho. Prej, preden sem sploh lahko kaj raziskoval, smo morali podstreho izolirati, vgraditi nekaj oken in po tleh položiti pod. Napeljali smo tudi ogrevanje in zahvaljujoč moji radovednosti smo kar naenkrat dobili čudovit, zelo ogromen prostor, ki smo ga kasneje, ko sem zapuščino spravil v red, namenili družabnostim. S petletnim vnukom, ki mi je delal družbo, sva prvo leto preložila na desetine škatel, pogosto je bilo tako, da so naju šele zvonovi iz bližnje cerkve spomnili, da bo treba skuhati kosilo. Spominjam se prvega 'ocvirka', ki me je prizemljil in mi dal vedeti, da svojih prednikov sploh nisem poznal! Sanjalo se mi ni, da sta se, na primer, dedek in babica bolj malo pogovarjala, sta pa si zato – dopisovala. Pisala sta si pisma, v katerih sta si očitala marsikaj, o čemer si iz oči v oči nista upala povedati. Tako je babica šele nekaj let po poroki izvedela, da je imel ded nezakonskega otroka, za katerega je tudi skrbel. Ko ji je novica prišla na ušesa, je stvari vzela v svoje roke. Ona je bila tista, ki je vsako jesen tej ženski izročala 'alimente' v obliki dveh gajb krompirja in zajetnega kosa mesnatega špeha. Kot pogoj, da z možem še naprej deli posteljo, pa je navedla, da se 'propalici' ded izogiba in nima z otrokom nobenega stika. To ji je moral pod prisego tudi obljubiti, ker se ne spomnim, da bi njegovega nezakonskega otroka v družini kdaj omenjali. Je pa res, da smo se kasnejše generacije, tudi te, nezakonske veje družile med seboj, saj je Slovenija majhna dežela, dve sosednji župniji pa sploh! S potomci tega nesojenega strica sem na lastno pest kasneje navezal stike, tako da se danes normalno srečujemo in smo tudi prijatelji. V pismih sem zasledil, da je babica karala deda tudi zato, ker je bil premalo strog do otrok in hlapcev. Krivila ga je, če se je kdo od hlapcev napil ali povzročil na vasi pretep. Jezna je bila, če ni ukrepal, ko se je molilo rožni venec. 'Otroci prdijo in se smejijo,' je napisala. Imela je zelo lepo pisavo, četudi ni nikoli obiskovala osnovne šole. Dedov rokopis je bil bolj robat, slovnično zelo nepravilen, izpuščal je črke ali pa je misel zaključeval s tremi pikicami. Iz pisem sem tudi izvedel, da sta imela probleme z eno od tet, ki je nisem poznal, saj je že pri petnajstih letih morala iti od doma, ker se je zapletla z moškim, ki ni bil primeren njenemu stanu. Pozneje sem šel po njenih stopinjah, a sem, žal, izvedel, da sta obe z edino hčerko umrli v italijanskem koncentracijskem taborišču. Njenega moža pa je ubila ena od min iz prve svetovne vojne, ki jo je našel na njivi.«

Pisma je Ludvik shranil tudi zato, da bi se mlajši rodovi iz njih česa naučili. Je pa med njimi odkril še nekaj: v tistem prastarem času so med ljudmi krožile nekatere knjige, največkrat so to bile to Mohorjeve večernice. Ne ve točno, ali je bil to ded ali babica, iz vsake knjige je nekdo z nožičem skrbno izrezal kakšno stran z zanimivimi mislimi. V škatli, v kateri so bila pisma, je namreč našel tudi veliko takšnih strani. Našel je tudi odrezke z različnimi nasveti ali kuharskimi recepti iz takratnih časopisov. Pogosto se je pojavljala reklama za nekega dentista, kar bi lahko pomenilo, da je imel kdo hude težave z zobmi. Da so se s kmetov odpeljali v Ljubljano k zobozdravniku, je pomenilo, da jim je voda že krepko tekla v grlo.

»V škatli so se znašla tudi pisma, ki jih je moja pokojna mama pisala svojemu prvemu fantu. Tudi za ta pisma, ki so se ohranila, sem babici zelo hvaležen. Mamo, ki je bila zelo verna, stroga in tudi hladna ženska, po branju pisem bolje razumem. Najmanj enega je temu Ivanu pisala še potem, ko je bila poročena. 'Ljubi moj Ivan, kako si kaj? Vem, da bolje nego jost, kjer sem tako nerodna ratala, da nisem za nikamor. Le tebe bom ljubila, le tebe nosila bom v srcu ...'«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Tomo Zupan – »najuglednejši narodov svečenik«

Peter Colnar

Tomu Zupanu, ki se je rodil 21. decembra 1839 v Smokuču, so pravili »naš najuglednejši narodov svečenik in najstarejši pismeni Slovenec ... naslednik slovanskih apostolov«. Njegov oče Matija je bil posestnik in trgovec s suknom, mati Marija pa Prešernova sestrična, rojena Fertin.

Zupan je življenje in delo posvetil svojemu narodu. Bil je častni meščan Ljubljane in Kranja, častni občan Naklega, častni svetnik, apostolski protonotar, od leta 1898 papežev tajni komornik in od leta 1907 častni član Ciril-Metodovega društva. V letih 1862–1867 je bil prefekt v Alojzijevišču, kjer je med obiskovanjem ljubljanske klasične gimnazije bival tudi sam. V tem času je zasebno študiral staro cerkveno slovanščino in slovenščino.

Leta 1869 je opravil zrelostni izpit iz slovenskega jezika pri Franu Miklošiču na Dunaju, leto prej pa enak izpit iz verouka v Ljubljani. Po približno tridesetletnem poučevanju obeh predmetov po različnih šolah v Ljubljani in Kranju je v letih 1881–1893 je ponovno služboval kot vodja Alojzijevišča. Kot član deželnega šolskega sveta se je v letih 1882–1894 zavzemal za slovenski učni jezik. Ko je bil leta 1893 razrešen, se je užaljen zaman potegoval za bibliotekarsko mesto v Licejski knjižnici, današnjem NUK-u (Narodna in univerzitetna knjižnica). Po upokojitvi je živel na svojem gradu na Okroglem in vsestransko dejaven dočakal visoko starost 98 let. Svoj gradič na Okroglem je zapustil slepim, saj je v starosti tudi sam izgubil vid. Umrl je 8. marca 1937 na Okroglem blizu Kranja, pokopan pa je na Žalah v Ljubljani ob cerkvi sv. Križa, v istem grobu kot Prešernova sestra Lenka.

Ker je bil Prešernov sorodnik, se je vse življenje ukvarjal s prešernoslovjem. Zbiral je zlasti podatke o pesnikovem rodu in njegovih znancih. Sestavil je rodovnik Prešernove družine po očetovi in materini strani in ga večkrat predelal. Vztrajno je iskal informatorje, ki so bili s pesnikom v sorodu (Katra Černe, Marijana Grom, Ivan Fertin, Vida Jeraj, Ivan Svetina) ali so ga osebno poznali (J. Grabrijan, Betty Kogl, Angela Koprinsky, Karel Šavnik, Johana Wohlmuth). Poglavitni Zupanov poročevalec je bila Prešernova sestra Lenka. Z njo se je načrtno pogovarjal v letih 1878–1890. Pripoved je skoraj dobesedno zapisal, v letih 1912–1925 pa je besedilo dopolnjeval.

Kot vzgojitelj je pripravljal knjigo o lepem vedenju. Zaradi nastopov proti nemški politiki in rahlo svobodnjaških nazorov je doživljal hude napade, tudi posameznikov iz katoliškega tabora.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Stražišču pri Kranju se je 20. 12. 1792 rodil prostozidar, vitez s Khislsteina Sigismund Pagliaruzzi. Leta 1809 je kupil v Ljubljani Szogyenyev (Cekinov) grad, kjer je bil domači učitelj (za hrano in stanovanje) tudi France Prešeren.**
- **V Žužemberku se je 20. 12. 1861 rodil politik in zdravnik, kamniški župan Julij (Julius) Dereani.**
- **V Češnjevku pri Cerkljah na Gorenjskem se je 20. 12. 1884 rodil gospodarski strokovnjak Janko Hacin. Kot izvedenec vlade je sodeloval na več mednarodnih konferencah.**
- **V Prašah se je 21. 12. 1853 rodil pesnik Ivan Jenko, brat Simona Jenka.**
- **V Kranju se je 24. 12. 1882 rodil dermatovenerolog Pavel Šavnik. Leta 1923 je postal redni profesor dermatovenerologije na Medicinski fakulteti v Zagrebu in tudi predstojnik klinike.**

GG +

Razgledi

Samotna cesarica

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Avstro-ogrska cesarica Elizabeta je v minulem stoletju navduševala v trilogiji o hčerki bavarskega kneza. V vlogi Sissy je nastopila karizmatična pokojna igralka Romy Schneider. Ko se je Sissy rodila na sveti večer 1837, je to pomenilo dobro znamenje za srečo in ljubezen. Menda je bila res ljubezen na prvi pogled, ko sta se s Francem Jožefom prvikrat srečala. A mladostna strast se je pozneje razvila v odtujenost. Imela sta štiri otroke, a živela vsak po svoje. Elizabeta, resnična lepotica s pravljično postavo, je bila zasvojena z dietami in večkrat depresivna. A je tudi kadila, popila kakšen vrček piva in pisala ostre štirivrstnične zabavljice na svoje cesarske sorodnike. Veliko je potovala, jezdila bolje kot večina huzarjev, telovadila, slikati pa se s premikom v zrela leta ni več pustila. Dne 10. septembra 1898 ji je na obali Ženevskega jezera italijanski anarhist prebodel srce in umrla je zaradi notranjih krvavitev. Obstaja kaloričen recept za torto »Sissy«, a prava Elizabeta te ne bi niti pokusila. Zato raje v slano smer.

Lososovi zvitki

Za 4 osebe potrebujemo: 200 g mladega sira za namaz, 100 g skute, 2 žlici sladke smetane, 1 žlico limoninega soka, 1 žlico hrena iz kozarca, sol in poper po okusu, 1 žlico narezanega drobnjaka, 2 žlici sesekljanega peteršilja, 200–250 g prekajenega lososa, 4 palačinke, 1 pest krešinih ali alalfinih kalčkov.

Mladi sir, skuto in smetano zmešamo, dodamo limonin sok, hren, drobnjak in peteršilj ter gladko zmešamo. Palačinke spečemo na ne prevročem maslu in jih ohladimo. Ohlajene namažemo s sirovo zmesjo, jih enakomerno obložimo z lososom in tesno zvijemo ter jih damo za 2 uri v hladilnik. Nato jih enakomerno narežemo in položimo na posteljico iz kalčkov, poškropljenih z oljčnim oljem in limoninim sokom.

Solata s svinjskim jezikom

Za 4 osebe potrebujemo: 3–4 kuhane svinjske jezike, 1 zeleno papriko, 1 rdečo papriko, 1 čebulo, 2 kisli kumarici, 2 žlici javorovega sirupa (po želji), 1 pest bazilike, 1 droben čili, piransko sol, oljčno olje in česnov kis po okusu.

Svinjske jezike skuhamo do mehkega v marinadi iz vode, lovorovega lista, osmih brinovih jagod, korenčka, koluta zelene, pora, kolerabe in peteršilja. Kuhane jezike prelijemo z mrzlo vodo in jih olupimo. Ohlajene narežemo na kocke. Enako narežemo čebulo, rdečo in zeleno papriko. Preliv naredimo iz oljčnega olja, na drobno narezanih kislih kuharic, česnovega kisa, fino natrganih listov bazilike, sesekljanega čilija (če smo občutljivi, sesekljamo z gospodinjskimi rokavicami) in dodanega javorovega sirupa, komur ta okus prija.

Vse sestavine zmešamo in solato ponudimo z dobro bageto.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Med vožnjo od Sorice proti Soriški planini sta nas pred dnevi pozdravila dva »smeška«, izrisana na strmem travnatem pobočju. Prvi se smeji, drugi kaže jezik. Ne vemo sicer, kako in kdaj sta nastala, niti kdo je njun avtor, zagotovo pa drži, da sta tudi na naših obrazih narisala nasmeh. A. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Božiček dobro ve, da so otroci zelo pridni in ubogljivi, hkrati pa tudi živahni in nagajivi. Saj so otroci, mar ne? In v njihovi družbi se vedno dobro počuti, sicer bi svojo službo že zdavnaj pustil. Vedno jih rad tudi kaj vpraša, saj otroci najbolje vedo, kaj je lepo in prav za ta naš ljubi svet. Nam pa je na uho mimogrede prišepnil: »Napiši, da pričakujem, da se bodo v prihodnjem letu predvsem odrasli poboljšali.« I. K. / Foto: Luka Rener

Nove knjige (361)

Tone Kralj in prostor meje

Miha Naglič

»In tako lahko v številnih primorskih cerkvah, ki jih je v času med obema vojnama in med drugo svetovno vojno poslikal Tone Kralj, še danes ugledamo karikirane in spačene obraze Benita Mussolinija, Adolfa Hitlerja ali npr. ikone fašističnega režima, kot je bil fašistični politik in pesnik Gabriele D'Annunzio. Obrazov ni vedno lahko prepoznati, saj včasih celo prehajajo drug v drugega, nenadoma jim zrastejo lasje ali brada, na isti poslikavi je v dveh likih upodobljena ista oseba itd. Po nalogu in za račun naročnikov, članov Tajne krščanskosocialne organizacije in Zbora svečenikov svetega Pavla, je Tone Kralj poslikal skoraj petdeset primorskih cerkva. Takih z delno poslikavo ali posameznimi njegovimi deli, slikami, kipi ali mozaiki pa je na Primorskem še dosti več. Značilnost teh poslikav je vanje vtihotapljena, prikrita, a očitna ideološka markacija prostora s slovenstvom, skrita med cerkveno poslikavo. To so motivi, ki se nanašajo na slovensko in jugoslovansko tradicijo, slovenske narodne barve, slovanska svetnika Ciril in Metod, Marija v slovenskih narodnih barvah kot zaščitnica Slovencev in slovenstva itd. Na drugi strani nastopajo razbojniki v barvah italijanske trobojnice, drhal z desnico, iztegnjeno v fašistični pozdrav (saluto romano), vidne osebnosti fašističnega režima v vlogah biblijskih negativcev itd. Verski motivi se prepletajo z nacionalnimi simboli, upodobljeni pa so z izvirno, Kralju lastno ironijo, provokativnostjo, grotesko, a hkrati s povsem nedvoumno sporočilnostjo.« (Str. 42–43)

Kakšen pogumen slikar je bil Tone Kralj! V letih, ko je bila slovenščina kot javni jezik prepovedana, je v primorskih cerkvah onstran rapalske meje v svojih cerkvenih poslikavah uprizarjal prave likovne diverzije proti fašizmu. Spomnim se, kako smo se med vrnitvijo z neke ture že pred desetletji ustavili v vasi Soča pod Trento. In v cerkvi videli podobo nadangela Mihaela, oblečenega v slovenske narodne barve, kako pohodi kačo, ta pa ima povsem prepoznavni obraz Duceja ... V tej izjemni monografiji zgodovinarja Egona Pelikana imamo zbrano izbrano od tistega, kar je Kralj ustvaril v cerkvah od Prema (1921) do Vrtojbe (1956/1957). V slednji je svojo predrznost izkazal tudi proti novemu režimu. Med največjimi grešniki je poleg Hitlerja naslikal tudi Marxa in Stalina ... Predlog: pozimi to knjigo preberimo, potem pa si vsaj nekatera dela oglejmo na kraju samem in tako duhovno oplemenitimo svoj turizem.

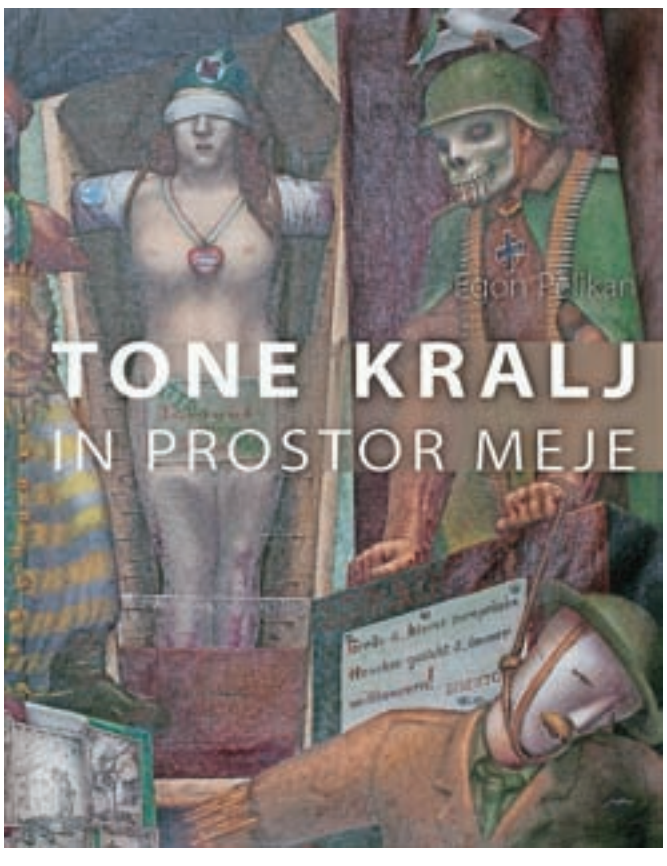

Egon Pelikan, Tone Kralj in prostor meje, Cankarjeva založba, Ljubljana, 2016, 240 strani, 49,98 evra, www.emka.si

RECEPTE PRILAGAJAJO SODOBNIM TRENDOM

Tudi letos se je Blejski otok obarval v prazničnih decembrskih barvah in vonjavah, pozdravil advent in pripravil Dneve potice ob prazniku brezmadežnega spočetja device Marije. V galeriji Potičnice Blejski otok so štiridnevno sladko dogajanje na Blejskem otoku pozdravili še z odprtjem razstave Via mea akademske slikarke Mire Ličen Krmpotić. Umetnica je bila na dan odprtja tudi prisotna, za glasbeni program pa je poskrbel mešani pevski zbor Georgios Piran.

Pehtranova potica s smetano je ena od 'otoških' potic.

Alenka Brun

V vsem tem času, kar Potičnica Blejski otok obratuje, privablja predvsem turiste, a jo obiščejo tudi Slovenci. Tako koncept kot sam lokal sta se v tem času dobro prijela. Poleti in pozimi goste odpeljejo na otok s pletnami, ko vodo prekrije led, pa se na otok lahko odpravite tudi peš.

Danes v njej ponujajo že več kot petdeset okusov potic, a jih med tednom lahko pokusite približno deset – sladkih in slanih. Rožičeva, orehova, lešnikova pa lešnikova s figami, makova in makova z brusnicami, čokoladna z mandeljni in brusnicami, ocvirkova, kostanjeva, skutno-porova, porova in čebulna, bela mandljeva z marelico, brusnicami in kandirano limono ... Ob vseh teh dobrotah vam okoli srca kar postane 'sladko'.

Romana Bohinc

Gonilo Potičnice je Romana Bohinc. Je soodgovorna za načrtovanje in izvajanje vsebin na Blejskem otoku in tudi za recepture potic, ki jih iz leta v leto aktualizira, malce spreminja, ustvarja celo nove. Recepti so tako prilagojeni sodobnosti, sodobnim načinom peke, vendar v osnovi izhajajo iz receptur šolske sestre Felicite Kalinšek. Sama je bila v peki in kuhanju doma bolj ljubiteljsko, po petih letih pa je z dekleti v Potičnici dosegla tak nivo, da potice pečejo že po občutku: ne tehtajo več surovin oziroma sestavin zanje.

V decembrskih dneh ste Romano tako na Blejskem otoku v Potičnici lahko kar štiri dni spremljali pri pripravi in peki potic, ji zastavljali vprašanja in izvedeli marsikaj zanimivega tudi o samem Blejskem otoku, novi razstavi v galeriji Potičnice Via mea ... Celo to, da imajo prav svojo potico, lešnikovo s suhimi figami. Celo zaščitili so jo in jo lahko najdete v katalogu Okusov Gorenjske. Namreč, zanimivost Blejskega otoka je tudi v tem, da na njem najdete fige in marelice, ki tu tudi dozorijo. Romana še razloži, da je prireditev Dnevi potice nastala na pobudo Zavoda za turizem Bled in z njo so tudi tokrat – že petič – dopolnili pestro paleto dogodkov v okviru adventa na Bledu.

Seveda pa turisti še vedno povprašajo po tradicionalni 'cake', kot večina na prvi pogled poimenuje potico. Orehova potica tako po priljubljenosti ostaja na prvem mestu. Ob najavi skupine, posebnega dogodka, na primer poroke, se v Potičnici velikokrat odločijo za slane potice, ker se te dobro kombinirajo z vinom. Recimo čemaževa z dimljeno postrvjo je že ena bolj priljubljenih, letošnji hit pa je bila muškatna bučna z marelico. Najprej je bila spečena na željo neveste, potem pa se je izkazalo, da so z njenim okusom zadeli žebljico na glavico. Pečejo tudi dvojno potratno potico, ki pa jo sicer v Sloveniji poznamo kot pogačo. »Mi jo pečemo kot okroglo z dvema vrstama kvašenega testa. Pri peki svojih potic vedno uporabljamo prvovrstne surovine, tako da na primer za čokoladno uporabljamo topljeno čokolado.«

Romana še pove, da kljub prilagajanju želijo ohranjati prvotno obliko in vse lastnosti potice. Vse potice pa pečejo v ročno izdelanih okroglih lončenih modelih, po katerih je Potičnica dobila tudi ime.

Turiste največkrat zanima, kateri je tradicionalni okus slovenske potice.

Orehova potica ostaja prva izbira ljubiteljev potice.

Via mea na Blejskem otoku

Mira Ličen Krmpotić sodi med tiste redke likovnice in soakterke sodobne slovenske umetnosti, katerih ustvarjalni opus je v vsebinskem in tehnološkem smislu večplasten. Nives Marvin je na zloženki zapisala tudi, da je njen celotni likovni opus, prav tako pa tudi steklene skulpture, po svoje določljiv z bipolarnostjo v vsebinski opredelitvi: v njem se nenehno prepletajo mikro in makro svetovi, konkretni ambient in brezčasni kozmos, vse zavedno in nezavedno, čutno, doživeto in imaginarno, stvarnost in neomajna globoka vera oziroma iskreno dojemana religioznost. Njena slikarska razstava Via mea bo na ogled v galeriji na Blejskem otoku do konca novembra drugo leto.

JAKA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Sorodniki vam bodo pripravili presenečenje, ki ga še dolgo ne boste pozabili. Vse to bo ravno ob pravem času, saj nujno potrebujete malo pozornosti. Ker je delo na prvem mestu, vse prevečkrat pozabite na razvedrilo, kar seveda ni prav.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Odločiti se boste morali, ali delati tisto, kar vas veseli in vam vzame veliko časa, ali pa delo, ki prinaša več denarja, ne da pa tudi notranjega zadovoljstva. Poslušajte svoj notranji glas, ki vas pripelje do cilja oziroma do rešitve vaših težav.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
V tem tednu se vam obeta resnično nekaj lepega. Od notranje sreče, ki vas bo napolnila, boste dobili pogum in naredili boste korak, ki si ga že dolgo časa želite, a niste imeli zaupanja vase in v svoje odločitve. Darilo.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Ker sebe poznate bolje, kot vas poznajo prijatelji, pomeni, da se morate pri odločitvah zanesti samo nase in tisto, kar vam govorita razum in srce. Do konca se boste držali svojega prepričanja, saj boste tudi verjeli v svoj prav.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Vse moči boste usmerili k svojemu cilju in ne boste se ustrašili nobenih sprememb, ki vam bodo prihajale nasproti. Še ob pravem trenutku se vam bodo odprle oči in marsikaj vam bo postalo jasno. Obeta se vam finančno presenečenje.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Res imate še veliko dela, a družina bo od vas pričakovala, da se ji posvetite bolj kot sicer. Naredite si načrt in uspelo vam bo na vseh področjih. Dobili boste povabilo v večjo družbo, se mu ne bo dalo izogniti. Presenečenje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Rezultat prejšnjega tedna bo izčrpanost, in četudi se boste v tem tednu še tako borili za uspešnost, vam ne more uspeti. Uspelo pa vam bo pri vseh čustvenih zadevah in končno sami prišli do resnice. Zaupali boste šestemu čutu.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Želje so velike, denarnica pa tanka. A brez panike, že v sredini tedna se situacija zasuka, tako da boste brez večjih težav prišli do želenega. Potovanje, na katero se boste odpravili, bo prijetno, le malo se bo treba prilagoditi.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Zopet boste iz nemogočega naredili mogoče. Izkušnje so tiste, ki vam pomagajo v še tako težki situaciji. Poslovno boste dosegli visoke rezultate in tudi v družabnem krogu imate dobro obdobje. Ob koncu tedna vas čaka presenečenje.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
V ljubezni boste doživeli bistvene spremembe. Pred vami so novi izzivi. Našli boste potrditev svojih sanj. Navezali boste stik s tistimi, za katere se vam v preteklosti še sanjalo ni, da vam bodo prišli blizu. Pri financah bodite previdni.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Prehitro boste zapravili denar, ki ste ga naknadno zaslužili, a nikar se ne obremenjujte preveč, tako kot je prišel, bo tudi odšel. Prijatelje boste zasuli z nasveti in pozabili, da ima vsakdo rad malo zasebnosti. V domačem okolju bo pestro.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Zopet boste dokazali, da ste oseba, na katero se lahko prav vsak zanese. To vam bo prišlo te dni kar prav, saj boste imeli občutek pomanjkanja samozavesti. Proste trenutke boste posvetili že skoraj pozabljenemu prijatelju in se imeli lepo.

TA JE DOBRA

Tista majhna stvar

Pri pregledu doktor reče pacientki: »Vaši srce, pljuča, utrip srca in pritisk so v redu. No, sedaj pa še poglejmo tisto fletno majhno stvar, ki vas ženske spravi v vse vrste problemov.«
Ženska se nemudoma začne slačiti.
Doktor ji to prepreči, rekoč: »Ne, ne! Kar oblecite se nazaj. Samo jezik mi pokažite.«

Cenik v gostilni

Cenik za skrivanje pred ženo:
»Ne, ni ga tukaj.« – 2 evra
»Ravnokar je odšel.« – 4 evre
»Spil je pijačo in odšel.« – 5 evrov
»Danes ga še ni bilo.« – 7 evrov
»Sploh ne vem, o kom govorite.« – 10 evrov

Porednež

Sva se sinoči z ženo skupaj prhala, pa se je nekaj stiskala, zvijala, nato mi skrivnostno reče:
»Ej, no, naredi nekaj porednega ...«
Pa sem na hitro zaprl toplo vodo.

Pranje in likanje

Franci se pripelje v avtopralnico z močno obtolčenim avtom.
»Pranje, prosim!«
»Naj ga še zlikamo?« vpraša delavec v pralnici.

Mačo

Spoštujem svoje bivše. Če nič drugega, so imele vsaj okus za moške.

LAŽJI SUDOKU

4	6			2			9	5
	9	5				3	8	
			9		3			
8		1		4		5		9
6		2		9		1		8
			4		5			
	4	7				8	3	
3	1			6			5	4

Rešitev:

3	1	9	7	6	8	2	5	4
5	4	7	2	1	9	8	3	6
2	8	6	4	3	5	9	1	7
6	3	2	5	9	7	1	4	8
9	5	4	1	8	2	6	7	3
8	7	1	3	4	6	5	2	9
7	2	8	9	5	3	4	6	1
1	9	5	6	7	4	3	8	2
4	6	3	8	2	1	7	9	5

TEŽJI SUDOKU

8			1					
						2		1
	6		3		4			8
	5			9		1		
		8				9		
		4		6			3	
3			9		8		5	
2		5						
					3			2

Rešitev:

8	4	9	1	5	2	6	7	3
5	3	7	6	8	9	2	4	1
1	6	2	3	7	4	5	9	8
6	5	3	8	9	7	1	2	4
7	2	8	4	3	1	9	6	5
9	1	4	2	6	5	8	3	7
3	7	1	9	2	8	4	5	6
2	8	5	7	4	6	3	1	9
4	9	6	5	1	3	7	8	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Lokalna novica je kraljica

Tu je čas obdarovanj.
Letos podarite naročnino na Gorenjski glas.

Časopis izhaja vsak torek in petek in v vaše domove prinaša novice z Gorenjske. Za več informacij pokličite na 04 201 42 41, pišite na: narocnine@g-glas.si ali se oglasite pri nas na Bleiweisovi 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS
NAŠ BOKSAR (D. Z.)
VPLIV, UGLED
LADISLAV RAKOVEC
ŽIVALSKA MAŠČOBA
SEVERNOAMERIŠKI INDIJANCI
JAPONSKO ŽGANJE
GORENJSKI GLAS
DOLINA POD OJSTRICO V ALPAH
OLGA KACJAN
IGRALEC SPENCER
PROPELER
JUDOISTKA SRAKA
ZELIŠČAR
GORENJSKI GLAS
MODEL, KI PONAZARJA KROŽENJE PLANETOV
RUTENIJ
PEVKA HORVAT
EVROPSKA OTOČNA DRŽAVA
GORENJSKI GLAS
SOSEDA DANKE
AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)
SIMONA TOPLAK
VRHUNSKA FORMA V ŠPORTU
VRSTA RAZSTREL-IVA
GRŠKI BOG SMRTI
GORENJSKI GLAS
BICIKEL
MITOLOŠKI KRALJ Z ITAKE
NADZEMNI DEL REPE
ALUMINIJ
SLIKARKA KOBILCA
KITA (MANJŠ.)
SOL FOSFORNE KISLINE
GLAVNO MESTO GVINEJE
DOMAČNOST
PRILEŽNICA V HAREMU
PEVKA DEŽMAN
NEON
POHORSKI GRANIT
NEPRIJETEN VONJ
KONJSKI TEK
PLANOTA NA VIPAVSKEM
SKLAD. COPLAND
STARO IME MESTA ALMATY
ATALOS KLEJA LANARK TANATOS VAASA
SREPOST
LESEN PLUG
DRSALNA NAPRAVA
FILMSKA ZVEZDA
TELESNA STRAST
DIONIZOV VZGOJITELJ
GRŠKI OTOK
RIMSKI CESAR (AVGUST)
TEKALEC
EVGEN BERGANT
NITAST NEVRETENČAR
1000 KG
ZNOJ
PESNICA FATUR
ETIOPSKI KNEZ
DELEC GOREČE SNOVI
VOLKU PODOBNA ZVER
ENAKI ČRKI
GLAVNO MESTO MADAGASKARJA
ANTIČNO IME REKE GUADIANE
PISATELJ (SLABŠ.)
PESNICA MUSER
PEVEC COCKER
LUKA V IZRAELU
TRAVNIK OB VODI
DEL TENIŠKE IGRE
ČEDNOST, UREJENOST
PISATELJ KREFT
MESTO NA SLOVAŠKEM
JUDOV SIN
NOGOMETNI VRATAR CASILLAS
VITAMIN B1
NAŠ DIRIGENT (RISTO)
TOČAJ
SIN IZAKA IN REBEKE
IGRALEC KILMER
PRAŠIČJI PODOČNIK
NEKDANJA GROFIJA NA ŠKOTSKEM
ST. ENOTA ZA TOPLOTO
SPODNJA OKONČINA
DIŠEČA SNOV
NARAVA, ZNAČAJ (ZASTAR.)
DELEŽ (NAREČNO)
TELOVADKA ŠAJN
GRŠKA ČRKA
MERSKA KOLIČINA
REČNA RIBA
AMERIŠKA IGRALKA (JENNIFER)
KOŠARKAR LORBEK
LETOVIŠKI KRAJ NA PAŠMANU
KATARINA, KATICA
ŽIVČNA NAPETOST
DEPARTMA V FRANCIJI
NAPAD NA KRALJICO PRI ŠAHU
IZRASTEK NA GLAVI
REKA V ŠVICI, AAR
TELESNI POLOŽAJ
ZADNJA AVSTRIJSKA CESARICA
PEVEC NABER
TELOVADNO ORODJE
ORGANSKO VEČANJE
AM. PISATELJICA (ERICA)
DIEGO MARADONA
ŽELEZOV OKSID
LUKA NA FINSKEM
NEKDANJI ŽANDAR
ZGODEN
FIRMA, KI POSLUJE Z IZGUBO
ANA ROJE
SESTAVIL: F. KALAN
MOŠKA OBLIKA IMENA TJAŠA
GEORGE LUCAS
ALBERTO TOMBA
PERGAMONSKI KRALJ
KRAJ PRI PORTOROŽU
TRAVNIK, LIVADA
KRAJ S PLEZALNO STENO NA KOPRSKEM
GLAVNI ŠTEVNIK
PEVEC HRIBAR
DIŠEČA SNOV
ERA, EPOHA
ŽIGA AVSEC
NAŠ SKLAD. (VASILIJ)
PETER ERŽEN
PRETIRANO ČUSTVENA DRAMA
TITAN
KORELATIVEN POJEM BITI
ČRN PRAH V DIMNIKU
NOSILEC OSTREŠJA
LETOVIŠČE V ISTRI
KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK
60 MINUT
NAD-STROPJE
VRHNJE MOŠKO OBLAČILO
REKA V RUSIJI
ELEKTRIČNO PREKINJALO
RILSKI SAMOSTAN
DEL MOLEKULE
PTIČ PEVEC, DRESKAČ
GRŠKA BOGINJA MODROSTI
NAŠA PESNICA (PAVLINA)
ANGLEŠKA PEVKA (TANITA)
ŠTALA

Nagrade: 3-krat DARILNI BON v vrednosti 10 EUR v Vita centru Naklo

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 4. januarja 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	

DRUŽABNA KRONIKA

ZIMSKE PRAVLJICE

V soboto in nedeljo se je posestvo Brdo odelo v pravljični plašč, ki je s svojo toplino na obisk privabil številne družine. Jerbas domačih pa je spet napolnil telovadnico osnovne šole v Poljanah.

Alenka Brun

V parku posestva Brdo so najmlajše in tudi nekoliko starejše pričakale pravljične hiške, kjer so otroci lahko prisluhnili štirim malce bolj sodobno obarvanim pravljicam. Janko in Metka sta bila tokrat bolj ozaveščena in nista kar planila na sladkorno hišico, saj sladkarije škodujejo zobem. Sodobna Pepelka v dveh dneh pravljic ni izgubila čeveljčka, temveč nepogrešljivega spremljevalca: telefon. Trije pujski so zgradili tri različne hišice pa tudi na volka v tokratni različici priljubljene pripovedi niso pozabili. Otroci so lahko prisluhnili še nadaljevanju uspešnice o Brdskem jelenčku, ki si je zelo želel, da bi postal prvi Božičkov jelenček in je letos svoje delo vzel skrajno resno, celo preresno ...

Kongresni center je utripal v dramskem vzdušju. V soboto je nastopil KUD Predoslje s predstavo Sneguljčica, v nedeljo pa KUD Visoko z Malo zobno miško. Organizatorji seveda niso pozabili tudi na Božička, pred centrom pa smo lahko občudovali mojstra pri izdelavi ledenih skulptur. Janezu Zabretu je šlo ustvarjanje dobro od rok. Tudi nastop ognjenih mušketirjev ni bil kar tako.

Otroci so se lahko preizkusili še v jezdenju lipicancev v maneži ob budni spremljavi jahalne mojstrice ali se skupaj z družino zapeljali na kratko vožnjo s kočijo ali sanmi, ustvarjali v delavnicah, obiskali poseben, prav zanje postavljen grad, pod velikim šotorom pa napolnili želodčke. Pa že pred šotorom so lahko pod budnim očesom staršev ali babic in dedkov na odprtem ognju kar po taborniško – na palici – spekli kakšno hrenovko ali pol klobase.

Za glasbo je tokrat poskrbela Nastja Gabor s svojo bando, oglasila se je tudi Pika Nogavička.

Zimske pravljice so imele svoj fotokotiček, bile so dobrodelne, pa tudi obdarovalne.

V Poljanah pa so za božično vzdušje ponovno poskrbeli s tradicionalnim koncertom Jerbas domačih. Začetek koncerta vedno naznani pesem Cvetje v jeseni, ki jo je letos na citre zaigrala Klara Peternelj. Nastopili so še Mežnarjevi godci, ansambel Od mostička do mostička, Odklop, Vikend, Mara s svojimi ljudskimi pevkami, ansambel Tonija Verderberja, Štedientje in pa Fantje z vseh vetrov, ki so v vsej svoji glasbeni karieri tokrat v Poljanah nastopili prvič.

Lara Fortuna je tokrat pripovedovala pravljico o Pepelki, ki se je na ples odpeljala s kočijo v obliki buče. Nadobudnih in radovendih poslušalcev ji ni manjkalo. / Foto: A. B.

Volk in pujsek: Ajdin Huzejrović in Gašper Markun

V soboto so si najmlajši na odru lahko ogledali Sneguljčico.

Janez Zabret

V posebnem gradu obiskovalcev ni manjkalo.

VRTIMO GLOBUS

Je Cruz Beckham novi Justin Bieber?

Enajstletni sin Victorie in Davida Beckhama gre po maminih pevskih stopinjah, mnogi ga primerjajo z Justinom Bieberjem. Fant zares lepo poje, poleg tega pa ga je pod svoje okrilje vzel Bieberjev menedžer Scooter Braun. **Cruz Beckham** je pred kratkim izdal svoj prvi singel z naslovom If Every Day Was Christmas ter zanj posnel tudi spot. Starša sta povedala, kako ponosna sta na sina, ki bo ves denar od pesmi dal v dobrodelne namene, in sicer za otroke s socialno stisko.

Poslovila se je Zsa Zsa Gabor

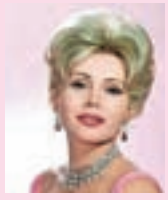

Stara devetindevetdeset let je za vedno zaprla oči legendarna igralka in starleta **Zsa Zsa Gabor.** Zaigrala je v več kot sedemdesetih filmih, bolj kot po vlogah pa je bila prepoznavna kot povzpetnica. Poročena je bila kar devetkrat. Njena edina hčerka Francesca je, prav tako zaradi srčne kapi, umrla lani. Žalostno novico je sporočil njen predstavnik, potrdil pa jo je tudi njen zadnji mož Frédéric von Anhalt, s katerim je bila poročena od leta 1986.

Margot Robbie je oddana

Zvezdnica filma Odred odpisanih **Margot Robbie (26)** je dahnila 'da' Tomu Ackerleyu, ki je zaposlen kot asistent režiserja. Poroka naj bi potekala v ožjem krogu petdesetih povabljencev na skrivni lokaciji. Par se je spoznal pred tremi leti na snemanju filma Suite Français. Zvezo sta ohranjala zase, skupaj se nikoli nista pojavila na rdeči preprogi. Igralka je novico potrdila s fotografijo iztegnjenega prstanca, na kateri se sveti prelep diamantni prstan.

Fergie pokazala svojo nežno plat

Pevka **Fergie (41)** je izdala pesem z naslovom Life Goes On. Kljub temu da je njen mož Josh Duhamel pred časom namignil, da bo njen napovedani, težko pričakovani album izšel poleti, se to ni zgodilo. Pevka pa je tokrat presenetila in skozi novo pesem pokazala svojo nežno plat. »V vsej tej norosti si zapomnite, da je življenje lepo,« je zapisala Fergie, ki pravi, da je pesem popolnoma drugačna od pesmi MILF ter da je z njo želela pokazati, da je tudi ona ranljiva.

Katja Zupančič je skrbela za ženski del pripovedi priljubljene pravljice o Janku in Metki, ki je tokrat nosila sporočilo, da preveč sladkarij ni dobro. In ravno zato sta priljubljena pravljična lika v brdski hišici iz medenjakov in sladkorja ukanila zlobno čarovnico. / Foto: A. B.

Do soljudi so odprtih rok in src

V akciji Ljudje odprtih rok revija Ženska (prej Naša žena) že triindvajset let zapored predstavlja humanitarno delo ljudi na različnih področjih. Vsako leto izberejo dobrotnika leta, darovalca, izjemno osebnost, bralci pa izmed vseh kategorij še dobrega človeka. Letos so izbirali med petnajstimi nominiranci, tudi Gorenjci so bili med njimi.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Eden od darovalcev leta 2016 je bil tudi Klemen Grašič iz Križev pri Tržiču. Že poklicno je ta mladi moški sila zaposlen: poleg svojega običajnega dela ob popoldnevih predava ekonomske predmete na srednji in višji stopnji, organizira dogodke (z očetom Vinkom sta znana zlasti po organizaciji smučarskega teka gospodarstvenikov, politikov in diplomatov na Pokljuki), postal naj bi tudi pomožni policist, ob vsem tem je pogosto s svojo družino, a še vedno najde energijo za delo na dobrodelnem področju. Kaj ga je navdihnilo, da pomaga ljudem in lajša njihove stiske?

Z otroki na Dolgo njivo

»Osebna prelomnica v mojem življenju je prometna nesreča, ki sem jo doživel z motorjem. Tistega dne sem si prvič nadel zaščitno čelado, prej sem namreč vedno vozil z nemško čelado iz druge svetovne vojne. Le tri ure pozneje je prišlo do trčenja s tovornjakom. Celo v bolnišnici so bili začudeni, da sem jo iz trčenja odnesel samo z zlomljenim palcem na nogi. Takrat me je prešinilo, da me nemara čuva nekdo zgoraj. Takrat sem začel drugače ceniti življenje, ki je lahko tako hitro minljivo: zdaj si, naslednji trenutek te lahko ni več,« se Klemen spominja trenutkov, ki so mu spremenili pogled na življenje in pokazali, kako ranljivi smo ljudje in kako soodvisni drug od drugega. Zato rad pomaga z denarjem, plačilom položnice, s hrano, ko se ljudje znajdejo v stiski. Vendar pravi, da to pretežno niso ljudje iz njegovega življenjskega okolja. Očitno se mnogi sramujejo svoje revščine, nemoči in stiske, pa ne zaprosijo za pomoč. Zelo odmevna je bila njegova pomoč policistki Mireli Ćorić, ki je sama ujela dva roparja zlatarne, s svojo plačo pa ne more preživeti dveh svojih in sestrinega otroka. »Pri policistki pa mi je šlo skozi glavo: kako veljaki nekoga odlikujejo in se slikajo z njim, potem pa pozabijo nanj in na njegove težave. In ravno oni bi ji prvi morali pomagati, to je v naši državi res velik minus,« je kritičen Klemen Grašič, ki je med sodelavci sprožil zbiralno akcijo za Mirelo. »Če se mi rodi kaka ideja, sem jo pripravljen v sodelovanju s somišljeniki tudi realizirati. Tako je bilo denimo s klopcami v Križah. Starejše gospe sem slišal govoriti, da v kraju pogrešajo klopce, kjer bi se odpočile, dobrodošle bi bile tudi za mamice z otroki. Zbral sem prijatelje in smo jih postavili. Prve so nam po desetih dneh ukradli, ampak se nismo dali. Znova smo jih postavili in jih zabetonirali v tla.«

Klemen je vsaj na Gorenjskem najbolj znan po organizaciji pohoda za otroke iz socialno šibkejših družin v hribe. Ustavijo se na planini Dolga njiva, kjer uživajo v gorski naravi in pastirski hrani.

»Prvo leto sem tja peljal samo tržiške otroke, pozneje pa tudi od drugje, letos mi je uspelo v hribe peljati sto otrok,“ je zadovoljen z akcijo, ki se je po štirih letih dobro prijela. »Tem otrokom bi rad pokazal sproščenost v hribih, jih spodbudil, da morda tudi sami začnejo hoditi v hribe, ob tem pa pozabijo na težave, ki jih imajo v življenju.«

Klemenu je družina v veliko oporo, nanje se lahko zanese kadar koli, tako na mamo Florjano in očeta Vinka kot na ženo Nino, hčerki Lana in Gaja, stari šest in štiri leta, pa pri njem dobita najlepši zgled za življenje. In pravi, da že sedaj v odnosu do drugih kažeta solidarnost in sočutje.

Klemen Grašič z družino / Foto: Tina Dokl

S prostoferji po opravkih

Med dobrotnike so se letos uvrstili tudi prostovoljci, ki sodelujejo v projektu Zlate mreže Prostofer. Gre za trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt za mobilnost starejših. Povezuje starejše ljudi, ki potrebujejo prevoz, s starejšimi še dejavnimi vozniki po vsej Sloveniji. Kot je povedala vodja Zlate mreže Eva Jelnikar Mrak, so prevozi, ki jih nudijo v okviru projekta, nadvse dragoceni. Namenjeni so starejšim ljudem, ki morajo k zdravniku, v trgovino ali po drugih opravkih, pa ne zmorejo uporabljati javnih prevozov. Največje težave imajo tisti zunaj mestnih središč, kjer je javni prevoz manj dostopen. V Sloveniji sedaj vozi okoli sto »prostoferjev«, nekateri med njimi so si nabrali tudi do pet tisoč kilometrov. Zanimanja za te vrste prevozov je več, kot jih zmorejo zagotoviti. Prostoferja Rajko Primc in Edvard Kužner vozita ljudi pretežno po Ljubljani, največkrat do zdravstvenih domov, do banke, trgovine ... Med njimi je veliko invalidov. Veliko jim pomeni, da jih njihov prostovoljni šofer pri zdravniku počaka ali če jim zaradi njihovega prijaznega posredovanja ni treba dolgo čakati. Zanimive zgodbe slišimo, pravita voznika, včasih jih peljeta tudi na izlet, včasih tudi z njihovimi avtomobili. Ko vidijo nebogljenega človeka, mu preprosto morajo pomagati. Tako meni tudi Ivo Berčič iz Škofje Loke, eden prvih prostoferjev, ki je pri projektu od samega začetka.

Prostoferji (od leve): Ivo Berčič, Boris Primc, Eva Jelnikar Mrak in Edvard Kužner / Foto: Tina dokl

»Moje izkušnje so zelo lepe. Ljudem, ki jih vozim po njihovih opravkih, ker sami tega ne zmorejo ali si težko privoščijo, veliko pomeni naša pomoč. Veliko je vredno, ko človeka nekam pelješ, si ga pripravljen počakati in nato odpeljati spet nazaj. Sam sicer nimam vsakodnevnih prevozov tako kot kolega Primc in Kužner, ki ju še posebej občudujem, saj sta vsak dan na razpolago za prevoze po Ljubljani. Lepo je, da prostovoljci v tem vztrajajo, čeprav na lasten strošek in v svojem prostem času. Na razpolago dajo avto, bencin, čas, nasmeh, ponudijo roko,« je povedal Ivo Berčič, ki je skupaj z Evo Jelnikar Mrak prejel priznanje ljudje odprtih rok. »Ne zato, ker bi imel največ kilometrov, pač pa, ker sem bil zraven med prvimi,« poudari sogovornik. Avto vozi od svojega osemnajstega leta, torej ima že kar spoštljiv vozniški staž, v projektu Prostofer pa naredi kakih sto kilometrov tedensko. Poleg prevozov se ukvarja tudi z drugimi dejavnostmi: z brezposelnimi, starejšim v kakem domu upokojencev polepša dan, starejše uči plesati in še kaj. Pomembno je, da je pri tem vsem, tudi njemu, lepo.

Pacientke ji zaupajo

Zdravnica Marija Snežna Paulin Košir, v akciji Ljudje odprtih rok nominirana kot izjemna osebnost leta 2016, ima svoje korenine na Golniku. Odraščala je v zdravniški družini, se tudi sama odločila za ta plemeniti poklic in to poslanstvo prenesla tudi na otroka: hčerka je zdravnica, sin pa študent medicine. Marija Snežna kot specialistka radioterapije in onkologije dela na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, kjer se ukvarja z zdravljenjem raka dojk in napredovanjem bolezni v kosti. Vsak dan gre skozi njeno ordinacijo okoli trideset bolnic. Svojemu delu je zelo predana, pacientke imajo tudi številko njenega mobilnega telefona, da jo lahko kadar koli pokličejo. Podelitve priznanj se ni udeležila, ker je imela naročene pacientke, ko pa smo jo dan zatem poklicali, je dejala: »Vesela sem in počaščena ob tem priznanju, saj kaže, da mi pacientke zelo zaupajo. Ko nekdo dobi diagnozo rak, se mu življenje močno spremeni, gre za veliko preizkušnjo. Ljudi je ob tem strah, pomembno pa je, da z zdravnikom vzpostavijo zaupen odnos.« Zdravnica, o kateri imajo pacientke le pohvalne besede, še pove, da je pri raku dojk dobra prognoza, veliko se jih pozdravi, zlasti še, če jih odkrijejo v začetnem stadiju, ob tem poudari pomen presejalnega programa Dora. Pacientkam se trudi pomagati po najboljših močeh, jim dajati energijo, upanje in tolažbo. Pravi, da ima do bolezni spoštljiv odnos, v odnosu do pacientov pa ravna, kot bi si želela, da ravnajo z njo, če bi se znašla »na drugi strani«. Hudo pa ji je, kadar ne more pomagati, ko lahko le lajša bolečine in tolaži.

Marija Snežna Paulin Košir / Foto: Janja Pavlin Dvoršak

Tablični računalniki za vrtce

Kranj – V podjetju Si.mobil so se odločili sredstva, ki bi jih sicer namenili za nakup poslovnih daril, podariti Skupnosti vrtcev Slovenije za 33 tabličnih računalnikov s polletnim brezplačnim dostopom do spleta. Tabličnih računalnikov se bodo razveselili tudi v dveh gorenjskih vrtcih, in sicer Vrtcu Škofja Loka in Vrtcu Antona Medveda Kamnik. S tem želi Si.mobil prispevati k tehnični opremljenosti slovenskih vrtcev in jim pomagati pri izvajanju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki jih omogočajo sodobne tehnologije.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 24. 12.
19.25 POTNIKI
13.50, 16.20, 18.45
ROGUE ONE: ZGODBA VOJNE ZVEZD
17.25 ZAKAJ RAVNO ON?
15.20 VSE ZA PRSTAN, sinhro.
13.30, 15.30 ZAPOJ, sinhro.
13.40, 16.50, 18.25, 20.00 PR'HOSTAR

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 24. 12.
11.30, 14.10
ROGUE ONE: ZGODBA VOJNE ZVEZD, 3D
11.40, 13.30 VSE ZA PRSTAN
12.20 ZAKAJ RAVNO ON?
14.40 BOŽIČNA ŽURKA V PISARNI
12.50, 15.00 ZAPOJ, sinhro.
12.00, 14.20 ZAPOJ, 3D, sinhro.
15.10 PR'HOSTAR

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 23. 12.
17.00 Delavnica za otroke – Čarobna animacija
18.00 Premiera slovenskega animiranega filma PODLASICA (vstop prost)
20.00 NEDOLŽNE

Nedelja, 25. 12.
17.00 ZAPOJ, sinhro.
19.00 ROGUE ONE: ZGODBA VOJNE ZVEZD, 3D

Ponedeljek, 26. 12.
17.00 ZAPOJ, sinhro. (+ delavnica)
19.00 TONI ERDMANN

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 23. decembra
19.30 Branislav Nušić: ŽALUJOČA DRUŽINA (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 26. decembra
17.00 Ulrich Hub: NA NOETOVI BARKI OB OSMIH (v dvorani PGK)

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

BELI DECEMBER
SOBOTA, 17.12., OB 18.00, CANKARJEV TRG
OTVORITEV VIDEO ANIMACIJE
Z MODRIJANOM, BOŽIČKOM IN ŠKRATI
SOBOTA, 17.12., OB 21.00, LOŠKI PUB
WILDROCK,
KONCERT THE WET, ATTIC MIST, STILL STRANGERS
SREDA, 21.12., OB 20.00, SOKOLSKI DOM
FILMSKA AFRIKA
POTOPISNO PREDAVANJE, ROK KOFOL, SHAPPA
ČETRTEK, 22.12., OB 20.00, SOKOLSKI DOM
GAJAŠ, ARESTANT
GLEDALIŠKA PRIPOVED Z VLADOM NOVAKOM
PETEK, 23.12.,18.00, KINO SORA
SLOVENSKI ANIMIRANI FILMI
PETEK, 23.12.,17.00-22.00, CANKARJEV TRG
BOŽIČNI LUFT
Z GRAJSKO GOSTIJO
PETEK, 23.12., 20.00, CANKARJEV TRG
KONCERT LAS CUERDAS
SOBOTA, 24.12., 9.00-13.00, CANKARJEV TRG
BOŽIČNA TRŽNICA
Z LUTKOVNO PREDSTAVO STARKA ZIMA OB 10.30
SREDA, 28.12., 20.00, SOKOLSKI DOM
JURE IVANUŠIČ & TRIO
ČETRTEK, 29.12., 16.30, KINO SORA
BREZPLAČNI OTROŠKI KINO
ČETRTEK, 29.12., OB 18.00, MESTNI TRG
DEDEK MRAZ
ČETRTEK, 29.12., OB 18.00, MESTNI TRG
KONCERT WHAT DA FUNK
PETEK, 30.12., 20.00, MESTNI TRG
OMAR NABER & BAND
SOBOTA, 31.12., 22.00, MESTNI TRG
SILVESTROVANJE
S SKUPINO HOZENTREGARJI
elektro gorenjska KNAUF INSULATION europlakat Gorenjski Glas
TURISTIČNO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 7, ŠKOFJA LOKA

Pripovedovale ob čaju

»Mnogo je teorij o utemeljenosti, koristnosti in zdravilnosti pripovedovanja zgodb. Mi vam jih ponujamo kot protiutež potrošništvu. Prepustimo se Jožici Koder, Tatjani Mavrič, Špeli Jerala, njihovim zgodbam in čaju.« Bil je prijeten praznični večer pripovedovanja v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja.

Suzana P. Kovačič

Od leve: Tatjana Mavrič, Špela Jerala in Jožica Koder

Tržič – Pripovedovalec potrebuje poslušalca – in teh se je zbralo lepo število na večer v adventnem mesecu. Bibliotekarka Špela Jerala, ki je večer pripravila, ga vodila in v njem s pripovedovanjem sodelovala, je čas vrnila nazaj, kot so se pripovedovale zgodbe, največkrat ob peči, ličkanju ali pa »nocoj« v knjižnici. Največ zgodb so ljudje pripovedovali ravno v najtemnejšem času leta. Eno teh je delila prijateljica tržiške knjižnice, zbiralka in zapisovalka folklornih zgodb Jožica Koder. »Pri nas v Kovorju smo otroci točno vedeli, kdo zna dobro pripovedovati,« je Jožica obudila spomin tudi na svojega starega očeta: »Mokrov voča, Jožef Gros, je bil zelo umen gospodar, izredno varčne narave; nekateri v vasi so trdili, da je 'vohrn', to pomeni skopušen. Prevladovalo je prvo, saj je imel lep, prijazen odnos do revnih, še posebej do beračev in ciganov, ki so se v času med obema vojnama pogosto ustavili pri njem, pri njem dobili hrano in prenočišče, na skednju, seveda. Kaditi jim ni dovolil, zato jim je zvečer pobral vžigalice, da na podu ne bi prižigali, zjutraj jim jih je vrnil. Še popotnico jim je dal, ko so po nekajdnevnem bivanju zapustili Mokrov dom. Znan je bil po tem, da je znal pozdraviti živino in da je zelo natančno izmeril kubaturo lesa. Njegovo veliko veselje je bilo njegovo polje. Ob nedeljah in cerkvenih praznikih je z rokami na hrbtu hodil med njivami in zraven govoril naglas. Rad je pripovedoval zgodbe iz prve svetovne vojne in tudi kar izmišljene zgodbe, rekel jim je kšihte.«

Špela Jerala je pripovedovala zgodbo o Hudiču in treh hčerah, ki je lepo podučila, zakaj je baba hujša kot hudič. Zgodba Modri ptiček je natresla nekaj modrosti, ki so še posebej aktualne v današnjem času. Polpetelinček je v pripovedi Tatjane Mavrič, bibliotekarke iz medvoške knjižnice, na pretanjen način postal končni zmagovalec moralnega teka na dolge proge. Tista o Prismuknjenem županu pa je zelo spominjala na naše propadle gradbene velikane, ki s svojimi pristopi spominjajo na Butale. In še eno je povedala Mavričeva, pripovedovala je o majhni, majhni, majhni tetki; o, ta je bila pridna gospodinja, dobra kuharica, a naivna ženička.

Praznični večer pripovedovanja so v knjižnici pripravili drugič, prvič na isti dan leta 2010, vsekakor pa si ponovitev želijo tudi obiskovalci.

Božična zgodba v objemu ledu

Čudovit ambient ledenih slapov v slikoviti soteski Mlačca pri Mojstrani je tudi letos prizorišče tradicionalne, že petnajste postavitve predstave živih jaslic.

Samo Lesjak

Božična zgodba v ledenem kraljestvu Mlačce, kjer si dih jemajoče stvaritve narave, svetopisemsko sporočilo in umetnost podajajo roke. / Foto: Primož Pičulin

Mojstrana – Božična zgodba obiskovalce ledenega kraljestva v Mlačci nagovarja vedno znova. Letošnja je etnografsko obarvana in prinaša že skorajda pozabljeno ljudsko izročilo, ki si podaja roko z dobro znano božično zgodbo. Osrednji liki so prvič postali pastirji, ki nas spominjajo na našo, narodovo (pol) preteklo izročilo, stare vraže, verovanja, ki so bila še v preteklem stoletju del praznovanj Zgornjesavske doline.

Najmlajši lahko prvič doživijo sprehod po ledenem gozdu, kjer se lahko dotaknejo ledenih vrtnic, občudujejo polarne živali, pokukajo v gobja domovanja navihanih škratkov, se usedejo na prestol snežne kraljice ali pa ledeni princeski kaj zaželijo ob vodnjaku želja. Tudi odrasli so očarani nad ledenimi stvaritvami, ko v večernih predstavah še posebej čarobno v migetanju ognja bakel, sveč in lanternic zažarijo prosojne ledene čipke. Le najpozornejše oko opazi v dolgih nočeh stkano ledeno pravljico, ki najde svoj odsev v potočkih, vodnjakih in vodometih. Ledeno deželo, tudi tokrat stvaritev mojstra ledu Pavla Skumavca, okrona Velika dvorana ledenih slapov, ki se pred obiskovalci odpre kot kulisa gledališke predstave živih jaslic. "Morda smo v pastirske igre ali v nežno petje angelov ali v Marijino in Elizabetino negotovost ali v ponos kraljev skrili kaj, kar bo nagovorilo prav vas. Želimo si, da se vas kaj dotakne in morda postane predmet pogovora ob družinski mizi. Hvaležni bomo, če si boste vzeli čas za začudenje in občudovanje naše minljive ledene umetnosti," je dejala glavna organizatorka Elizabeta Skumavc, poleg Nataše Cotman tudi sorežiserka predstave, ki vabi vse, da ob ogledu predstave skupaj zapojete Sveto noč, in sicer vsak dan od 25. do 31. decembra ob 16., 17. in 18. uri.

S smrečicami okrasili Šenčur

Društvo prijateljev mladine Šenčur je tudi letos poskrbelo za okrasitev novoletnih smrečic, ki so v prazničnih dneh postavljene v drevoredu ob Pipanovi cesti.

Janez Kuhar

Krašenje novoletnih smrečic ob Pipanovi cesti v Šenčurju

Šenčur – To tradicijo ohranjajo od leta 2008. »Prvo leto smo začeli z osemnajstimi smrečicami, letos pa jih je že petindvajset«, pravi članica DPM Šenčur Dragica Markun, ki je pred leti dala pobudo za postavitev smrečic.

Povabilu za okrasitev se vedno prijazno odzovejo Osnovna šola Šenčur s podružnicami na Olševku, v Voklem in Trbojah, vrtec in Varstveno-delovni center Šenčur. »Otrokom, vzgojiteljicam in učiteljicam tudi letos ni zmanjkalo domiselnih idej za izdelavo okraskov. Otroci so izdelovali okraske v šoli, nekateri otroci iz vrtcev pa skupaj s starši v delavnicah Vrtčev bazar. Spodbujamo jih k ekološki ozaveščenosti, saj naj bi bili okraski narejeni iz naravnih ali odpadnih recikliranih materialov,« je še povedala Dragica Markun. Člani društva bodo tudi letos ocenili smrečice in podelili praktične nagrade za tri najbolje izvirne okrasitve šolarjev in otrok iz vrtca, ostale razrede pa bodo simbolično nagradili za trud. Ocenjevanje bo prve dni januarja. »Vsako leto se nam poleg šolarjev pridruži več društev iz naše občine,« pravi predsednica DPM Šenčur Metka Boncelj. »Tako imajo letos svojo smrečico poleg našega društva DPM Šenčur še člani AMD Šenčur, ki so poskrbeli tudi za varnost otrok ob okraševanju, upokojenci, gasilci, turistično društvo, bralni krožek, čebelarji, Hiša čez cesto Milje, Varstveno delovni center Šenčur, vaške skupnosti Luže, Prebačevo in Hotemaže, Kulturno društvo Visoko in krajevne skupnosti Voglje, Visoko-Milje, Olševek in Trboje - Žerjavka. Upamo, da nam je s skupnimi močmi tudi letos uspelo polepšati Šenčur in razveseliti občane,« je še dodala Markunova. Izvirno okrasitev novoletnih smrečic ob Pipanovi cesti pa je pohvalil tudi šenčurski župan Ciril Kozjek.

Izmenjali so si domača darila

Tržič – V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja so pred kratkim gostili zanimiv dogodek: menjavo domačih daril. Organizatorka Nina Bobnar je povedala, da se je menjalo vse, kar lahko vsak sam doma naredi s pomočjo narave, od čajev, marmelade, piškotov, nakita do pletenih izdelkov, npr. copatk. Želela je spodbuditi k solidarnosti, menjalno valuto sta določila menjalca sama, in želela je povabiti k izmenjavi nasvetov, druženju ter s tem še bolj popestriti dogajanje v mestu. Menjavo domačih daril je Nina organizirala prvič, in če bo zanimanje, bo dogodek ponovila.

Organizatorka Nina Bobnar (desno) med menjavo domačih daril / Foto: Tina Dokl

Županu prinesli luč miru

Skavti z lučjo miru pri škofjeloškem županu Mihu Ješetu

Škofja Loka – V ponedeljek so občino Škofja Loka in župana Miha Ješeta obiskali škofjeloški skavti – Steg Škofja Loka 1. V občinsko hišo so prinesli lučko miru iz Betlehema in izrekli božično voščilo z dobrimi novoletnimi željami vsem na občinski upravi. V tradicionalni praznični adventni humanitarni akciji, ki letos poteka pod geslom Brez Tebe me zebe!, so škofjeloški skavti s svojim obiskom prinesli svetlobo in toplino več kot 80 starejšim in osamljenim posameznikom na območju celotne občine, za kar se jim je župan prav posebej zahvalil.

Okrašena Ljubljana jih je očarala

Samo Lesjak

Lom pod Storžičem – Krajevna organizacija Rdečega križa Lom je tudi letos pripravila prednovoletno druženje starejših krajanov Loma, tokrat na malo drugačen način, saj so se odpravili na izlet v našo prestolnico, že praznično okrašeno Belo Ljubljano. Z avtobusom so se najprej odpeljali do Zmajskega mostu, kjer jih je čakala vodička Helena Pivec. Odpravili so se do Prešernovega trga, si ogledali Frančiškansko cerkev, v kavarni Union popili kavico in se vrnili preko Tromostovja. Lepo okrašeno mesto jih je navdušilo, v pomoč pa so jim bili tudi Kavalirji s svojim vozilom. Na poti domov so se ustavili v Firbc oknu, kjer so jih pozdravili podžupan Dušan Bodlaj, predsednica KS Lom Mira Kramarič in župnik Silvo Novak. Veselo razpoloženje so z glasbo in petjem popestrili Lomski fantje, vsak pa je dobil tudi Miklavževo darilo. »Zahvaljujemo se Občini Tržič in KS Lom za finančno pomoč, vsem pa želimo lepe praznike in vse dobro v prihajajočem letu,« je ob tem dejala Mira Čemažar.

Alja prodala prvih 138 parov čevljev

Tržič – Oblikovalka čevljev Alja Viryent je v prednaročilu prodala prvih 138 čevljev, model ženskega salonarja in moškega čevlja od skupaj dvesto parov, ki so narejeni v tovarni nekdanjega Peka v Tržiču. Vseh dvesto parov je oštevilčenih, vsak ima oblikovalkin lastnoročni podpis, par pa stane 250 evrov. Alja je povedala, da je bilo doslej več povpraševanja za moški čevelj.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v torek, 6. decembra 2016, je bil **ZAVOD ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK**. Geslo križanke je bilo Kamniška košarica lokalnih dobrot. Izžrebani nagrajenci, ki prejmejo nagrade, so: 1. nagrado, kamniško košarico lokalnih dobrot, prejme **Doroteja Poljanec** iz Mojstrane; 2. nagrado, trnič + čokolado + kuhalnico + predpasnik, prejme **Darja Šarabon** iz Tržiča; 3. nagrado, predpasnik + kuhalnico, prejme **Peter Bogataj** z Golnika. Nagrajencem iskreno čestitamo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

SILVESTROVANJE TUHELJ: 30. 12.–2. 1. 2017; **TRST:** 10. 1. 2017. **KOPALNI IZLET BIOTERME - AKCIJA:** 23. 1.; **BANJA VRUĆICA:** 24. 2.–3. 3.; **MADŽARSKE TOPLICE - AKCIJA:** 5.–9. 2.; **STRUNJAN** 19.–22. 3.. **www.rozmanbus.si.**
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 2017!

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Tavelka reč

Kranj – Zveza kulturnih društev Kranj ob odprtju Območnega stičišča kulturnih društev vabi danes, v petek, 23. decembra, na kulturni dogodek z izvirnimi koledniki z naslovom Tavelka reč. Prireditev se bo ob 17. uri začela na Glavnem trgu 23, pri vodnjaku.

Žegenj konj

Naklo – Prireditev Žegenj konj, tokrat že dvajseta po vrsti, bo v Naklem v ponedeljek, 26. decembra, ob 11 uri. Zbor konjenikov bo na ograjenem parkirnem prostoru za Domom Janeza Filipiča. Vsi lastniki morajo imeti za svoje konje s seboj veljavne dokumente s potrdilom o pregledu krvi. Tudi letos vabijo otroke, da na blagoslov konj in razstavo prinesete svoje najljubše konjičke: lesene, plišaste, lahko tudi samorogе ... Vsak udeleženec prejme sladko presenečenje.

LOTO

Rezultati 102. kroga – 21. decembra 2016
11, 16, 18, 19, 21, 22, 32 in 1

Loto PLUS: **7, 12, 15, 33, 36, 37, 38 in 6**
Lotko: **8 1 1 8 2 9**

Sklad 103. kroga za Sedmico: **2.180.000 EUR**
Sklad 103. kroga za PLUS: **340.000 EUR**
Sklad 103. kroga za Lotka: **450.000 EUR**

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji Kranjčanka 9. decembra, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o., iz Kranja**, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrado: bon v vrednosti 30 € prejme **Mojca Vreček**, Šenčur, 2. nagrado: bon v vrednosti 20 € prejme **Magda Osterman**, Cerklje , 3.–5. nagrado: bon v vrednosti 10 € prejmejo **Helena Treven**, Sovodenj, **Štefka Štilec**, Kranj in **Andreja Vida**, Lesce. Nagrajencem čestitamo!

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 9. decembra 2016, je bilo podjetje **Tolea, d.o.o.** Geslo križanke je bilo PRIHAJA ALTA BADIA PARALELNI VELESLALOM. Izžrebani nagrajenci, ki prejmejo jopico Maga phone, so: **Dragica Benigar** iz Bohinjske Bistrice, **Neža Šimenc** iz Kranja in **Jože Jeram** iz Kranja. Nagrajencem iskreno čestitamo.

IZLETI

Na ogled ledenih jaslic

Preddvor – Pohodniška skupina Društva upokojencev Preddvor vabi člane v torek, 27. decembra, na ogled ledenih jaslic v soteski Mlačca v Mojstrani. Če bo čas dopuščal, se bodo udeleženci podali še do slapa Peričnik. Zbor bo ob 8. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

OBVESTILA

Ko se zavemo korenin, se prerodimo

Kranj – V torek, 27. decembra, se bo ob 15. uri v poslovni hiši TELE-TV na Oldhamski cesti 1a začela brezplačna predstavitev izkustvene delavnice z naslovom Ko se zavemo korenin, se prerodimo, ki je namenjena pomoči ljudem, da odkrijejo vzroke za težave v odnosih, občutke ujetosti, da v življenju ne najdejo ali ne vedo, kaj si želijo, ter reševanju zdravstvenih težav.

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj na Primskovem bo danes, v petek, 23. decembra, ob 8. uri delavnica za tujce z naslovom Slovenija, moja dežela, ki je namenjena pomoči pri vključevanju tujcev v slovensko družbo. Tujci bodo spoznali slovensko kulturo in družbo, pridobili praktične informacije, ki jih potrebujejo za življenje in delo v Republiki Sloveniji, ter se seznanili z upravnimi postopki za vsakdanje življenje. Od torka, 27., do petka, 30. decembra, bodo od 8. do 16. ure potekale brezplačne počitniške delavnice za otroke od 5. leta starosti dalje. Več informacij lahko dobite po tel. št. 041 724 134.

Počitnice v Mladinskem centru Jesenice

Jesenice – V Mladinskem centru Jesenice bo med počitnicami potekal bogat prednovoletni počitniški program: danes, v petek, 23. decembra, bo ob 18. uri Magic: The gathering – igranje kart, v ponedeljek, 26. decembra, bo prav tako ob 18. uri Praznični akro jam – gibalno, akrobatsko in meditativno obarvano druženje; v torek, 27. decembra, bo ob 19.30 kitarska delavnica s člani jeseniškega kitarskega orkestra; v četrtek, 29. decembra, bo ob 18. uri še zadnji Joga flow v letošnjem letu; v petek, 30. decembra, bo ob 18. uri spet igranje kart Magic: The gathering; od torka, 27. decembra, pa do petka, 30. decembra, bodo od 10. do 12. ure novoletne počitniške vodene dejavnosti za osnovnošolce, stare nad osem let; v torek, sredo, četrtek in petek, 27., 28., 29. in 30. decembra, pa bo od 14. do 18. ure Prednovoletni dnevni klub – igranje namiznih športnih in družabnih iger. Več informacij o posameznih prireditvah in lokacijah lahko dobite na internetnem naslovu http://www.mc-jesenice.si/info.php.

KONCERTI

Božično-novoletni koncerti

Radovljica – Mešani pevski zbor Anton Tomaž Linhart vabi na tradicionalni koncert božičnih pesmi, ki bo v cerkvi sv. Lamberta na Lancovem v torek, 27. decembra, ob 18. uri, in na Božično-novoletni koncert, ki bo v sredo, 28. decembra, ob 19. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine. Vstop bo prost.

Šenčur – V Športni dvorani Šenčur se bo v ponedeljek, 26. decembra, ob 19.30 začel Božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Občine Šenčur. Kot gostje bodo nastopili člani Folklornega društva Šenčur.

Breze – Novoletni koncert Luka Mlakarja s prijatelji bo v petek, 30. decembra, ob 18. uri v Kulturni dvorani na Brezjah. Poleg Luka bo nastopilo še šest najboljših gorenjskih harmonikarjev. Vstop bo prost.

Kamna Gorica – Mešani pevski zbor Lipnica, ki deluje pri KTD Kamna Gorica, vabi danes, v petek, 23. decembra, na koncert z naslovom Slovenski Božič, ki se bo ob 18.30 začel ob jaslicah v cerkvi Svete Trojice. Sledilo bo božično prepevanje po vasi z zaključkom pod lipo sredi vasi. Sodelovali bodo pevska skupina Viharnik iz Kranja ter pritrkovalci in pastirci iz Kamne Gorice.

Trstenik – RKS OZ Kranj – Krajevni odbor Rdečega križa Trstenik tudi letos organizira novoletni koncert, ki bo v torek, 27. decembra, ob 18. uri v telovadnici Osnovne šole Simona Jenka na Trsteniku.

RAZSTAVE

Razstava o nakljanskem župniku Janezu Filipiču

Naklo – Likovno društvo Naklo vabi v ponedeljek, 26. decembra, od 8. do 17. ure v Pavlinovo galerijo v Domu Janeza Filipiča na dokumentarno-slikarsko razstavo o dolgoletnem nakljanskem župniku Janezu Filipiču. Uradno odprtje s krajšim kulturnim programom bo ob 10. uri. Razstava je zasnovana v okviru projekta Pomembni Naklanci in bo odprta še v nedeljo, 8. in 15. januarja, od 14. do 18. ure, druge dni pa po dogovoru.

Razstava jaslic

Sveti Križ – V ponedeljek, 26. decembra, bodo ob 16. uri s polurno božičnico v cerkvi svetega Križa nad Srednjo vasjo odprli prvo razstavo jaslic v Poljanski dolini. Nastopil bo cerkveni pevski zbor župnije Poljane in Poljanski orgličarji ter domačini. Na ogled bo 25 jaslic 12 avtorjev. Jaslice bodo na ogled 31. decembra ter 1., 2., 6., 7. in 8. januarja vsak dan med 14. uro in 16. uro. Izven tega urnika bo ogled za skupine možen po dogovoru po tel. št. 031 500 309. Prvega januarja bo ob 16. uri sveta maša, kjer bo nastopal otroški zbor župnije Poljane.

PREDSTAVE

Pepelka

Medvode – V ponedeljek, 26., in v petek, 30. decembra, bo obakrat ob 18. uri v KD Sora nastopila mladinska gledališka skupina pod režijo Boštjana Luštrika s predstavo Pepelka.

100 hitrih in preprostih receptov,
s katerimi boste navdušili svoje goste.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.:
04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna
po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GG | IZLET// 6. januarja 2017

NOVOLETNO OKRAŠEN MOZIRSKI GAJ IN TERME TOPOLŠICA

Vabimo vas na prvi izlet v letu 2017. Topolšica je kraj, kjer se je za Slovence končala druga svetovna vojna. Ogledali si bomo kraj in spominsko sobo, ki predstavlja ta dogodek. Nato si bomo privoščili kopanje in kosilo. Moč termalne vode je v dolino Toplice obiskovalce privabljala že v 16. stoletju. Ob prelomu stoletja je v Topolšici že začelo delovati strokovno vodeno fizikalno-dietno zdravilišče, ki ga razvijajo in dopolnjujejo še danes. Po kopanju in kosilu se bomo odpeljali še v Mozirski gaj, ki bo takrat okrašen še z novoletnimi lučkami. Tam se boste lahko še zadnjič v tem novoletnem času naužili lepih pogledov na lučke v kreaciji, ki so jo poimenovali Božična bajka Slovenije. V prelepem parku, ki ga sestavljajo vrtovi, zgradbe, mogočna drevesa, čudoviti grmički, bajerji in potoki z mostovi, bo sijalo pol milijona bleščečih božičnih lučk. Vabljeni, da se nam pridružite.

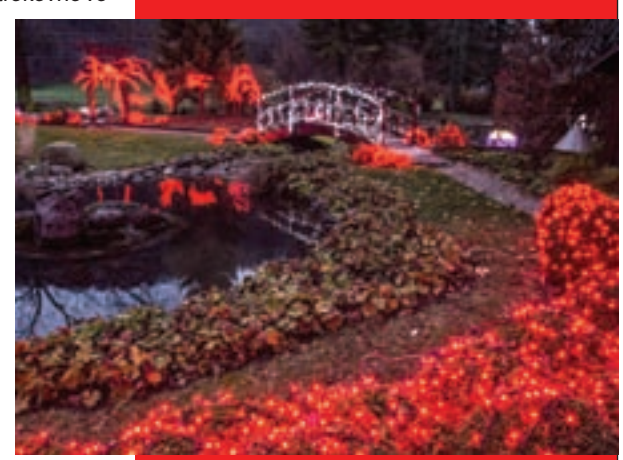

Odhodi avtobusa:
z AP Radovljica ob 7.15, z AP Creina Kranj ob 7.40
z AP Mercator Primskovo ob 7.50, z AP Škofja Loka ob 8.10
Povratek v Kranj predvidevamo okrog 20. ure

CENA IZLETA JE 30 EVROV.

Cena vključuje: prevoz, kopanje, kosilo, ogled novoletno okrašenega Mozirskega gaja in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite po tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v sredo, 4. januarja 2017, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

ODDAJA MALIH OGLASOV in ZAHVAL med prazniki:
Male oglase in zahvale oziroma osmrtnice za izdajo Gorenjskega glasa 27. 12. 2016 sprejemamo do petka, 23. 12., do 11. ure. Za torek, 3. 1. 2017 pa do petka, 30. 12. 2016, do 11. ure.
SREČNO V LETU 2017

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

BEGUNJE, 42 m², 1. nad./4, vpis v ZK, baklon, stara cena: 67.900 EUR, nova cena 59.900 EUR, tel.: 040/567-544 16004486

KUPIM

2–3 sobno stanovanje na Zlatem polju, plačilo takoj, tel.: 041/947-677 16004472

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

ODDAM

DVOSOBNO opremljeno stanovanje v Radovljici, tel.: 041/239-486 16004535

HIŠE

NAJAMEM

SMO mlada družina, ki bi se preselila k starejši osebi na dom (Bled z okolico, Lesce, Žirovnica) in bi zanjo skrbeli. Možnost pogodbe o dosmrtnem preživljanju, tel.: 051/708-679 16004510

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

POSESTI

PRODAM

KMETIJSKO in gozdno posest pri Lescah, tel.: 041/632-881 16004499

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Panda 4 x 4, letnik 2000, ugodno, tel.: 041/612-032 16004531

KUPIM

VOZILO, celo, v okvari ali poškodovano, od letnika 2002 dalje. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, tel.: 031/629-504 16004230

K3 KERN d.o.o. NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

AVTODELI IN OPREMA

CITROEN Avtoodpad, d.o.o., Dobračevska ul.28, Žiri – odvoz in odkup poškodovanih ali odsluženih vozil ter prodaja rezervnih delov, tel.: 041/632-593 16004182

PRODAM

RABLJENE 13, 14 in 15 » gume ter jeklena platišča, tel.: 041/894-493 16004496

TEHNIKA

KUPIM

GPX DVD rekorder, DVD 9511 C alki drugi aparat, ki snema iz VCR ali obratno, tel.: 041/918-080 16004508

STROJI IN ORODJA

PRODAM

DELOVNI voz za kamnoseke, kiparje, ipd., nosilnost 3 tone, cena 390 EUR, tel.: 070/701-962 16004506

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 16004224

MEŠANA in brezova drva, tel.: 031/486-340 16004521

SUHE trske za podkurit, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986 16004530

KUPIM

BUKOVO hlodovino, primerno za drva, okolica Kranja, Tržiča, Bleda, tel.: 040/598-165 16004539

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

DVODELNO kuhinjo Svea, z aparati, 170–270, ugodno, tel.: 030/640-123 16004509

ZELO dobro ohranjeno sedežno garnituro iz mikrofibre, v bež barvi, štiri- in dvosed, tel.: 04/23-32-361, 031/675-915 16004515

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

PROSTOSTOJEČ štedilnik s keramično ploščo, rjave barve, š. 50 cm, za simbolično ceno, tel.: 041/603-247 16004497

ZA simbolično ceno prodam pralni stroj Gorenje, lepo ohranjen, tel.: 040/285-748 16004503

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

OTROŠKE nastavljive smučarske čevlje Roces, črne barve, št. 25–29, tel.: 040/473-190 16004525

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 16004228

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

STARINE

PRODAM

MALI glasbeni stolp, 2 zvočnika in stojalo za izdelovanje gobelinov, masivni, tel.: 031/754-115 16004505

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, dokumente in drugo, tel.: 030/670-770 16004516

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

VOLNENE nogavice iz ovčje volne, tel.: 051/623-142 16004532

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO posteljo z jogijem, 140 x 70 cm, Lip Poljčane, tel.: 031/346-930 16004523

KUPIM

OTROŠKO previjalno izico, Petra, tel.: 04/57-43-276, 051/363-298 16004527

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

GORSKI traktor Aebi TT50 s koso, letnik 2003, 1.653 ur, cena 16.500 EUR, tel.: 070/473-373 16004403

NAKLADALKO Sip Senator 22/9, na 9 nožev, tel.: 051/620-824 16004480

PAJEK Sip spider 350, zelo dobro ohranjen, kardanski zglobi, tel.: 041/229-159 16004498

TRAKTOR TV, 23 ks, v dobrem stanju, cena 2.200 EUR, tel.: 041/230-431 16004517

TRAKTORSKO utež na tritočkovni priklop ter špico za bale, tel.: 031/641-643 16004495

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah na voljo rezervni deli za obnovo vseh tipov traktorjev in ostale mehanizacije. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802 16004274

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah vam nudim akumulatorje Topla, Duracell in Krpan z brezplačno menjavo že od 36 EUR dalje. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802 16004275

KUPIM

OHRANJEN trosilec hlevskega gnoja in samonakladalko 20, tel.: 04/51-82-643 16004526

TRAKTOR in kiper prikolico, tel.: 031/500-933 16004287

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČ, bio česen, fižol češnjevec, rumeno in oranžno korenje, tel.: 031/311-855 16004512

DOMAČ jabolčni kis, tel.: 070/289-626 16004529

DOMAČE žganje, oddam 2-SS samski osebi v Ljubnem, otroško opremo, tel.: 040/389-518 16004511

KROMPIR beli sora in rdeči desire, tel.: 041/971-508 16004520

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874, Tone 16004540

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 TELIČKI simentalki, tel.: 031/615-456 16004534

8 MESECEV breje ČB telice in krompir za krmo, tel.: 041/938-376 16004447

BIKCA LS in teličko LS, RJ bikca, stara 14 dni, tel.: 041/778-852 16004513

BREJO kravo, tel.: 04/53-14-937, 031/648-534 16004507

ČB bikce, tel.: 040/212-484 16004533

KOKOŠI, rjave nesnice, leto in pol stare, tel.: 041/632-881 16004501

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 16004489

MLADE race, že nesejo, in zajce po izbiri, tel.: 041/632-881 16004500

PRAŠIČA za zakol, domača krma, tel.: 041/416-241 16004518

PRAŠIČA za zakol, domača krma, tel.: 031/256-001 16004537

PRAŠIČE, težke od 80 do 120 kg in okoli 170 kg, možna dostava, tel.: 041/760-789 16004541

PUJSKE za nadaljnjo rejo ali odojke, možna dostava, tel.: 04/51-50-400, 041/581-019 16004504

TELICO simentalko, v 8. mesecu brejosti, tel.: 04/53-14-067 16004502

ZAJCE, zajklje, živi ali meso, malo sadjevca, stare sorte jabolk, nedškropljena, tel.: 040/845-860 16004519

ZAJCE za pleme, stare 5 mesecev, ali meso po 7 EUR, Žiri, tel.: 04/51-91-914, 051/437-135 16004524

KUPIM

2 BIKCA simentalca, starega od 10 dni do 2 mesecev, tel.: 04/25-91-294 16004528

OSTALO

PRODAM

SENO in otavo v kockah, tel.: 040/616-387 16004536

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil.
04/236-73-75

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 16004225

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16004227

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 16004226

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16004223

200 preprostih receptov za zelo zaposlenega kuharja: zdravi prigrizki, družinska kosila, hitro pripravljene poslastice in druge dobrote; več kot 750 fotografij.
Cena knjige je 11,90 EUR + poštnina
256 strani; 300 x 230 mm; mehka vezava
11,90 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO voznika tovornega vozila, kategorije C in E, za mednarodne prevoze in prevoze po Sloveniji. Stare, d.o.o., Lahovče 97, Cerklje, tel.: 041/755-266 16004487

PODJETJE JURČIČ&CO., d.o.o., ZAPOSLI m/ž logista – organizatorja mednarodnega transporta, voznika tovornega vozila, varilca, ličarja, avtokleparja in avtomehanika za delo na tovornih vozilih. Pisne prijave pošljite po pošti na naslov Jurčič&Co., d.o.o., Poslovna cona A 45, 4208 Šenčur ali na info@jurcic.com.

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16004229

RAZNO

PRODAM

OVČJO kožo za voziček, tel.: 031/346-930 16004522

ODKUP HRASTOVE HLODOVINE PLAČILO TAKOJI
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

TELEVIZOR Gorenje in nov sesalec za žaganje in oblance, tel.: 031/246-405 16004538

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo,
so in tu ostanejo.
(J. Medvešek)

ZAHVALA

Ob tragični izgubi nas je v 31. letu zapustil dragi sin, brat in vnuk

Sašo Petrovčič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sovaščanom, sodelavcem in sodelavkam, zavarovancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in cvetje. Posebna zahvala župniku Matjažu Ambrožiču za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Akris, pevcem skupine Trnovke, igralki na citre Tanji Zajc Zupan, GRS ter hribovskim prijateljem in vsem neimenovanim.

Žalujoči vsi njegovi

Ugasniti mora dan,
da se zbudi jutro.
Priti mora smrt,
da pričakujemo vstajenje.
Jutro je milejše,
kot bilo je pretekli dan.
Vstajenje bo srečnejše,
kot je vsakogar življenje.

ZAHVALA

V 95. letu se je od nas poslovila naša draga mama

Antonija Jugovic

Bajželnova mama iz Žabnice

Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje, darovali za svete maše, za potrebe cerkve, sveče in cvetje ter molili zanjo.
Hvala dr. Terčonu, sestri Metki in Nadi ter patronažni sestri Mariji.
Hvala pogrebni službi Navček in g. župniku Simonu Fortuni za obiske na domu in lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči vsi njeni
Žabnica, 15. decembra 2016

Anketa

Prazniki so pred vrati

Ana Šubic

Pred nami so zadnji decembrski praznični dnevi, ki jih, če je le možno, preživljamo z družino in prijatelji. Sogovorniki iz Kranja so nam zaupali, kakšne načrte imajo za božič in kako bodo vstopili v novo leto.

Foto: Tina Dokl

Žana Sotelšek:

»Med božično-novoletnimi prazniki bomo gostili sestrično iz Nemčije. Za božič bomo doma, silvestrovali bomo pa verjetno kje na prostem. Odpravili se bomo v Kranj ali pa v Ljubljano.«

Branko Milovanovič:

»Praznike bom tako kot vsako leto preživel umirjeno. Božič bo že tradicionalno minil v družinskem krogu, za novo leto pa nameravam obiskati sina, ki je v tujini, v Lyonu.«

Petra Šolar in Peter Barič:

»Božič bova preživela v družinskem krogu, za novoletne praznike pa se tako kot lani nameravava odpraviti na morje, v Fieso. Silvestrovala bova verjetno na trgu v Piranu.«

Sara Langerholc:

»Zaposlena sem v domu starejših in bom za božič v službi. Tudi silvestrsko popoldne bo zame delavno, novo leto pa bom pričakala doma v krogu prijateljev. Morda bomo šli tudi v Kranj.«

Rajko Lečič:

»Letos je v Kranju veliko več decembrskih prireditev kot v preteklih letih. Božič praznujem 7. januarja, ko grem tudi v cerkev. Za novo leto bom doma, morda dobim tudi kakšne obiske.«

Na Bledu širijo ljubezen

Ob Blejskem jezeru so v ponedeljek predstavili novo turistično zanimivost – Blejsko ljubezensko zgodbo. V bližino že tradicionalnega srčka so postavili kolesi, ki ob poganjanju proizvajata elektriko, s pomočjo katere zažarijo lučke v obliki labodov nad gladino jezera.

Mateja Rant

Bled – Blejsko ljubezensko zgodbo so si zamislili kot nadgradnjo srčka ob jezeru, ki že predstavlja eno najbolj prepoznavnih blejskih točk. »To blejsko ljubezensko zgodbo smo se odločili še razširiti, zato smo v bližino srčka postavili kolesi, ki ob poganjanju proizvajata elektriko, s pomočjo katere zažarijo lučke v obliki labodov nad gladino jezera in tudi sam srček,« je pojasnil direktor Turizma Bled Jaka Ažman.

Kolesi so v neposredni bližini blejskega srčka postavili minuli petek, med obiskovalci pa sta že požela ogromno zanimanja, z zadovoljstvom ugotavlja Jaka Ažman. Dva laboda tvorita srce in s poganjanjem kolesa lahko zažarita. »Če poganja samo eden, zažari zgolj en labod, če poganjata dva, pa zažarita oba skupaj,« je razložil Ažman in dodal, da če poganjamo še naprej, se ljubezen širi tudi na druge ljudi in takrat se prižge tudi tradicionalni srček in zažari v rdeči barvi. Upajo, da bodo ljudje delili ljubezen, ki poganja svet in vesolje, saj skupaj zmoremo vse, verjamejo v Turizmu Bled.

Na tem delu blejske promenade se je tako po Ažmanovih besedah oblikoval pravi kotiček za zaljubljene, s čimer že začenjajo tudi promocijo za obisk Bleda na valentinovo. »Takrat naj bi Bled tržili z oblikovanjem posebnih paketov za pare, pri čemer bi ta kotiček predstavljal dodatno doživetje v sklopu te ponudbe,« poudarja Ažman. Obenem nova pridobitev pomeni popestritev blejske zimske pravljice, ki je zaživela lani s praznično promenado. Med letošnjimi novostmi je Ažman omenil še velik božično okrašen stol, ki so ga postavili pod smreko, ki jo krasi kar dva tisoč lučk. Tudi ta stol je že postal priljubljena točka za fotografiranje na Bledu.

Nova turistična zanimivost Bleda, ki jo predstavljajo pod imenom Blejska ljubezenska zgodba. / Foto: Gorazd Kavčič

S postavitvijo koles se je na tem delu blejske promenade oblikoval pravi kotiček za zaljubljene, s čimer že začenjajo promocijo za obisk Bleda na valentinovo. Takrat naj bi Bled tržili tudi z oblikovanjem posebnih paketov za pare.

Vse manj domačih okrasnih drevesc

Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije je zaradi velike ponudbe okrasnih drevesc iz uvoza in umetnih drevesc vse manj povpraševanja po domačih okrasnih drevescih.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Medtem ko je zavod za gozdove še v letu 2000 izdal lastnikom gozdov približno 58 tisoč nalepk za označitev domačih gozdnih drevesc, jih je v letu 2010 še 30 tisoč in lani 27 tisoč. Tudi letos zavod izdaja lastnikom nalepke za označitev, letos so rumene barve in z letnico 2016. Lastniki jih pridobijo skupaj z odločbo, v kateri so zapisane usmeritve in pogoji za pridobivanje okrasnih drevesc. Večinoma jih pridobivajo s kmetijskih površin, ki se zaraščajo, s površin pod daljnovodi in iz namenskih nasadov na kmetijskih zemljiščih. V prihodnjih letih jih bo možno pridobivati tudi v gozdovih, ki jih je prizadel žledolom in jih lastniki obnavljajo po naravni poti. Kot poudarjajo v zavodu za gozdove, bo pridobivanje okrasnih smrečic še posebej zaželeno na območjih, kjer želijo zmanjšati delež smreke, to je predvsem v gozdovih v nižinah in na prisojnih legah.

Gozdarji svetujejo, da se pri okrasitvi doma ali stanovanja z naravno smrečico lahko izognemo prehitremu odpadanju iglic tako, da drevesce postavimo v stojalo z vodo.

Lastniki gozdov lahko pridobijo do 25 nalepk brezplačno, za vsako nadaljnjo pa morajo odšteti po 27 centov. Drevesca morajo biti označena z nalepko tako med prevozom kot med prodajo.

Za okraševanje večinoma uporabljamo smrečice, bolj poredko jelko ali bor.

Z novim letom uskladitev pokojnin

Ljubljana – Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je ta teden na zadnji letošnji seji sprejel sklep o izredni uskladitvi pokojnin in drugih prejemkov. Tako se bodo s 1. januarjem 2017 za 1,15 odstotka uskladile pokojnine in drugi prejemki. Ob tem ugotavljajo, da bodo finančni učinki uskladitve znašali 56 milijonov evrov na letni ravni.

vremenska napoved

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Nižje predele Gorenjske in Bohinj bo danes ves dan, jutri in v nedeljo pa predvidoma zjutraj in dopoldne pokrivala megla ali nizka oblačnost.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
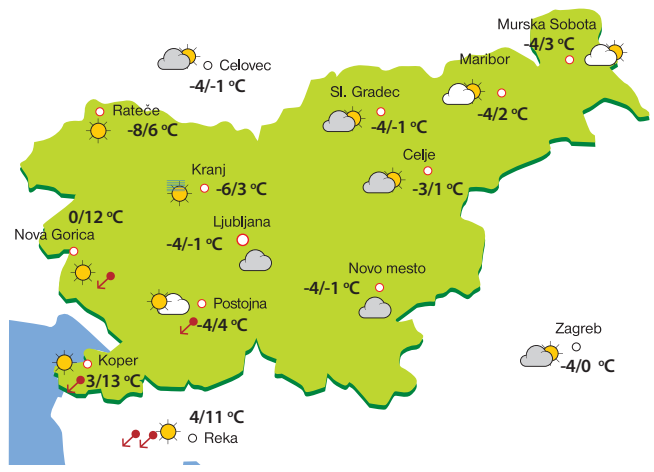
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
-4/2 °C	-4/3 °C	-4/3 °C